

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2018-08-24 18:00:07+00:00
 "Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); Weber, JF; Baljeu, J.N.;
 'alh.visser@rotterdam.nl'; 'keesjan.rameau@eneco.com';
 'michiël.vandenberg@eneco.com'; '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com';
 '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com'; 'Han.Fennema@gasunie.nl'"
 "CC: '[art 5 1-2e]@gasunie.nl'; 'j.a.f.coenen@gasunie.nl';
 '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl';
 '[art 5 1-2e]@rotterdam.nl'; '[art 5 1-2e]@rotterdam.nl';
 '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com'; '[art 5 1-2e]@eneco.com'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl';
 '[art 5 1-2e]@pzh.nl'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl';
 '[art 5 1-2e]@pzh.nl'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl';
 '[art 5 1-2e]@pzh.nl'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl';
 Onderwerp: 230818 B0 Warmtealliantie - EZK : verslag/afspraken
 "

Allen,

Bijgevoegd een verslag van het overleg dat gisteren plaatsvond. Met dank aan de bijdrage van [art 5 1-2e] (PZH).

Ik heb de volgende afspraken genoteerd:

1. De Warmtealliantie verstrekt de benodigde aanvullende informatie over de business case aan EZK. Op 15 september moet er een definitief inzicht zijn. Voortouw: Warmtealliantie
2. Met de Warmtealliantie wordt verkend welke financieringsvormen voor afdekking van het volloprisico mogelijk zijn. Voortouw: EZK
3. EZK zal een voorstel, mits voldoende onderbouwd, aan de Minister van EZK (en vervolgens Financiën) voorleggen.

Planning

- Per direct: informatie delen
- Per direct: opstart verkenning instrumenten
- 15 september: informatie business case compleet
- Eind september: EZK-advies naar minister(s)
- Mogelijk overleg: Wiebes met Weber/Baljeu
- 1e helft oktober: volgend Bestuurlijk overleg
- Half oktober: politiek besluit

Met vriendelijke groet,

[art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: woensdag 22 augustus 2018 11:34
 Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); 'j.f.weber@pzh.nl'; 'j.baljeu@pzh.nl';
 'alh.visser@rotterdam.nl'; 'h.fennema@gasunie.nl'; 'keesjan.rameau@eneco.com';
 'michiël.vandenberg@eneco.com'; '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com';
 '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com'
 CC: '[art 5 1-2e]@gasunie.nl'; 'j.a.f.coenen@gasunie.nl';
 '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl'; '[art 5 1-2e]@pzh.nl';
 '[art 5 1-2e]@rotterdam.nl'; '[art 5 1-2e]@rotterdam.nl';
 '[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com'; '[art 5 1-2e]@eneco.com';
 '[art 5 1-2e]@pzh.nl'; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

Onderwerp: 230818 B0 Warmtealliantie - EZK

Geachte deelnemers,

Bijgevoegd treft u de stukken voor het bestuurlijk overleg dat morgen plaatsvindt op het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, 13.30 - 15.00, Koning Willem I zaal (vergaderzaal 1).

Wellicht ten overvloede, alleen de bestuurders (of hun vervangers) zijn aangemeld bij de receptie EZK voor deelname aan het overleg.

Met vriendelijke groet,

art 5 1-2e

art 5 1-2e

DG Energie, Telecom & Mededinging

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

art 5 1-2e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

Bestuurlijk overleg Warmtealliantie – EZK, 23 augustus 2018

- verslag -

Deelnemers

EZK: Sandor Gaastra art 5 1-2e

Provincie Zuid-Holland: Han Weber, Jeanette Baljeu, art 5 1-2e

Gemeente Rotterdam: Adriaan Visser

Eneco: Kees Jan Rameau

Gasunie/JV: Han Fennema

Havenbedrijf Rotterdam/JV: Nico van Dooren

1. Opening

Sandor Gaastra geeft een toelichting op de nieuwe organisatie van het DG Klimaat en Energie, die vanaf 1 september (informeel) start. Er zijn drie directies, Klimaat, Warmte en Ondergrond, Elektriciteit en de projectdirectie Afbouw Groningen.

2. Warmtealliantie

Han Weber introduceert de Warmtealliantie [deze partijen incl. Warmtebedrijf Rotterdam], gericht op de realisatie van een hoofdtransportnet voor warmte. In de provincie zijn veel kansen voor warmtelevering op basis van restwarmte en geothermie als kostenefficiënte factor in de energietransitie. Gemeenten gaan daarin mee, blijkt uit coalitieakkoorden van de nieuwe colleges, uit overleg met woningbouwcorporaties en overleg met netbeheerders. Er zijn daarnaast concrete gesprekken met industriële afnemers (Heineken, DSM, Nutricia) en met de tuinders (greenports Westland en Oostland). In het Provinciefonds is € 90 mln beschikbaar. De urgentie is er om voor het einde van het jaar knopen door te hakken.

Adriaan Visser geeft aan dat 10 jaar geleden met het Warmtebedrijf in Rotterdam een begin is gemaakt met hergebruik van restwarmte. Rotterdam heeft daar de nodige financiële consequenties van gehad, maar is dat nu aan het repareren, Rotterdam is bereid de garantiestelling van de banken om te zetten in eigen vermogen WBR (maar vraagt goede argumenten in de Raad). Belangrijk is dat nu ook anderen mee gaan doen.

Nico van Dooren meldt dat het Havenbedrijf hard werkt aan het aanbod van warmte. Er is nu goed overzicht van het beschikbare aanbod en de kwaliteit van havenwarmte. Hij verwijst naar de planning (sheet). Datum FID voor de LdM+ ligt eind dit jaar. Lukt dat niet, dan blijft het een losse puzzel van individuele projecten en blijft het grand design achterwege.

Kees Jan Rameau onderstreept dat Eneco al langer werkt aan een nieuwe warmteleiding naar Den Haag (LdM). Het grand design is echter een betere oplossing. Eneco vindt het bijvoorbeeld belangrijk dat er onafhankelijk netbeheer komt. Eneco omarmt daarmee LdM+, maar let strak op de planning. Eneco heeft vanaf 2022 een alternatief voor de gasgestookte warmtecentrale in Den Haag nodig. Eind december is een klemmend moment voor een definitief besluit over LdM+ of de terugvaloptie LdM. Een dergelijke deadline geldt overigens ook voor Leiden, ook daar zal de gasgestookte centrale uit bedrijf gaan.

Han Fennema: Gasunie wil graag meewerken aan de warmtetransitie met kennis over aanleg van energie-infra en netbeheer op basis van non-discriminatoire toegang. Gasunie is overtuigd van het grotere plan in Zuid Holland. Nu is het moment. Het volloprisico kan echter niet door de aanwezige partijen worden gedragen.

Bestuurlijk overleg Warmtealliantie – EZK, 23 augustus 2018

3. Fase 1, LdM+

Sandor Gaastra bevestigt dat EZK de intenties van de partijen deelt. EZK ziet de potentie van het project om tot minder Groningengas gebruik en tot reductie van CO₂ te komen. Sandor begrijpt ook het tijdspad om dit najaar een besluit te kunnen nemen. Om tot een bijdrage te kunnen komen, is wel een goed verhaal nodig over de financiering en het volloopriscico. Is de binding in de Warmtealliantie hard genoeg, hoe sterk zijn de afspraken met de gemeenten Leiden en Den Haag? Alleen op basis van een stevige onderbouwing kan het gesprek met de ministers van EZK en Financiën worden gevoerd.

art 5 1-2c vult aan dat EZK meer helderheid nodig heeft over de onderbouwing van de business case: welke partijen doen mee, tegen welke voorwaarden en prijzen? Wat zijn harde cijfers rond het warmteaanbod? Welke gemeenten doen mee? Welke transporttarief is redelijk, welke marges hebben distributeurs nog (voorbeeld Leiden)? Ook is onduidelijk hoe kansrijk de tuinbouwpropositie is. Deze is wel belangrijk in verband met gasdossier. Duidelijkheid op deze punten moet vanuit de warmtealliantie gezamenlijk worden afgegeven en worden onderschreven. De centrale uitgangspunten van de Warmtealliantie (open net, robuuste financiering) moeten uiteraard ook overeind blijven.

Jeanette Baljeu begrijpt de wens om gegevens over contracten/afspraken/potenties en het effect van afspraken op mogelijkheden voor andere partijen. Partijen die nu met de Warmtealliantie in gesprek zijn willen ook die duidelijkheid. Een grotere buis betekent echter ook een groter risico.

Sandor Gaastra stelt dat zicht op groeipotentie belangrijk is voor EZK. Hij constateert dat de vraag aan het Rijk om volloopriscico af te dekken art 5 1-2i m ln is. Han Weber onderstreept dat ook de provincie en gemeente Rotterdam meefinancieren.

Kees Jan Rameau stelt dat ook EZK/Rijk instrumenten heeft om het volloopriscico te beïnvloeden, bijvoorbeeld door afspraken met gemeenten te maken over de wijkaanpak.

Han Weber ziet ook de rol van het Rijk bij de juiste inzet van geothermie en biomassa (inzet van SDE-middelen).

Sandor Gaastra geeft aan dat hij een goed onderbouwde casus met een positieve insteek aan de ministers wil voorleggen. Het is uiteraard aan bewindslieden om de beslissing te nemen, art 5 1-2j m ln is geen klein bedrag. De bewindslieden zullen drie vragen stellen: waarvoor, waarom betaalt het Rijk en niet de initiatiefnemers en in welke vorm. Binnen de rijksbegroting zal ruimte gevonden moeten worden. Het is daarom ook goed om te verkennen welke vorm(en) een bijdrage kan krijgen, is dat een subsidie, een garantie of iets anders?

Han Fennema geeft aan dat een tijdig besluit noodzakelijk is om nog dit jaar een investeringsbeslissing te kunnen nemen. Hij bevestigt dat de Warmtealliantie (gezamenlijk) alle informatie over de business case wil delen en stelt voor een planning af te spreken.

Bestuurlijk overleg Warmtealliantie – EZK, 23 augustus 2018

4. Vervolgafspraken

1. De Warmtealliantie verstrekt de benodigde aanvullende informatie over de business case aan EZK. Op 15 september moet er een definitief inzicht zijn. Voortouw: Warmtealliantie
2. Met de Warmtealliantie wordt verkend welke financieringsvormen voor afdekking van het volloopriscico mogelijk zijn. Voortouw: EZK
3. EZK zal een voorstel, mits voldoende onderbouwd, aan de Minister van EZK (en vervolgens Financiën) voorleggen.

Planning

- Per direct: informatie delen
- Per direct: opstart verkenning instrumenten
- 15 september: informatie business case compleet
- Eind september: EZK-advies naar minister(s)
- Mogelijk overleg: Wiebes met Weber/Baljeu
- 1^e helft oktober: volgend Bestuurlijk overleg
- Half oktober: politiek besluit

"Van: Berg, MMD van den (Michiel)"
 Verzonden: 2018-09-16 20:49:09+00:00
 "Aan: Weber, JF; Baljeu, J.N.; art 5 1-2e portofrotterdam.com;
 Ulco Vermeulen; Rameau, CJ (Kees Jan)"
 "CC: art 5 1-2e Berg, MMD van den (Michiel) ; art 5 1-2e
 art 5 1-2e art 5 1-2e ; art 5 1-2e ; art 5 1-2e
 art 5 1-2e art 5 1-2e Hans Coenen; art 5 1-2e portofrotterdam.com;
 art 5 1-2e art 5 1-2e Co Hamers; art 5 1-2e
 Onderwerp: 20180916 - Verslag B0 WA
 "

Bestuurders van de Warmtealliantie,

Onderstaand stuur ik u mijn aantekeningen van ons overleg van vanochtend. Graag verneem ik voor morgenmiddag 12u of u inhoudelijk commentaar heeft, alvorens we deze notulen gebruiken als opdracht richting de stuurgroep.

Met vriendelijke groet,

Michiel van den Berg

Eneco.

--

BESTUURLIJK OVERLEG WARMTEALLIANTIE

Datum: 16 september 2018, 10u-12u

Aanwezig:

PZH: Baljeu, Weber, art 5 1-2e

R'dam: Visser

WPF: art 5 1-2e

HbR: Castelein, van Dooren

Gasunie: Vermeulen, Coenen

WbR: art 5 1-2e

Eneco: art 5 1-2e M. van den Berg

Allereerst: complimenten aan het hele team voor het werk aan het stuk

Zoals besproken:

A) Wijze van hulp vanuit de overheid

JV had oorspronkelijk een tweevoudig model voor ogen:

1) Leegstand vergoed met subsidie vanuit EZK, alsook:

2) Volloop vergoed dmv variabel / voorschot vanuit EZK

JV heeft dit model al eerder voorgelegd aan EZK; EZK schrok terug van de potentiële bedragen. Daarom heeft JV nu standpunt gekozen om 100mio in volloop te brengen, en leegstand in transporttarief te verrekenen.

Vandaag is besloten dat dit model (zoals onder 1 en 2 beschreven) toch juist is, aangezien dit druk legt bij EZK om beleid te maken dat volloop stimuleert.

B) Volloop risico

- Baljeu: Volloop grafiek/plaatje: bovengrens relateren aan vraagscenario (waar zit je tov laag/hoog plausibel scenario?) [Actie JV]

C) Afschrijving

Veel over en weer argumenten over impact, nog geen gemeenschappelijk inzicht op invloed afschrijvingstermijn op business case en tarieven

D) Dynamiek in de werkgroepen en voortgang

het signaal wordt door BO-leden gecorrespondeerd dat er aan tafels van de werkgroepen niet onderhandeld dient te worden. Daarom:

Capex/Opex:

Vraag aan de stuurgroep vanuit WPF (art 5 1-2e): - zal zijn vraag nader verfijnen aan voorzitter stuurgroep [Actie - art 5 1-2e]

- Verschillen in de cijfers zijn onverklaarbaar groot. Hoe komt het nu dat Eneco, WbR en Gasunie anders tegen de cijfers aankijken?

- Niet het gevoel waar alles gedeeld wordt; er moet een werkgroep Capex/Opex komen.

Actie:

- (suggestie Vermeulen) challenge sessie organiseren door JV op Capex/Opex, andere partijen challengen. [Actie: JV]

De verwachting is niet dat dit voor woensdag afgerond is.

Financiering:

- Gedragen oplossing dient gevonden te worden en voorgelegd aan EZK. De verwachting is niet dat dit voor woensdag afgerond is.

Actie: Financiële adviseurs gezamenlijk werken aan haalbaarheid van de business case, door de volgende vragen te beantwoorden [Actie: Stuurgroep/Jansberg]:

- Wat is er nodig om het project mogelijk te maken qua financiële structurering?

- Uitgangspunt zou zijn wettelijk gereguleerd model waarin investeringen, rendementen en risico's gebalanceerd zijn en niet kunnen leiden tot overmatig verlies/winst voor de partijen, afgedekt door de overheid. Dit model is een theoretisch model voor de toekomst, hoe komen we voor einde jaar tot reële stappen (dus met de juiste urgentie), die geen afbreuk doen aan de principes van het model?

E) Oplegger moet gemaakt worden [Actie: voorzitter stuurgroep art 5 1-2e]

a. Wat krijgt u onder ogen, hoe zitten de partijen aan tafel

b. Het is moeilijk, uw inbreng is nodig

c. concrete vraag

i. Zowel beleidslijnen, die hebben invloed op financiële vraag en risico's (beleidsdruk)

ii. Financieel (incl orde van grootte en vorm, wellicht meer dan 100mio)

d. Proces:

- i. Risico in timing, voor jaareinde duidelijkheid nodig
- ii. Voorstel voortgang tussen WA-EZK
- iii. Kan EZK een doorkijk geven over besluitproces en timing daarvan?
- iv. En wat doet WA in de tussentijd
  - 1. Capex/Opex
  - 2. Financiering
  - 3. Afzonderlijk: voortgang op Connect en Cuba incl fall-back

art5 2

Castelein: duidelijk zijn over de fluiditeit, bv Capex +/- 40%

Oplegger en notitie moet woensdag verstuurd worden

Gezamenlijke ondertekening:

Potentiele redenen van R'dam om niet mee te tekenen (Visser):

- LoO wordt niet genoemd
- WPF (en R'dam) willen beter zicht op Capex/Opex (zie bovenstaand actiepunt onder "D")
- Geen daadwerkelijke oplossing voor WbR of voor Nuon Leiden

[actie WBR/R'dam: aanpassingen in het stuk voorstellen]

Met vriendelijke groet,

Michiel van den Berg

Directeur

Eneco Warmte & Koude

Directie

Michiel.vandenBerg@eneco.com <mailto:Michiel.vandenBerg@eneco.com>

art 5 1-2e

www.eneco.nl <http://www.eneco.nl/>

Correspondentie adres

Postbus 19020, 3001 BA Rotterdam

Bezoek adres

Marten Meesweg 5, 3068 AV Rotterdam

<https://twitter.com/eneconieuws> <https://www.facebook.com/EnecoNederland>
 <https://www.youtube.com/user/EnecoMedia>
 <https://www.linkedin.com/company/eneco> <http://forum.eneco.nl/>

Dit e-mailbericht is bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijk zijn.
Gebruik

door anderen dan de geadresseerde(n) is verboden. Als dit bericht niet voor u
bestemd is,

wordt u vriendelijk verzocht dit aan de afzender te melden en het bericht te
vernietigen.

"

"Van: Berg, MMD van den (Michiel)"
 Verzonden: 2018-09-17 20:09:24+00:00
 "Aan: Weber, JF; Baljeu, J.N.; [art 5 1-2e] portofrotterdam.com;
 Ulco Vermeulen; Rameau, CJ (Kees Jan)"
 "CC: [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] Hans
 Coenen; [art 5 1-2e] portofrotterdam.com ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] Co Hamers ; [art 5 1-2e] secrWeber, GS; [art 5 1-2e]
 Onderwerp: RE: 20180916 - Verslag BO WA
 "

Ulco, Jeannette, Han,

veel dank voor de opmerkingen, die door samenstelling sendlist ook als zodanig
 bij de stuurgroep terecht gekomen zijn.

Met vriendelijke groet,

Michiel

Van: Weber, JF
 Verzonden: maandag 17 september 2018 12:44
 Aan: Baljeu, J.N. ; Berg, MMD van den (Michiel) ;
 [art 5 1-2e] portofrotterdam.com; Ulco Vermeulen ; Rameau, CJ (Kees Jan)

[art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] ; [art 5 1-2e] ; [art 5 1-2e] Hans Coenen ;
 [art 5 1-2e] portofrotterdam.com ; [art 5 1-2e] ;
 Co Hamers ; [art 5 1-2e] ; secrWeber, GS
 Onderwerp: RE: 20180916 - Verslag BO WA

Michiel

Dank voor jouw verslag. Nog maar één aanvullende correctie. [art 5 1-2e] s
 adviseur van het WPF en niet vd provincie.

Groet

Han

Van: Baljeu, J.N.
 Verzonden: maandag 17 september 2018 11:18
 Aan: 'Berg, MMD van den (Michiel)'; Weber, JF;
 [art 5 1-2e] portofrotterdam.com
 <mailto:[art 5 1-2e] portofrotterdam.com> ; Ulco Vermeulen; Rameau, CJ (Kees
 Jan)

CC: [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] Hans Coenen ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] portofrotterdam.co m [art 5 1-2e] portofrotterdam.com> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] Co Hamers ; [art 5 1-2e]
 Onderwerp: RE: 20180916 - Verslag BO WA

Eens met opmerkingen Ulco. Ik heb nog paar kleine toevoegingen in rood
 gemarkeerd in de onderstaande mail.

Van: Berg, MMD van den (Michiel) [mailto:Michiel.vandenBerg@eneco.com]
 Verzonden: zondag 16 september
 Aan: Weber, JF; Baljeu, J.N.; [art 5 1-2e] portofrotterdam.com
 <mailto:[art 5 1-2e] portofrotterdam.com> ; Ulco Vermeulen; Rameau, CJ (Kees
 Jan)

CC: [art 5 1-2e] Berg, MMD van den (Michiel) ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] Hans Coenen ; [art 5 1-2e] portofrotterdam.com
 [art 5 1-2e] portofrotterdam.com> ; [art 5 1-2e] Co
 Hamers; [art 5 1-2e]
 Onderwerp: 20180916 - Verslag BO WA

Bestuurders van de Warmtealliantie,

Onderstaand stuur ik u mijn aantekeningen van ons overleg van vanochtend. Graag verneem ik voor morgenmiddag 12u of u inhoudelijk commentaar heeft, alvorens we deze notulen gebruiken als opdracht richting de stuurgroep.

Met vriendelijke groet,

Michiel van den Berg

Eneco.

--

BESTUURLIJK OVERLEG WARMTEALLIANTIE

Datum: 16 september 2018, 10u-12u

Aanwezig:

PZH: Baljeu, Weber, [art 5 1-2e](#)

R'dam: Visser

WPF: [art 5 1-2e](#)

HbR: Castelein, van Dooren

Gasunie: Vermeulen, Coenen

WbR: [art 5 1-2e](#)

Eneco: [art 5 1-2e](#) M. van den Berg

Allereerst: complimenten aan het hele team voor het werk aan het stuk

Zoals besproken:

A) Wijze van hulp vanuit de overheid

JV had oorspronkelijk een tweevoudig model voor ogen: (eens opmerking Ulco)

1) Leegstand vergoed met subsidie vanuit EZK, alsook:

2) Volloop vergoed dmv variabel / voorschot vanuit EZK

JV heeft dit model al eerder voorgelegd aan EZK; EZK schrok terug van de potentiële bedragen. Daarom heeft JV nu standpunt gekozen om 100mio in volloop te brengen, en leegstand in transporttarief te verrekenen.

Vandaag is besloten dat dit model (zoals onder 1 en 2 beschreven) toch juist is, aangezien dit druk legt bij EZK om beleid te maken dat volloop stimuleert.

B) Volloop risico

- Baljeu: Volloop grafiek/plaatje: bovengrens relateren aan vraagscenario (waar zit je tov laag/hoog plausibel scenario?) [Actie JV]

C) Afschrijving

Veel over en weer argumenten over impact, nog geen gemeenschappelijk inzicht op invloed afschrijvingstermijn op business case en tarieven

D) Dynamiek in de werkgroepen en voortgang

het signaal wordt door BO-leden gecorrespondeerd dat er aan tafels van de werkgroepen niet onderhandeld dient te worden maar wel vanuit een gezamenlijke opgave gewerkt moet worden en niet alleen vanuit de eigen positie gedacht moet worden. Daarom:

Capex/Opex:

Vraag aan de stuurgroep vanuit WPF [art 5 1-2e](#) : - zal zijn vraag nader verfijnen aan voorzitter stuurgroep [Actie - [art 5 1-2e](#)]

- Verschillen in de cijfers zijn onverklaarbaar groot. Hoe komt het nu dat Eneco, WbR en Gasunie anders tegen de cijfers aankijken?

- Niet het gevoel waar alles gedeeld wordt; er moet een werkgroep Capex/Opex komen.

Actie:

- (suggestie Vermeulen) challenge sessie organiseren door JV op Capex/Opex, andere partijen challengen. [Actie: JV]

De verwachting is niet dat dit voor woensdag afgerond is.

Financiering:

- Gedragen oplossing dient gevonden te worden en voorgelegd aan EZK. De verwachting is niet dat dit voor woensdag afgerond is.

Actie: Financieel adviseurs gezamenlijk werken aan haalbaarheid van de business case, door de volgende vragen te beantwoorden [Actie: Stuurgroep/[art 5 1-2e](#)]:

- Wat is er nodig om het project mogelijk te maken qua financiële structurering?

- Uitgangspunt zou zijn wettelijk gereguleerd model waarin investeringen, rendementen en risico's gebalanceerd zijn en niet kunnen leiden tot overmatig verlies/winst voor de partijen, afgedekt door de overheid. Dit model is een theoretisch model voor de toekomst, hoe komen we voor einde jaar tot reële stappen (dus met de juiste urgentie), die geen afbreuk doen aan de principes van het model? (opm Ulco)

E) Oplegger moet gemaakt worden [Actie: voorzitter stuurgroep [art 5 1-2e](#)]

a. Wat krijgt u onder ogen, hoe zitten de partijen aan tafel

b. Het is moeilijk, uw inbreng is nodig

c. concrete vraag

i. Zowel beleidslijnen, die hebben invloed op financiële vraag en risico's (beleidsdruk)

ii. Financieel (incl orde van grootte en vorm, wellicht meer dan 100mio)

d. Proces:

i. Risico in timing, voor jaareinde duidelijkheid nodig

ii. Voorstel voortgang tussen WA-EZK

iii. Kan EZK een doorkijk geven over besluitproces en timing daarvan?

iv. En wat doet WA in de tussentijd

1. Capex/Opex
2. Financiering
3. Afzonderlijk: voortgang op Connect en Cuba incl fall-back

Baljeu: de vorm van aanbidding is belangrijk, moet niet nu al openbare aanbidding zijn (woord wob-baar laten vervallen) omdat de verschillende raden nog niet op snelheid zijn.

Castelein: duidelijk zijn over de fluiditeit, bv Capex +/- 40%

Oplegger en notitie moet woensdag verstuurd worden

Gezamenlijke ondertekening:

Potentiele redenen van R'dam om niet mee te tekenen (Visser):

- Lo0 wordt niet genoemd
- WPF (en R'dam) willen beter zicht op Capex/Opex (zie bovenstaand actiepunt onder "D")
- Geen daadwerkelijke oplossing voor WbR of voor Nuon Leiden

[actie WBR/R'dam: aanpassingen in het stuk voorstellen]

Met vriendelijke groet,

Michiel van den Berg

Directeur

Eneco Warmte & Koude

Directie

Michiel.vandenBerg@eneco.com <mailto:Michiel.vandenBerg@eneco.com>

art 5 1-2e

www.eneco.nl <<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.eneco.nl%2F&data=02%7C01%7CMichiel.vandenBerg%40eneco.com%7C30ccaa02129a4951410e08d61c8a6b13%7Ceca3605449a94731a42f8400670fc022%7C0%7C0%7C636727778169392156&sdata=HLAzUCqbYF4WycXgFQf0UKw430CjkePTDkwFR9Ywmn4%3D&reserved=0>>

Correspondentie adres

Postbus 19020, 3001 BA Rotterdam

Bezoek adres

Marten Meesweg 5, 3068 AV Rotterdam

<[https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2FEnecoNederland&data=02%7C01%7CMichiel.vandenBerg](https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Ftwitter.com%2Feneconieuws&data=02%7C01%7CMichiel.vandenBerg%40eneco.com%7C30ccaa02129a4951410e08d61c8a6b13%7Ceca3605449a94731a42f8400670fc022%7C0%7C0%7C636727778169402161&sdata=V2cmCTdta5bYXijdtQhmdzi1fCX417cABHwpGz90Ruc%3D&reserved=0)>

%40eneco.com
 %7C30ccaa02129a4951410e08d61c8a6b13%7Ceca3605449a94731a42f8400670fc022%7C0%7C0%7C636727778169402161&sdata=GrmuDWT%2BR8E0EQ7BYVB%2FZ4ai4%2BwDHh0WbtK%2BYGdxZqU%3D&reserved=0> <https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.youtube.com%2Fuser%2FEnecoMedia&data=02%7C01%7CMichiel.vandenBerg%40eneco.com
 %7C30ccaa02129a4951410e08d61c8a6b13%7Ceca3605449a94731a42f8400670fc022%7C0%7C0%7C636727778169412170&sdata=irJlwFpp7lmD42jDv9Y%2BWEIayEEhjmXyBAZ97u50d9c%3D&reserved=0> <https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.linkedin.com%2Fcompany%2Feneco&data=02%7C01%7CMichiel.vandenBerg%40eneco.com
 %7C30ccaa02129a4951410e08d61c8a6b13%7Ceca3605449a94731a42f8400670fc022%7C0%7C0%7C636727778169412170&sdata=7Y3x%2BrrnxSd08w3l3%2F4hEZtLhUc5L8ac3l4DDKLn%2Bs%3D&reserved=0> <https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fforum.eneco.nl%2F&data=02%7C01%7CMichiel.vandenBerg%40eneco.com
 %7C30ccaa02129a4951410e08d61c8a6b13%7Ceca3605449a94731a42f8400670fc022%7C0%7C0%7C636727778169422175&sdata=eZ91Ea6RqTlUjyLAbdyUdS020ZzfPIa9qP6QDFiHwLE%3D&reserved=0>

Dit e-mailbericht is bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijk zijn.
 Gebruik

door anderen dan de geadresseerde(n) is verboden. Als dit bericht niet voor u bestemd is,

wordt u vriendelijk verzocht dit aan de afzender te melden en het bericht te vernietigen.

"

"Van: Weber, JF"
 Verzonden: 2018-07-03 15:02:53+00:00
 "Aan: art 5 1-2e
 "CC: art 5 1-2e art 5 1-2e art 5 1-2e
 art 5 1-2e art 5 1-2e art 5 1-2e art 5 1-2e art 5 1-2e
 art 5 1-2e art 5 1-2e (art 5 1-2e)barentskrands.nl)"

Onderwerp: Re: Agenda B0 3 juli 2018 incl verslag

"
 Er moet in gezamenlijkheid een A4tje gemaakt worden wat we vrijdagmiddag in een conference call bespreken met de delegatie die naar Bert de Vries gaat.

Vriendelijke groet,

Han Weber, gedeputeerde provincie Zuid-Holland

art 5 1-2e

art 5 1-2e

art 5 1-2e

Op 3 jul. 2018 om 14:43 heeft art 5 1-2e)pzh.nl

art 5 1-2e

)pzh.nl> > het volgende geschreven:

Dank Han.

Is ook afgesproken wat we ter voorbereiding op 9 juli aan EZK kunnen sturen?

Bvd, art 5 1-2e

art 5 1-2e

Manager Programma

Energietransitie

T art 5 1-2e

E art 5 1-2e)pzh.nl <mailto:art 5 1-2e)pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <http://www.zuid-holland.nl/>

-Wanneer u de provincie Zuid-Holland een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 2 werkdagen een reactie en binnen twee weken een antwoord. Al uw informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Persoons- of adresgegevens worden uitsluitend gebruikt waarvoor u ze heeft verstrekt. Uw e-mailbericht wordt op een goede en veilige manier gearchiveerd.

-Vragen kunt u stellen via het contactformulier
 <https://eformulieren.zuid-holland.nl/Default.aspx?scenarioID=scContact> .

Van: Weber, JF
Verzonden: dinsdag 3 juli 2018 10:10
Aan: Baljeu, J.N.; [art 5 1-2e](#)

[art 5 1-2e](#)

[art 5 1-2e](#)

([art 5 1-2e](#) barentskrans.nl <mailto : [art 5 1-2e](#) barentskrans.nl>)

CC: Weber, JF
Onderwerp: Agenda BO 3 juli 2018 incl verslag

Bijgaand mijn aantekeningen over het gesprek van vanochtend

Agenda BO 3 juli 2018

incl verslag

Beste collega's,

Morgenochtend om 08.00 hebben wij overleg over het warmtetraject.

Het uitgangspunt wat wij 18 juni jl. in ons overleg hebben besproken was dat er op 3 juli a.s. een beeld zou zijn van de "knoppen" voor een businesscase en gewenste richtingen voor oplossingen. Met dit gezamenlijk beeld zouden wij in een document (hier verder te noemen termsheet) een aantal punten vast leggen (onderteken en definiëren wat nader uitgezocht moest worden om in september tot overeenstemming te komen. Oorsponkelijk hadden we gepland deze dag een termsheet te ondertekenen. Voor het gemak noem ik het 'document', maar in de hele tekst 'termsheet', ook al wordt het document door andere partijen soms anders betiteld

Het is voor ons allen volgens mij duidelijk dat wij morgen nog niet tot ondertekening over kunnen gaan. Echter het is wel de bedoeling dat we in ons gezamenlijke overleg een paar uitgangspunten met elkaar delen en vastleggen, daarom het volgende voorstel:

Te bespreken agenda:

1. Knoppen als uitgangspunten om de businesscase rond te krijgen. Zie bijlage 1, overzicht van ING/BC, JBR, etc.

a. Bij dit onderdeel is het van belang dat knoppen die geïdentificeerd zijn op voorkeuren worden aangewezen. PZH en Rotterdam hebben een voorkeur voor de combinatie knoppen 1, 2, 3, 4 en 7 (zie bijlage laatste pagina)

b. Graag anderen ook hun voorkeuren identificeren, als basis voor verdere uitwerking.

2. Uitgangspunten delen t.a.v. levering naar locaties.

a. PZH/Rotterdam ziet hier het uitgangspunt dat ingekochte warmte van WBR

aan Leiden moet worden geleverd.

b. Dit punt hangt samen met vraagstukken tracekeuzes LoN / Vondelingenplaat, etc.

3. Zijn we het eens over de uitgangspunten hoe we met elkaar de verdragingskosten van Nuon verdelen.

4. Hoe gaan we om met LoN/Vondelingeplaat? Aanleggen upfront of verlagen kosten WTO?

5. Moeten we uitgaan van meerdere WTO's of 1 WTO. PZH hanteert de sterke voorkeur voor 1 WTO (hiermee kunnen de juristen dan verder aan de slag).

6. Ambitie tijdsplan / omvang opschortende voorwaarden.

7. Andere bespreekpunten termsheet.

8. Wat wordt onze gezamenlijke boodschap aan EZK/InvestNL. Is voor iedereen duidelijk wat nu gevraagd wordt, komen we met dezelfde boodschap.

9. Planning vervolgwerkzaamheden.

10. Wvttk

Verslag

Alle partijen aanwezig waaronder WbR en WPF.

GU: knop 4 in sept meer duidelijkheid over. Knoppen 2+3 zit potentie in maar minder optimistisch ingeschat maar nader verdiepen.

art 5 1-1c

Uitgangspunt is dat WbR haar warmte aan Leiden kan leveren. Dat vraagt wel nadere uitwerking mbt de aanleg of moment van aaneelg Vondelingenplaat. Gaat om efficiënte levering Leiden.

Verdragingskosten zouden door WbR gedragen moeten worden! Pas verdragingskosten na 2023 zijn rekening JV. Gaan daarbij vanuit dat de verdragingskosten lager zijn dan de voordelen van de levering via West. Het gesprek met NUON olv WbR moet nu opgestart worden. Overigens zal ook LoO verder uitgezocht moeten worden.

Adriaan:

Eneco neemt pas fin beslissing als alle risico's in beeld zijn maar kan anders.

GU: dialoog met hen is gestart over een eerdere FID een pre-FID incl verhaal over overname. Hierover moet in een kwartaal duidelijkheid over komen. GU wil hier ook gezamenlijke actie op. Uitgangspunt om bij voorkeur te komen tot één WTO. WPF geeft hierbij aan dat het voor WPF veel uitmaakt over één of meer WTO komt omdat er in één meer geïnvesteerd mag worden.

Planning

EiNd sept duidelijkheid term sheet. Ma ochtend 9.00 gesprek met EZk Bert de Vries met Hans Coenen, Adriaan, Jeannette en [art 5 1-2e](#)

Strategie naar EZK:

- * gezamenlijk optreden
- * In beeld wat het aan CO en m3 gas oplevert
- * Voor weekend A4 wat in tel conf vrijdagmiddag besproken wordt.

Afdronk

Vooraf ook gaan werken aan alternatief voor de Jv. Kan LoO zijn met partners als Stedin maar ook anderen.

Vriendelijke groet,

Han Weber, gedeputeerde provincie Zuid-Holland

secretaresse [art 5 1-2e](#)

[art 5 1-2e](#) pzh.nl>

„

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2018-07-07 14:25:21+00:00
 "Aan: Weber, JF; Baljeu, J.N.; 'Visser A.L.H. (Adriaan)
 (alh.visser@rotterdam.nl)'; [art 5 1-2e]@minez.nl"
 CC: 'Hans Coenen'
 Onderwerp: Bestuurlijk overleg Warmte 9 juli 2018
 "

Geachte Heren en Dame,

Komende maandagochtend staat het overleg gepland over het Warmtenet Zuid-Holland. Bijgevoegd vindt u het document in aanloop naar dit overleg.

Kind Regards / Met vriendelijk groet,

[art 5 1-2e]

Manager Strategic Finance & Treasury

Havenbedrijf Rotterdam N.V.

[art 5 1-2e]

E [art 5 1-2e]@portofrotterdam.com <mailto:[art 5 1-2e]@portofrotterdam.com>

Visiting address:

World Port Center

Wilhelminakade 909

3072 AP Rotterdam

Mailing address:

Postbus 6622

3002 AP Rotterdam

www.portofrotterdam.com <<http://www.portofrotterdam.com/>>

www.wereldhavendagen.nl <<http://www.wereldhavendagen.nl/>>

<http://twitter.com/Wereldhavendage> <<http://twitter.com/Wereldhavendage>>

<https://www.facebook.com/Wereldhavendagen>
 <<https://www.facebook.com/Wereldhavendagen>>

Voor elektronische communicatie hanteert Havenbedrijf Rotterdam N.V.(HbR) een disclaimer. U kunt deze nalezen op de internetsite van het HbR of opvragen via info@portofrotterdam.com <<mailto:info@portofrotterdam.com>> . Havenbedrijf Rotterdam N.V., Rotterdam, is geregistreerd bij het handelsregister in Nederland onder nummer 24354561.

Havenbedrijf Rotterdam N.V.(HbR) has a disclaimer with regard to electronic communication. You can read the disclaimer on the internet site of the HbR or ask for a copy by mail to info@portofrotterdam.com <<mailto:info@portofrotterdam.com>> . Havenbedrijf Rotterdam N.V., Rotterdam, is registered with the trade register in the Netherlands under no. 24354561.

www.portofrotterdam.com <http://www.portofrotterdam.com>
"

 Port of
Rotterdam

 Gasunie
crossing borders in energy

BO Warmtenet provincie Zuid-Holland

9 Juli 2018

Flexibel ondersteuningsmechanisme om volloopriscico te mitigeren

Ambitie JV

- Ambitie JV is het reduceren van CO2 uitstoot en verduurzaming van de Rotterdamse haven door het ontwikkelen en onafhankelijk exploiteren van een open warmtenet in de provincie Zuid-Holland

'Think big, start small'

- Warmtevraag kan zich ontwikkelen van de huidige vraag **1.4 PJ** naar **40 PJ** (50% CE Delft 2035 scenario)
- Uitgangspunt is een vraag gedreven, gefaseerd netwerk dat na initiële volloop een redelijk, marktconform rendement oplevert.
- Eerste fase is een robuuste backbone :
  - Backbone: D700 van K naar R, D400 naar Leiden, D700 naar Den Haag, Voeding via Vondelingenplaat D700
  - Concept ontwerp is balans tussen voorinvesteren voor groei en beheersen van volloopriscico
- Uitbreidingen worden uitgevoerd, wanneer gejustificeerd door de toenemende vraag

Maatschappelijk baten	PJ	CO2 MT/jaar	G Gas reductie mld Nm3
Backbone	4.1	0.15	0.13
Ambitie ('grand design')	40	(gem) 1.5	1.3

Principe volloop risico

Gegeven is dat elk nieuw netwerk een initiële volloop heeft; gemaakte aannames 5 jaar voor volloop Leiden en 10 jaar volloop Den Haag. De impact hiervan is verwerkt in de transport tarieven (non-discriminatoire)

Kwantificatie volloop risico

Het resterend volloop risico hangt af van de vraag ontwikkeling:

- Als de vraagontwikkeling het verwachte traject volgt is er geen volloopriscico
- Het (theoretisch) maximale volloopriscico, ingeval van geen vraagontwikkeling is nog niet exact vast te stellen, door de capex ramingssonauwkeurigheid en overige aannames
- In de komende maanden wordt de hoogte van het volloopriscico verder aangescherpt door verfijning van de aannames en het optimaliseren van het tracé op basis van groeiverwachtingen

- De gezamenlijke vraag aan EZK is om in de periode tot september de ontwikkeling van de warmtevraag te onderschrijven en met ten minste [art 5.1-1c](#) te financieren/garanderen. Een gezamenlijk, nog te vormen, team stelt in September op basis van 'open boek' concrete afspraken en vervolgstappen voor.
- De Gemeente Rotterdam dekt middels WbR het volloopriscico in Rotterdam en PZH dekt middels WPF een deel van het risico van LdM+.

"Van: Berg, MMD van den (Michiel)"
 Verzonden: 2018-02-19 06:12:42+00:00
 "Aan: [art 5 1-2e], Adriaan Visser; [art 5 1-2e] c.hamers;
 Rameau, CJ (Kees Jan); Ulco Vermeulen; Weber
 "CC: [art 5 1-2e] c.hamers ; [art 5 1-2e]
 j.a.f.coenen ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] [art 5 1-2i]
 [art 5 1-2i] portofrotterdam.com' ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] ' [art 5 1-2e] minez.nl' ([art 5 1-2e] minez.nl);
 [art 5 1-2e] rotterdam.nl)"
 Onderwerp: RE: conceptverslag B0 WarmteAlliantie 7 februari 2018
 "
 Beste [art 5 1-2e]

Namens Eneco stuur ik bijgaand de volgende opmerkingen:

Onder 2:

'Vervolgens brengt de voorzitter het besluitvoorstel om toe te werken naar uitwerking 2 - is LdM+ en variant R/V van Rijswijk naar Leiden, later onder de Maas door als er ruimte voor groei is - in bespreking en geeft daarbij aan dat de consequenties van die keuze nadrukkelijk ook onderdeel moeten zijn van deze uitwerking.'

Bold/italic graag vervangen door:

'is LdM+ met een aftakking van Rijswijk naar Leiden, later onder de Maas (nader te bepalen variant R/V)'

Onder 2:

'consequenties van deze uitwerking. Als onderdelen van deze afspraken worden genoemd: de borging van het herstelplan WbR, tijdig nakomen van verplichtingen (o.a. warmtelevering Leidse regio), omgaan met - verdeling en kosten - vollooprisico's en het komen tot afspraken over de uitrol bij gemeenten op wijkniveau.'

Bold/italic graag aanvullen tot:

' (o.a. warmtelevering aan Leiden door WbR en warmtelevering aan Den Haag door Eneco)'

Onder 3:

'In het overleg wordt opgemerkt dat juist het tekenen van een samenwerkingsovereenkomst binnen de Warmtealliantie de banden goed verstevigt. Dit versterkt het hiervoor besproken proces m.b.t. de afpraken over de condities van uitwerking 2.'

Ik mis hier

1. de constatering dat de SOK een lagere prioriteit heeft dan

a. het uitwerken van trace optie 2 (wo behoud herstelplan WbR)

b. het uitwerken van de voorstellen aan de minister vanuit de warmtealliantie (welke toezeggingen kunnen de verschillende partijen doen en welke omstandigheden moeten daarvoor door EZK gecreeerd worden; aan welke andere condities moet voldaan worden)

2. de constatering dat punt 2 'het uitwerken ..voldaan worden)' de vorm kan krijgen van een hoofdlijnenakkoord (HLA), en

3. dat het B0 daarmee besloten heeft de stuurgroep opdracht te geven tot een HLA te komen gebaseerd op de punten zoals die aan EZK zullen worden aangeleverd, en

dat deze HLA (en niet een SOK) in april getekend zal worden

Met vriendelijke groet,

Michiel van den Berg

Directeur

Eneco Warmte & Koude

Directie

Michiel.vandenBerg@eneco.com <mailto:Michiel.vandenBerg@eneco.com>

art 5 1-2e

www.eneco.nl <http://www.eneco.nl/>

Correspondentie adres

Postbus 19020, 3001 BA Rotterdam

Bezoek adres

Marten Meesweg 5, 3068 AV Rotterdam

<https://twitter.com/eneconieuws> <https://www.facebook.com/EnecoNederland>
<https://www.youtube.com/user/EnecoMedia>
<https://www.linkedin.com/company/eneco> <http://forum.eneco.nl/>

Dit e-mailbericht is bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijk zijn.
Gebruik

door anderen dan de geadresseerde(n) is verboden. Als dit bericht niet voor u bestemd is,

wordt u vriendelijk verzocht dit aan de afzender te melden en het bericht te vernietigen.

From: art 5 1-2e]pzh.nl]

Sent: donderdag 8 fe

To: Adriaan Visser ; art 5 1-2e ; c.hamers ; Rameau, CJ (Kees Jan) ; Ulco Vermeulen ; Weber, J

Cc: art 5 1-2e ; c.hamers ; art 5 1-2e ; j.a.f.coenen ; Berg, MMD van den (Michiel) art 5 1-2e ; art 5 1-2e

art 5 1-2e darel.nl' (art 5 1-2e darel.nl) ;

art 5 1-2e portofrotterdam.com' ; art 5 1-2e ; art 5 1-2e)atenainvestments.com) ; art 5 1-2e)minez.nl' art 5 1-2e)minez.nl) ; art 5 1-2e)rotterdam.nl)

Subject: conceptverslag BO WarmteAlliantie 7 februari 2018

Geachte bestuurders en sturgroepleden,

Bijgaand het conceptverslag van het Bestuurlijk Overleg WarmteAlliantie Zuid-Holland van 7 februari jl..

Met vriendelijke groet,

Secretaris WarmteAlliantie Zuid-Holland.

art 5 1-2e

Programmateam Energietransitie

T [art 5 1-2e](#) M [art 5 1-2e](#) E [art 5 1-2e](#) pzh.nl
<mailto:[art 5 1-2e](#)@pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

[www.zuid-holland.nl](https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.zuid-holland.nl&data=02%7C01%7Cmichiel.vandenberg%40eneco.com%7Ce6b45c10fe1a44281cf708d56ee29516%7C8d86848e57724938923be8cc1a072fca%7C0%7C0%7C636536841801834738&sdata=bHSfYFePmfyxxOp3oKCbj%2Bx6nxzSS757JkMzZBjImIg%3D&reserved=0) <<https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.zuid-holland.nl&data=02%7C01%7Cmichiel.vandenberg%40eneco.com%7Ce6b45c10fe1a44281cf708d56ee29516%7C8d86848e57724938923be8cc1a072fca%7C0%7C0%7C636536841801834738&sdata=bHSfYFePmfyxxOp3oKCbj%2Bx6nxzSS757JkMzZBjImIg%3D&reserved=0>>

Bereikbaar maandag, dinsdag, woensdag, donderdag.

"

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2018-10-13 13:58:34+00:00
 "Aan: Weber, JF"
 "CC: [art 5 1-2e] ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]
 Baljeu, J.N.; secrWeber, GS; secrbaljeu, GS; [art 5 1-2e]
 Onderwerp: Re: B0 connect 12/10/18
 "

Ik ga er voor zorgen dat er eind vd week een integraal nieuw verhaal van de wa ligt voor ezk.

Groet,

[art 5 1-2e]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 12 okt. 2018 om 16:07 heeft Weber, JF <jf.weber@pzh.nl
 <mailto:jf.weber@pzh.nl> > het volgende geschreven:

Allen,

Hieronder in staccato de aantekeningen van Jeannette vh B0 Connect van zojuist.

Afdronk en conclusies:

Zowel JV als WbR/Rdam hebben geconcludeerd dat op basis van wat er nu ligt de Connect case niet vd grnd komt en dat hier niet verder aan gewerkt gaat worden. Dit tot onze spijt omdat er dan geen alternatief meer voor LoO is . Wij hebben aangegeven dat de laatste ook nog geen gelopen race is.

JV sluit niet uit dat zij ook in LoO een zekere rol kan en wil spelen maar ziet die nog niet direct. Zij zien wel het belang van één systeem. Partijen hebben ook uitgesproken nu niet in elkaars vijver van klandizie te gaan vissen of elkaars werk anderszins gaan bemoeilijken.

Partijen hebben in gezamenlijkheid dat het belang gedeeld wordt om in WA verband verder te werken aan de samenhang tussen beide leidingdelen LdM en LoO vanuit de gedacht dat zij samen een systeem moeten vormen. In communicatie naar buiten zal dus ook WA geopereerd worden. Daarvoor krijgt de stuurgroep WA de opdracht om uiterlijk eind volgende week een memo te maken voor oa EZK waarin de stavaza geschetst wordt en vanuit een positieve invalshoek EZK de boodschap krijgt dat het nieuwe optimale de leidingdelen LoO en LdM waarin samenhang bestaat=systeem. Dit memo wordt net als het vorige ter instemming aan alle WA partners (dus ook Eneco) gebracht en uiterlijk vrijdag verstuurd aan EZK.

[art 5 1-2e] an in deze lijn begin volgende week al een positief getoonzette telefonische reactie aan EZK geven en dat het memo er aan komt.

Zorgpunt van Jeannette en mij is dat alle goede woorden vandaag ten spijt partijen vanaf nu toch een eigen koers en communicatie zullen volgen naar oa EZK. Graag de benodigde maatregelen/afspraken mbt deze zorg zo goed als mogelijk in de stuurgroep borgen.

Met Adriaan afgesproken dat het belangrijk is dat we als LoO partners volgende week al bij elkaar komen. Ik weet niet zeker of hij daar ook WbR bij wil hebben maar het lijkt mij en Jeannette in eider geval belangrijk dat daar ook WPF bij is. Jeannette en ik hebben al in de agenda naar mogelijkheden gekeken. Deze zijn beperkt:

- dinsdagavond rond 1730/17.45 in Rotterdam
  - woensdagochtend 8.30-9.45 in provinciehuis.
- Adriaan heeft aangegeven zijn agenda hiervoor vrij te maken.

Vanwege afwezigheid [art 5 1-2e] maandag is het handig al s [art 5 1-2e] het maken van deze afspraak maandag op zich wil nemen.

Vriendelijke groet,

Han Weber, gedeputeerde provincie Zuid-Holland

secretaresse art 5 1-2e
art 5 1-2e@pzh.nl <mailto:art 5 1-2e@pzh.nl>

Begin doorgestuurd bericht:

Van: ""Baljeu, J.N."" <j.baljeu@pzh.nl <mailto:j.baljeu@pzh.nl> >
 Datum: 12 oktober 2018 om 15:35:04 CEST
 Aan: ""Weber, JF"" <jf.weber@pzh.nl <mailto:jf.weber@pzh.nl> >
 Onderwerp: Wbr brief, toelichting WBR.

Wbr brief, toelichting WBR.
 Fin verschil, risicos vanuit perspectief wbr.
 Deal nu afhankelijk vanuit totaal buitenaf.
 Missen verdragingskosten.

Sessies ma dind financieringsmogelijkheden nav bod JV, heeft nog niet iets opgrleverd. Nieuw model voorgelegd maar nog niet enthousiasme bij JV.
 Han vraagt of er al prijzen binnen zijn van leidingen tbv capex LDM+. Gasunie geeft aan dat ze die nog niet hebben en wellicht nog een paar weken gaat duren. (Han en ik hadden beeld dat die deze weken zou komen).

art 5 1-1c JV capex lijkt volgens WBR toch redelijk oke.

Han vraagt of er definitief afscheid van connect wordt genomen, want ook Lo0 nog niet in beeld.
 Allard; met info die er nu is dan geschiden trajecten. Lo0 en LDM als separate projecten. JV maximaal best gedaan om met elkaar een oplossing voor te vinden.

Warmtealliantie gedachte elkaar niet uit het oog verliezen.
 Tweetrajecten ingaan. Maar wel met elkaar bij ezk een zoektocht doen.

Han connect dan nu gestopt en hoe elkaar dan vasthouden.
 Ezk hing aan de lijn. Systeem moet van de grond komen, dat trajecten wel moet zwaluwstaarten. Nee op LDM+. Allard; Geconcludeerd dat het beter is om Lo0 en LDM te doen. Wedachten eerdt LDM+ maar dat is niet gebeleden. Hoger over een gezamenlijk stuk maken en dat naar ezk melden. Voor einde volgende week.
 Hoe de samenhang verwoorden.

Vraag jeannette;
 Vraag aan stuurgroep 80% van gezamenlijk verhaal ligt er wel, afstoffen en verder aan werken. Brief maken, miet langs ons allen. art 5 1-2e zal even kort signaal af geven en als warmtealliantie op terug komen.

Ulco geeft aan dat brief moet matchen met teksten van de klimaatbrief/15mln kamerbrief.
 Brief kan per mail.

Han zal eneco nog bellen.

Verstuurd vanaf mijn iPad

"

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2018-03-13 13:48:37+00:00
 "Aan: Ulco Vermeulen [art 5 1-2e]@gasunie.nl);
 [art 5 1-2e]@portofrotterdam.com; Hans Coenen (j.a.f.coenen@gasunie.nl);
 [art 5 1-2e]@portofrotterdam.com); [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@portofrotterdam.com); Michiel van den Berg
 (michiel.vandenberg@eneco.com); keesjan.rameau@eneco.com; Weber, JF; Baljeu,
 J.N."
 "CC: [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@catenainvestments.com) [art 5 1-2e]@eneco.com;
 [art 5 1-2e]@portofrotterdam.com; [art 5 1-2e] (Seyst)"
 Onderwerp: FW: brief en bijlage voor Wiebes
 "
 Allen,

Bijgaand de bevestiging dat zojuist de brief en bijlage aan EZK zijn verzonden.
 Wordt vervolgd.

Groet,

[art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

Manager Programma

Energietransitie

T [art 5 1-2e] M [art 5 1-2e]
 E [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>

-Wanneer u de provincie Zuid-Holland een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 2 werkdagen een reactie en binnen twee weken een antwoord. Al uw informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Persoons- of adresgegevens worden uitsluitend gebruikt waarvoor u ze heeft verstrekt. Uw e-mailbericht wordt op een goede en veilige manier gearchiveerd.

-Vragen kunt u stellen via het contactformulier <<https://eformulieren.zuid-holland.nl/Default.aspx?scenarioID=scContact>> .

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: dinsdag 13 maart 2018 13:45
 Aan: [art 5 1-2e]
 Onderwerp: brief en bijlage voor Wiebes

Dag [art 5 1-2e]

Bijgaand tref je aan de brief en bijlage aan Wiebes.

We vernemen graag van je of en wanneer een gesprek met de minister of Bert de Vries over de propositie aan de orde kan zijn.

Groet,

art 5 1-2e

art 5 1-2e

Manager Programma

Energietransitie

T art 5 1-2e M art 5 1-2e

E art 5 1-2e pzh.nl <mailto : art 5 1-2e pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>

-Wanneer u de provincie Zuid-Holland een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 2 werkdagen een reactie en binnen twee weken een antwoord. Al uw informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Persoons- of adresgegevens worden uitsluitend gebruikt waarvoor u ze heeft verstrekt. Uw e-mailbericht wordt op een goede en veilige manier gearchiveerd.

-Vragen kunt u stellen via het contactformulier <<https://eformulieren.zuid-holland.nl/Default.aspx?scenarioID=scContact>> .

”

Contact

Dhr J.F. Weber

T art 5 1-2e

E jf.weber@pzh.nl

Datum

13 maart 2018

Minister van Economische Zaken en Klimaat

Ir. E.D. Wiebes MBA

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

Onderwerp

Bijdrage Warmtetransportnet Zuid-Holland aan vraagreductie Groningengas

Geachte heer Wiebes,

In het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' voor 2017-2021 is de ambitie uitgesproken om in 2030 een CO₂-emissiereductie van minstens 49% te realiseren. Om deze doelstelling te behalen is het verduurzamen van de warmtevoorziening van woningen, gebouwen en tuinbouwkassen van groot belang. Met de noodzaak de winning van Groningengas af te bouwen is de urgentie verder toegenomen omdat een groot deel van de warmtevraag met Groningengas wordt ingevuld.

Binnen Nederland kent Zuid-Holland grote mogelijkheden voor het grootschalig inzetten van hernieuwbare warmtebronnen en restwarmte voor de verwarming van woningen, gebouwen en tuinbouwkassen. Omdat het grootschalig inzetten van warmte in veel stedelijke gebieden in Zuid-Holland een kostenefficiënte optie is in vergelijking met andere technieken zoals warmtepompen ondersteunen de ondertekenende partijen deze transitie door een regionaal warmtetransportnet (de 'warmterotonde') aan te leggen. Een snelle realisatie van deze warmterotonde is van groot belang omdat het direct de duurzaamheid van de warmtevoorziening vergroot, het gebruik van Groningengas reduceert, en daarnaast ruimte creëert voor de verdere verduurzaming in de gebouwde omgeving en de glastuinbouw. In totaal wordt met dit Zuid-Hollandse warmtetransportsysteem uiteindelijk een besparing van 2 tot 3 miljoen ton CO₂ per jaar gerealiseerd en wordt het verstoken van circa 1,3 miljard kubieke meter Groningengas vermeden. Dit komt overeen met 5,5% van de Groningengasproductie. Om deze redenen achten wij een bijdrage van het Rijk voor het realiseren van de warmterotonde gerechtvaardigd. Wij hopen dat het kabinet ons hierin volgt.

Bijdrage aan de klimaatdoelen en de reductie van Groningengasgebruik

Benutten van het potentieel voor CO₂-emissiereductie en de reductie van Groningengasgebruik betreft de verduurzaming van de warmtelevering in Zuid-Holland, welke nu wordt ingevuld met op Groningengas gestookte centrales. Door de aanleg van een warmtetransportnet kan deze warmtelevering worden verduurzaamd. Naast dit directe effect maakt de warmterotonde het mogelijk om meer woningen en bedrijven, waaronder de Heineken brouwerij in Zoeterwoude, of tuinbouwkassen in het West- en Oostland aan te sluiten op het warmtenet. Hierdoor kunnen zij gebruik maken van CO₂-armere alternatieven voor aardgas, waaronder havenwarmte en lokale bronnen zoals geothermische warmte. Kolenwarmte heeft in

deze plannen geen plaats. Met de verduurzaming van de haven zullen bovendien ook de bronnen uit de haven in de toekomst veranderen; van nu nog voornamelijk restwarmte uit fossielgeoriënteerde industrie, naar schonere biobased en circulaire industrie.

Beoogde fasering

De samenwerkende partijen staat een tracé voor dat de realisatie omvat van de eerste hoofdtransportleiding vanuit het havengebied naar Den Haag en Leiden e.o. Met warmte uit de retourleiding van deze 'Leiding door het Midden' kan daarna ook de glastuinbouw in het Westland van duurzame warmte worden voorzien, waardoor zij niet meer afhankelijk is van op Groningengas gestookte centrales. Een tijdige start van de aanleg is daarvoor een randvoorwaarde. In vervolgfases wordt het hoofdtransportnet in het Westland en Rotterdam uitgebreid en worden ook Zoetermeer en Oostland aangesloten. Parallel hieraan worden nieuwe bronnen in de haven en/of geothermie aangesloten. Per fase is berekend de hoeveelheid warmte die wordt gebruikt, de omvang van de CO₂ reductie en de vermindering van de Groningengasproductie.

De concrete voorbereiding voor Fase 1 is inmiddels gestart: Eneco en de joint venture van Havenbedrijf en Gasunie (JV) ontwikkelen de eerste warmtehoofdtransportleiding vanuit het havengebied vanaf de bestaande Leiding over Noord naar Den Haag e.o. Aansluitend wordt in deze beoogde fasering de leiding naar Leiden e.o. voorbereid.

Conditie waaronder dit potentieel kan worden gerealiseerd

De belangrijkste conditie voor realisatie van het project is de vraagontwikkeling, gekoppeld aan het risico van tijdelijke onderbenutting van de aangelegde infrastructuur. Het is nodig om infrastructuur te ontwikkelen met voldoende capaciteit voor de toekomstige warmtevraag. De omvangrijke investering die hiervoor nodig is, draagt een hoog risico omdat de capaciteit van de infrastructuur niet direct vol wordt benut: het zogenaamde volloopriscico. Dit risico bemoeilijkt de financiering van projecten omdat niet verlangd kan worden dat een beperkt aantal (nieuwe) warmtegebruikers ook opdraait voor de extra kosten voor toekomstige uitbreiding. Daarom is een bijdrage of garantiestelling van de decentrale en/of rijksoverheid noodzakelijk. Indien de overheid dit financieringsrisico afdekt, dan kan de warmterotonde tegen lagere maatschappelijke kosten worden gerealiseerd. Met behulp van bijvoorbeeld een revolverend fonds van € 700 - 900 miljoen kan het volloopriscico worden afgedekt, waarbij de financiering op termijn wordt terugbetaald. Daarbij geldt dat indien op korte termijn goede afspraken met gemeenten worden gemaakt over de omschakeling van wijken naar stadswarmte, dat leidt tot een forse versnelling van de benutting van de infrastructuur en daarmee tot het sneller rendabel worden van de business case. De totale (private) investering over de gehele looptijd van het project bedraagt [art 5 1-1c](#)

Bijdrage aan de verduurzaming van de glastuinbouw

Naast de particuliere gebruiker is de glastuinbouw in Zuid-Holland een belangrijke potentiële afnemer van duurzame warmte. De inzet van warmte in de glastuinbouw kan worden vergroot door gebruik te maken van transportleidingen die ook andere gebruikers van warmte voorzien. Enerzijds kan dit door de retour van die leiding verder uit te koelen, en anderzijds door flexibele afname omdat tuinders beschikken over warmtebuffers. De partijen concluderen dat de initiatieven in de glastuinbouw nauw aansluiten bij de plannen voor de ontwikkeling van een warmtehoofdtransportnet. Een belangrijke factor daarbij is de eindgebruikerprijs die de sector kan en wil betalen. Uitgaande van de huidige gasreferentie in deze sector, brengt dit een tekort mee van [art 5 1-1c](#). De verdeling van dit tekort zal nog verder besproken moeten worden met EZK en de glastuinbouwsector.

13 maart 2018

Passend beleid

Naast bovengenoemde punten is flankerend beleid nodig om het potentieel van duurzame warmtelevering in Zuid-Holland te benutten. Aan de vraagkant gaat het dan onder meer om aanwijzing van zogenaamde warmtetransformatiegebieden door gemeenten en allocatiemogelijkheden. Het verder stimuleren van uitkoppeling van warmte door de industrie is aan de bronzijde belangrijk. Een randvoorwaarde voor de verwezenlijking van de warmterotonde is vanzelfsprekend ook een aantrekkelijke prijsstelling voor de eindgebruiker, zodanig dat rendabele business cases en investeringszekerheid voor alle partijen in de warmteketen mogelijk worden.

Afsluitend

Om op tijd deze warmtetransitie te kunnen starten, zullen in juli/augustus definitieve investeringsbesluiten ten aanzien van de leidingentracés moeten worden genomen. Dit betekent dat het van groot belang is om voor juli 2018 duidelijkheid te krijgen van uw ministerie over de gevraagde bijdragen. Op basis van positieve besluitvorming kan een start worden gemaakt met het warmtenet Zuid-Holland waarmee een reductie van 2 tot 3 miljoen ton CO₂ per jaar kan worden gerealiseerd en het verstoken van circa 1,3 miljard kubieke meter Groningengas (5,5% minder Groningengasproductie) kan worden vermeden.

Hoogachtend

art 5 1-2e

art 5 1-2e

mr. dr. F. (Han) Weber

namens samenwerkingsverband Havenbedrijf Rotterdam, Gasunie, Eneco en Provincie Zuid-Holland

art 5 1-2e

Bijlage: Propositie Warmtenet in provincie Zuid-Holland maart 2018

 Port of
Rotterdam

 Gasunie
crossing borders in energy

Propositie Warmtenet provincie Zuid-Holland
Maart 2018

Een Joint-Venture als onderdeel van de Warmtealliantie om krachtiger klimaatdoelstellingen te realiseren

Doelen Havenbedrijf Rotterdam:

- Verbetering vestigingsklimaat van HIC¹⁾
- Verduurzaming binnen en buiten HIC bevorderen
- Continuïteit van activiteiten in HIC mogelijk maken
- Expertise als aanjager infrastructuur inzetten
- Koppeling belangen met die van Greenport

Doelen Gasunie:

- Bijdrage aan de energietransitie - vanuit infrastructuur rol
- Ontwikkeling nieuwe business/verbreding activiteiten
- Vervulling ambitie om de beheerfunctie van het warmte transportsysteem op zich te nemen
- Focus op het hoofdtransportnetwerk

Gasunie en Havenbedrijf Rotterdam werken samen als Joint-Venture om hun plannen voor een duurzaam warmtenet in Zuid-Holland te verwezenlijken

Samenvatting en belangrijkste randvoorwaarden

Restwarmte is een duurzame en (kosten)efficiënte verwarming

Samenvatting

Toelichting

Uitkomsten

<p>Maatschappelijke doelstelling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Warmtelevering mogelijk maken door gebruik te maken van industriële (hernieuwbare) restwarmte ▪ Tegengaan klimaatverandering (reductie CO2) ▪ Verbeteren luchtkwaliteit (reductie NOx en fijnstof) ▪ Reductie van het gasgebruik ▪ Verduurzaming en versterking van het vestigingsklimaat van het industrieel havencomplex in Rotterdam 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Besparing van 2-3mln ton CO2 per jaar ▪ ~1,3 mld Nm3 vermeden gasproductie in Groningen per jaar (~5.5% van huidige plafond)
<p>Warmtenet Provincie Zuid-Holland</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ JV werkt in samenwerking met Provincie Zuid-Holland, Warmtebedrijf Rotterdam en Eneco in de Warmtealliantie Zuid-Holland ▪ Gefaseerde aanleg van het leidingstelsel op basis van de vraagontwikkeling. De eerste fase gebeurt in samenwerking met Eneco ▪ 'Open net' met de JV als onafhankelijke transportnetbeheerder 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 40 PJ warmtelevering in de provincie ▪ 1 mln woningen en het gelijke equivalent aan tuinbouw en industrie ▪ CAPEX 2,3 mld ▪ Geen kolenwarmte voorzien
<p>Randvoorwaarde 1: Versnellen Volloop</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Een aanzienlijke versnelling van het warmtenetwerk resulteert door leidingen op de groei aan te leggen, maar vergroot eveneens het volloop(risico) ▪ De volloop is afhankelijk van beleid en bevoegdheden van de verschillende overheden om wijken 'van het gas af te halen' ▪ Dit risico kan alleen gemitigeerd/beïnvloed worden door overheden ▪ De JV pleit daarom voor een (door overheden verstrekte) bruglening tegen lage rente waarvan herfinanciering gekoppeld is aan deze volloop 	<p>art 5 1-1c</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ CO2-abatement ~€10 per ton
<p>Randvoorwaarde 2: Glastuinbouw</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In vergelijking met stedelijke afnemers (gebaseerd op het NMDA-principe), kan de glastuinbouwsector minder betalen voor warmte ▪ art 5 1-1c art 5 1-1c Bekeken moet worden waar in de keten dit tekort moet worden opgevangen, waarbij ervan wordt uitgegaan dat EZK het grootste deel vergoed. De CO2-vermijdingskosten hiervan zijn veel kosten effectiever dan die voor andere technieken 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (Gedeeltelijk) vergoeding van tekort art 5 1-1c art 5 1-1c

1. De rol van restwarmte in de energietransitie

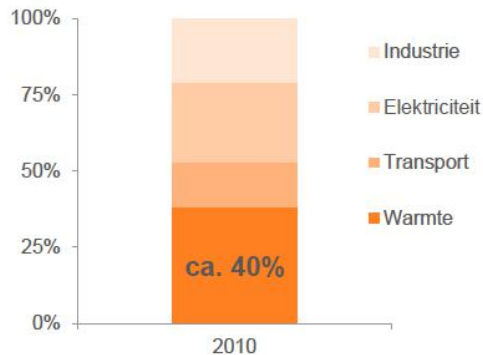
Nederland staat voor een grote herinrichting van de energie huishouding

Duurzaam in 2050

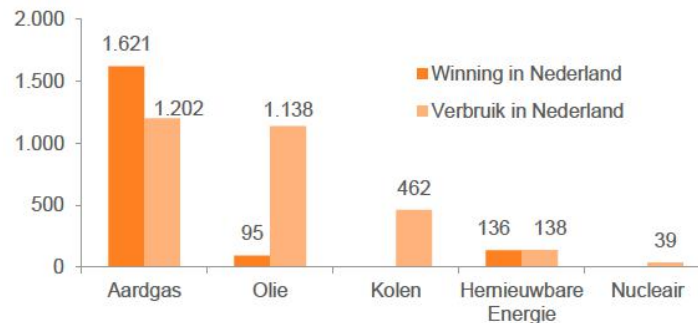
Het grootste deel van het Nederlandse Energiegebruik komt voort uit het gebruik van warmte (ca. 40%)

Voor warmteopwekking wordt in Nederland voornamelijk aardgas gebruikt (ca. 75%)

Aandeel warmte in primair energieverbruik ¹⁾

Energie (on)afhankelijkheid in PJ ¹⁾

Duurzaamheidsopgave NL

Aardgaswinning verlagen

21,6 naar 12 BCM

CO2 uitstoot verminderen

56 Mton in 2030

NOx uitstoot verminderen

70 milligram/Nm³

Fijnstof (in stedelijke omgeving) verminderen

25 µg/m³ norm

Economie in stand houden naast duurzaamheids-doelen

0,4% inkomensverlies

Vestigingsklimaat verbeteren

Een concurrerend vestigingsklimaat

Kosten CO₂-besparing (2021) ³⁾

- Huishoudens: ~ €180 per ton CO₂
- Lichte industrie: < €100 per ton CO₂
- Land- en tuinbouw: < € 50 per ton CO₂
- Zware industrie en energie: < € 25 per ton CO₂

Warmtenetten zijn uiterst geschikt voor efficiënt energiegebruik

Warmtenetten zijn goedkoop

Planbureau voor de Leefomgeving

Toekomstbeeld klimaat-neutrale warmtenetten in Nederland

PBL concludeert dat op termijn circa 350 PJ ofwel 60-75 procent van de nationale lage temperatuur-warmtebehoefte het goedkoopst door warmtenetten kan worden geleverd. Bovendien blijkt dat daarvoor in Nederland voldoende hernieuwbare warmtebronnen aanwezig zijn.

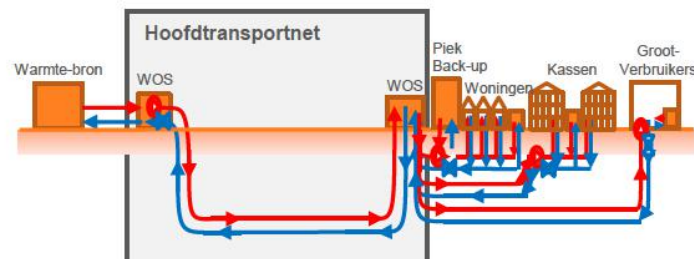
©PBL Planbureau voor de Leefomgeving Den Haag, 2017
Nico Hoogervorst

Efficiënt energiegebruik

- Ca. 40% van de Nederlandse energiebehoefte wordt gebruikt voor het verwarmen van huizen, winkels en kantoren (ca. 20 °C) en voor tapwater in deze gebouwen (ca. 70 °C)
- Door de dominante rol van gas in Nederland wordt deze behoefte voornamelijk met CV ketels ingevuld
- Door de veel hogere verbrandingstemperatuur van aardgas (ca. 1,000-1,200 °C) is het gebruik van aardgas voor ruimteverwarming en tapwaterverwarming niet efficiënt

De warmteketen

- Een transportnet is een weinig vertakt deel van het warmtenet en transporteert warmte over grote afstanden tussen warmteoverdrachtstations (WOS)
- Warmtenetten zijn in Nederland in de regel een gesloten systeem en transporteren zowel heen als terug (retourstromen)

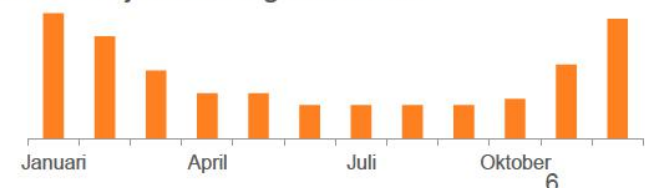
Warmtedistributienetten (bestaand)

- In de jaren '70 zijn, door de toenmalige oliecrisis, energie-investeringen gedaan ten behoeve van efficiëntie, onder andere in warmtenetten
- Er zijn grootschalige warmtenetten in steden als Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Bosch, Breda, Den Haag, en Purmerend
- Naast stadsverwarming, worden warmtenetten ook gebruikt in de industrie en de glastuinbouw
- Huidige afnemers van warmtenetten zijn ontevreden over keuzevrijheid en kosten

Dichtheid warmtenetten

- Omdat warmtenetten te maken hebben met warmteverliezen en pompkosten, is een hoge geografische dichtheid van de warmtevraag, zoals in steden, belangrijk
- Ook een hoge dichtheid in de tijd is belangrijk. Dit is moeilijk, omdat de vraag sterk afhankelijk is van het weer en het seizoen. Dit is te zien in de jaarbelasting-duurkromme:

Voorbeeld jaarbelasting-duurkromme

Warmtenetten zijn rendabel en duurzaam door gebruik restwarmte

Duurzame restwarmte

Gebruik van restwarmte draagt bij aan de doelen van het energieakkoord van de Sociaal Economische Raad

Restwarmte is circulair

- Restwarmte komt vrij bij industriële of chemische processen, maar ook bij de opwek van elektriciteit, afvalverwerking of bij gebruik van datacenters
- Deze warmte werd in het verleden beschouwd als een nutteloos restproduct en geloosd in oppervlakte water of in de atmosfeer
- Nu er meer oog is voor duurzaam/efficiënt energie gebruik, is het gebruik van restwarmte steeds belangrijker geworden
- Gebruik van restwarmte biedt voordelen zowel aan de producent als de gebruiker van de restwarmte

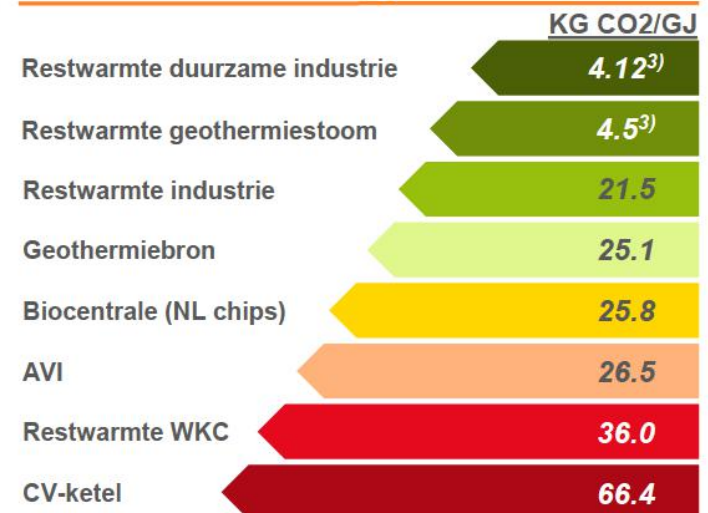
Restwarmte is competitief, ook op afstand¹⁾

- Een commerciële analyse heeft geleid tot de aanname dat van de uiteindelijke prijs aan de consument van €25/GJ, €5/GJ ter beschikking is ter dekking voor het hoofdtransportnetwerk: 20%

Restwarmte is duurzaam

- Restwarmte is duurzame energie:
  - Bij de opwek komt geen additionele uitstoot van schadelijke stoffen zoals CO₂, NO_x of fijnstof
  - De inkoop van de restwarmte is niet (direct) afhankelijk van handel met buitenlandse bedrijven/landen of commodity-markten
- Wanneer de restwarmte-bron verduurzaamd wordt, zal de restwarmte nog duurzamer worden

CO₂ Ladder verwarmingsvormen²⁾

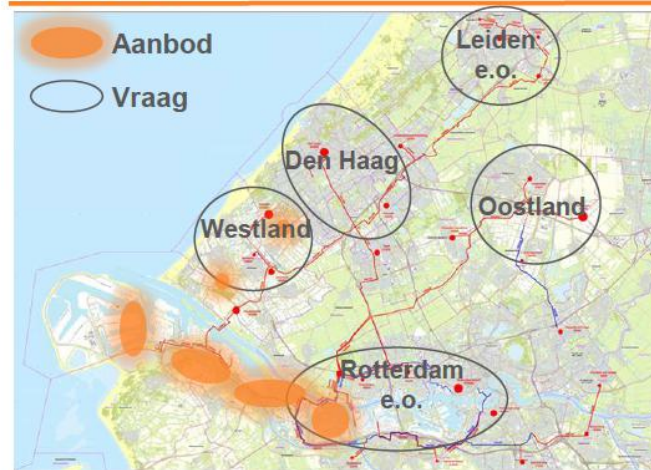
2. De JV-propositie voor een grootschalig warmtenet in Zuid-Holland

Gasunie en Havenbedrijf Rotterdam hebben als Joint-Venture een grootschalig netwerk voor ogen

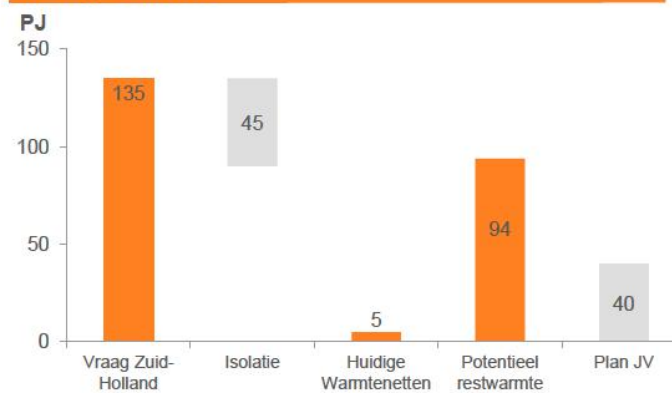
Maatschappelijke impact:

- 2-3 mln ton CO2 besparing per jaar met een CO2-abatement van ~€10/ton
- 1,3 mld m3 vermeden gas. (ca. 5,5% van de jaarlijkse gaswinning in Groningen)
- Significante Nox- en fijnstof-besparing

Het netwerk ¹⁾

Vraag warmte

Notes: 1) Ontwerp netwerk gebaseerd op warmtevraag conform 50% van CE-Delft scenario's voor 2035 (totaal 40.5 PJ)

2) Meerdere alternatieven voor ontsluiting Westland worden nog bekeken, zoals A20 tracé

3) Gebaseerd op de laatste inzichten hanteert LTO Glaskracht een iets andere verdeling in PJ's voor de GTB ten gunste van Oostland, ten koste van Westland en een iets conservatiever groeitempo dan deze cijfers, gebaseerd op rapporten van CE Delft, laten zien. De cijfers en het tempo zijn afhankelijk van de inschatting van het succes van geothermie, de gewenste herstructurering en de energie-efficiëntieslagen binnen de sector

4) Voor GTB excl. effect verdringing WKK (*1,5)

Vraag gedreven, aan te leggen in fases

- Fase 0: Er wordt met WBR overlegd om te komen tot een optimalisatie van het gehele systeem waarbij de infrastructuur van WBR een belangrijke schakel kan vormen
- Fase 1: van Rotterdam naar Den Haag met aftakkingen naar Naaldwijk (Westland) en naar Leiden. Leiding naar Den Haag in samenwerking met Eneco
- Fase 2: Westland (glastuinbouw) start na voldoende voltooiing fase 1 ²⁾
- Fase 3: verzwaring Rotterdam Noord en Zuid
- Fase 4: Zoetermeer en Oostland (glastuinbouw)

Mocht de vraagontwikkeling daar aanleiding toe geven, dan wordt de fasering aangepast

Maatschappelijke baten

Fase	PJ ³⁾	CO2 (MT/30 jaar)	Gas Nm3 mld	Gasreductie/ NAM Totaal	Gereed
0	-	2	-		2018
1	12.7	12	0.4	1.7%	2022
2	11.4	9	0.3	1.5%	2022?
3	8.8	5	0.3	1.2%	2031
4	7.6	4	0.2	1.0%	2033
Totaal	40.5	32	1.3⁴⁾	5.5%	

Naast het volloopriscico en de aansluiting van de glastuinbouw, zijn er andere randvoorwaarden nodig voor een succesvol project

Hoofdvorwaarden

Wil de JV investeren dan zal aan een serie voorwaarden moeten zijn voldaan. Belangrijkste randvoorwaarden:

- Versnelling volloop van het hoofdtransportnet
- Exploatievergoeding voor de tuinbouwketen

Deze worden in detail uitgewerkt in volgende hoofdstukken

Voorwaarden business case JV/asks aan EZK

1. **Versnellingsfonds:** Een (door overheden verstrekte) bruglening tegen lage rente waarvan herfinanciering gekoppeld is aan deze volloop: een volloop versnellingsfonds [art 5 1-1c](#) Versnelde ontwikkeling van de energievraag via warmtenetten d.m.v. duidelijke regie rol van overheden op alle niveaus (Rijk, provincie, gemeentes)
2. **Tekort keten GTB:** Vergoeden van tekort [art 5 1-1c](#) Afhankelijk van het uiteindelijke tekort en verdeling over de keten, wordt een substantiële exploitatievergoeding van EZK noodzakelijk geacht
3. **Rol JV:** JV gemandateerd tot het ontwikkelen van het hoofdtransportnet voor Zuid-Holland. JV uiteindelijk in de rol als netbeheerder
4. **Aanbod:** Stimulering vanuit de overheid voor het uitkoppelen en gebruik van restwarmte uit de industrie (zoals de Rotterdamse haven). CO2 levering aan de GTB mogelijk maken. CO2-credits voor de industrie om uit te koppelen
5. **Vraag:** Versnelde ontwikkeling van de energievraag via warmtenetten d.m.v. duidelijke bevoegdheid van overheden op alle niveaus (Rijk, provincie, gemeentes). In de berekening van energieprestatie van gebouwen moet koppeling aan specifieke warmtebronnen mogelijk zijn
6. **Keten:** De scope van de JV is van WOS tot WOS, alleen basislast. Seizoensopslag, ook gevoed door havenwarmte, behoort tot de scope, maar is nog een separaat uit te werken onderdeel en niet meegenomen in de prijsstelling. Voorwaarde is dat piek en back-up capaciteit achter het WOS (meestal gas/bio gestookte installatie) scope is van de distributie partijen. Deze partijen gaan voor de ontwikkeling duurzame warmteflexibiliteit ondersteuning nodig hebben zowel bij de financiering als mogelijk bijstelling in wet- en regelgeving
7. **Rendement:** Een rendabele business case en investeringszekerheid zijn nodig voor alle partijen in de warmteketen. Voor de JV betekent dit dat zij het hoofdnet aanlegt tegen een redelijke rendementseis
8. **Projectuitvoering:** Wet- en regelgeving en eventuele nieuwe instrumenten die een spoedige realisatie mogelijk maken (Crisis- en herstelwet (Chw), RCR, etc.)
9. **Timing:** Akkoord met EZK voor Juli 2018 in verband met definitieve besluitvorming aanleg hoofdtransportnet*

*Aangezien Warmtebedrijf Rotterdam per 1 september start met aanleggen van Leiding over Oost is het van belang dat voor dit moment voldoende zekerheid bestaat over de haalbaarheid van het gehele plan van het warmtenet Zuid-Holland.

3. Versnellen volloop door financiële bijdrage van 'scale-up'

Onzekerheid vraagontwikkeling leidt tot een 'kip-ei'-situatie voor wat betreft warmte-investeringen

Kip-Ei Probleem

- Er is geen toezegging van restwarmte-afname zonder een bestaand transportnet of andersom
- De aanwezigheid van gas en stimuleringsmaatregelen voor concurrerende technieken, belemmert de overstap naar warmtenetten onder meer gevoed met restwarmte
- Er is nog onvoldoende zicht op hoe regelgeving en investeringszekerheid in de keten zich ontwikkelt
- Informatie-asymmetrie tussen financiers en initiatiefnemers zorgen ervoor dat banken risico's niet goed kunnen inschatten

Doorbraak via overheidsstuen

De voordelen van het gebruik van warmtenetten gevoed met restwarmte zouden de overheid moeten overtuigen over te gaan tot interventie. Daartoe moet de overheid, de voornamelijk politieke risico's wegnemen bij investeerders in een hoofdtransportnet:

1. De ontwikkeling van vraag en aanbod naar warmtenetten en investeringszekerheid in de keten moet aangemoedigd worden via eenduidig overheidsbeleid en wetgeving
2. De overheid moet de groei van een warmte-infrastructuur actief aanmoedigen
3. Er dient een 'level playing field' te komen tussen de verschillende technieken voor warmtelevering

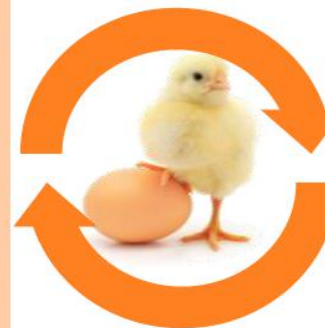
Geen restwarmte in vraaggebied

Zonder gecommiteerde vraag legt niemand een warmtenet aan

- Warmteleidingen zijn kapitaalintensieve infrastructuur
- Het heeft een lange terugverdientijd (>30 jaar)
- Hierdoor is zekerheid van inkomsten over lange periode nodig
- Weinig ruimte voor groei als inkomsten onzeker blijven

Zekerheid van warmtevraag

Geen vraaggebied voor restwarmte

Zonder warmtenet zijn er geen contractuele commitments mogelijk

- De vraagontwikkeling komt pas tot stand door de aanleg van warmtenetten. Woningen en bedrijven moeten "van het gas af" en aangesloten worden op deze netten
- Op landelijk niveau moet warmte gelijk zijn aan of voorkeur boven gas krijgen
- Op gemeentelijk niveau moeten warmteplannen worden gemaakt en concessies worden aanbesteed

Zekerheid van warmteaanbod

Methodes om het volloopprijsico te mitigeren

Volloopmitigatie

De JV pleit voor een (door overheden verstrekte) bruglening tegen lage rente waarvan herfinanciering gekoppeld is aan deze volloop (scale-up)

Consument draagt kosten

- Klanten van het warmtenet betalen een hoger tarief dat de kosten van de investeringen dekt
- Early-movers die overstappen op restwarmte en gasklanten worden belast
- De additionele kosten worden door de bestaande klanten en de first-movers betaald
- De groei ruimte zal geminimaliseerd worden en het sentiment voor warmtenet zal verkleinen

Belasten first movers

- [art 5 1-1c](#)
- [art 5 1-1c](#)
- Kortere terugverdientijd
- Abatement: geen publieke bijdrage
- [art 5 1-1c](#)

Capex subsidie

- Eenmalige publieke bijdrage in de investeringskosten
- Op basis van investeringsplan van de hoofnetbeheerder, getoetst door EZK en ACM
- Kapitaal is van EZK afkomstig

Eenmalige subsidie

- [art 5 1-1c](#)

Scale-up financiering (voorstel)

- Revolving financiering ter dekking van de investeringskosten voor overcapaciteit
- Financiering wordt afgelost wanneer de overcapaciteit gebruikt wordt
- Op basis van een bestuurlijk akkoord tussen alle drie de publieke lagen en de hoofnetbeheerder
- Financiering wordt gedragen door alle drie de publieke lagen en genereert incentive tot vraag stimulatie
- Financiering wordt versterkt per individuele investeringsbeslissing

Tijdelijke brugfinanciering – voor 15 jaar

- [art 5 1-1c](#)

Een koppeling van volloop en financiering is het meest effectief

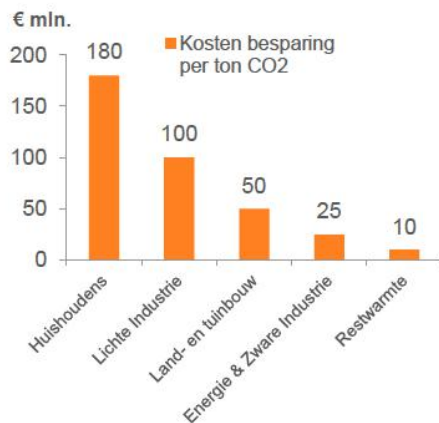
	Consument draagt kosten	Capex-subsidie	Scale-up financiering
Complexiteit maatregel	Laag	Laag	Gemiddeld
Staatssteun issue	Nee	Waarschijnlijk	Nee
Incentive voor vraagontwikkeling	Laag, afhankelijk van vraag van de eindgebruiker	Nee	Bestuurlijk-akkoord en financieel incentive
Effectiviteit	Laag – gemiddeld	Gemiddeld - hoog	Gemiddeld - Hoog
Efficiëntie/Volloopsnelheid	Hoog	Laag	Hoog
Flankerend beleid nodig	Nee	Ja	Nee
Volledige regulering nodig	Nee	Ja	Nee
Abatement kosten (EUR/ton)	art 5.1-1c		
Snelheid uitrol 40PJ warmenet	30-40 jaar	10-15 jaar	10-15 jaar
Draagvlak bij warmtenetklanten/publiek	Gemiddeld , gebruiker betaalt, scepsis NMDA	Laag , hoge kosten/geen controle	Groot , efficiënt en gekoppeld aan prestatie
	Langzame vraagontwikkeling, hoge abatement kosten	Geen koppeling vraagontwikkeling, Onvoldoende draagvlak	Voorkeur, direct te implementeren en directe koppeling financiering en vraagontwikkeling

Snellere verduurzaming door een revolverend volloop-versnellingsfonds

Randvoorwaarde:

- art 5 1-1c

De herfinanciering van het vollooppfonds verloopt naar ontwikkeling van volloop. Deze wordt in een bestuurlijk akkoord vastgelegd
- Dit is een zeer lage CO₂-abatment: ~€10 per ton. De lage aard hiervan wordt onderschreven door PBL

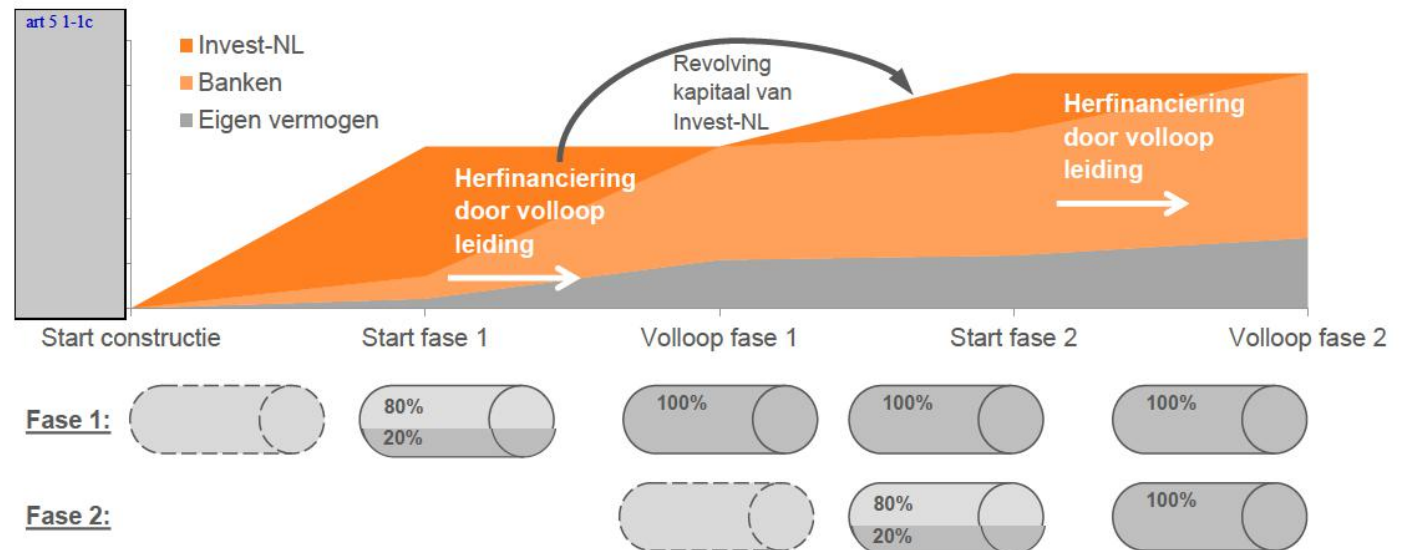
Financiering van de Scale-up

- Een hoofdleiding zonder groei/vollooprisico heeft een positieve business case en kan gefinancierd worden door de investeerder (de JV) en banken
- Wanneer een leiding op de groei wordt aangelegd, moet er tussen het moment van investeren en de volloop (de scale-up periode) van de leiding additioneel kapitaal aangetrokken worden
- De overheid (Invest-NL) kan een tijdelijke lening verschaffen voor de periode van aanleg tot volloop van de leiding

- art 5 1-1c

Een achtergestelde capex financiering

- Deze lening is achtergesteld aan de bankfinanciering en heeft een zeer lage rente (0,5-1%)
- De subsidie is dus feitelijk een lagere rente op de lening, ofwel: een brugfinanciering
- Deze subsidie kan door de overheid verschaft worden, omdat de overheid het risico van het ontwikkelen van warmtevraag (bijv. door het stimuleren van stadswijken), het beste kan sturen
- De lening voor de volloop, wordt terugbetaald wanneer de volloop gerealiseerd is
- Het kapitaal dat terug komt, kan gebruikt worden om een volgende leiding te ontwikkelen

4. Glastuinbouw propositie

Glastuinbouw Zuid Holland: aanpak gezamenlijke propositie

Glastuinbouw (GTB)

- Belangrijke economische activiteit: > 10.000 direct banen in Westland-Oostland

	Hectares	CO2-emissie (Mton)
Nederland	9,000	5.6
Zuid-Holland	4,500	2.8
Westland	2,200	1.4
Oostland	1,000	0.6

- Nederland heeft koploperspositie in tuinbouw. De sector wil zelf vergroenen 'ahead of schedule' (2040)
- GTB is een belangrijke CO2-emitter: ~2,8Mton in Zuid Holland
- De WKK bij de tuinders is ook van belang voor de opwek van CO2 dat gebruikt wordt als groeimiddel. Er is 0,3-0,5 mln ton additioneel CO2 nodig bij sluiting alle WKK's in Westland en Oostland. Er is op dit moment 1 bedrijf actief (OCAP) met een pijpleiding voor CO2 naar de gebieden. Leveringszekerheid is nog niet afdoende (afhankelijk van Shell en Exxon).

Uitgangspunten

- Behoud concurrentiekracht sector voor NL
- Geothermie èn restwarmte zijn noodzakelijk voor de energietransitie: aansluiting zoeken met exploitanten geothermie in de sector, maar ook een 'level playing field' creëren voor de verschillende technologieën
- Zo groot mogelijk acceptatie van de tuinders en LTO Glaskracht
- Voorbeeldproject voor Nederland in lijn met de afspraak van de warmtetafel
- Onafhankelijk netbeheer met open netten (Green Deal 2018)
- Non-discriminair ten opzichte van alle betrokken leveranciers, netbeheerders, en klanten of inkoopcombinaties
- Parallel moet een acceptabele propositie voor CO2 ontwikkeld worden.

overkoepelende organisaties

warmte-consortium in Westland

warmte-consortium in Westland

partijen met assets of interesse

Aanpak van de JV

- GTB-gebieden worden gefaseerd ontsloten.
- Consultatie van betrokken gemeenten (Westland, Pijnacker-Nootdorp en Lansingerland) en de branche-organisaties: LTO Glaskracht
- Letters of Intent met partijen die een plan hebben om GTB voor restwarmte te ontsluiten (LTO Glaskracht, ETP en WBW/DGO, AgroEnergy, Eneco)
- Ketengesprekken met betrokken leveranciers, netbeheerders en klanten (eindgebruikers en warmte-coöperaties).
- Technische deep dives met partijen om meer duidelijkheid te krijgen over
  - Vraag en (lokaal) aanbod
  - Cascadering temperatuur optimaliseren
  - Behoeftte aan basis/middenlast vs pieklast
  - Seizoensopslag, etc
- Overeenstemming zoeken over onrendabele top, verdeling over de keten, etc
- Aansluiting zoeken bij bestaande CO2-initiatieven (LTO/Vereniging Afvalbedrijven). Gasunie en HbR werken intensief samen met EBN in het CCUS project Porthos. De JV onderzoekt of zij een rol kunnen spelen in de business cases.

Glastuinbouw Westland-Oostland: geothermie én restwarmte

Geothermie

- In Nederland nu 22 doubletten actief, waarvan 5 in Westland (~70MW) en 4 in Oostland (20MW); 4 in ontwikkeling in Westland en 1 in Oostland. ~5 SDE-aanvragen in voorbereiding.
- Gemiddeld doublet heeft een output van 12,5MW/0,2 PJ
- De sector gelooft in lokale opwek voor basislast (zelfbeschikking); Operatie vereist weinig schommeling in output
- Nieuwe regelgeving SodM ontmoedigend voor tuinders: garantiestellingen voor sluiting.

Westland

- Merendeel tuinders heeft behoefte aan restwarmte (geen kolenwarmte) naast geothermie.
- Potentieel geothermie voor onderkrijt (70°) is groot, maar niet meer voor trias
- Warmte-coöperaties worden gevormd
- 2 consortia hebben een propositie voor langere termijn ontsluiting met een onderscheidende benadering van de markt:
  - ETP (HVC/Capturam) heeft een op draagvlak van tuinders gericht Warmtesysteem Westland (WSW) ontworpen in nauw overleg met LTO en gemeente Westland.
  - WBW/DGO/Evides hebben een commerciële propositie voor warmte, CO2 en gietwater met vooraf voor lange tijd gecontracteerde eindklanten
- Voor de ontsluiting van het Westland zijn verschillende opties mogelijk, zoals via de Leiding door het Midden, een Leiding over West en van de AVR via de A20. Deze plannen zullen met elkaar worden afgestemd

Oostland

- Beperkte potentie geothermie
- Alternatieven beschikbaar: Roca-leiding Uniper doortrekken en debottlenecking distrijet; aansluiten bioboilers in ontwikkeling
- Tuinders en gemeenten zijn georganiseerd in gezamenlijk initiatief (Warmte Samenwerking Oostland)
- 6 warmtecoöperaties willen aansluiten op restwarmte
- AgroEnergy/Eneco ziet goede mogelijkheden om vanuit de bestaande infrastructuur een groter glastuinbouw areaal van restwarmte te voorzien in een basislast+. Wel geconstateerd is dat er voldoende toevoer moet zijn/blijven vanuit Rotterdam/Havengebied

Activiteiten, rollen en soorten tarief

Westland	Bedrijf	Shipper	JV	Distributeur	Klant
Activiteit	Uitkoppelen	Aankopen/organiseren	Hoofdnetwerk/ open net	Distrijet grof/ open net	Distrijet fijn/ gesloten net
Rol	Bedrijf met restwarmte	Shipper	TSO	DSO (of TSO)	DSO/eindklant /warmtecoop
Soort tarief	commodity prijs	commodity prijs	transport tarief	distributie tarief (grofmazig)	distributie tarief (fijnmazig)

Glastuinbouw: ask aan EZK en vervolgacties

ASK aan EZ voor ketenondersteuning glastuinbouw

- Naast het volloopriscio, vraagt de JV om een exploitatie-ondersteuning voor de glastuinbouwketen. Het tekort wordt geschat op art 5 1-1c
- art 5 1-1c Het idee is dat dit tekort grotendeels zal worden opgevangen door EZK.
- Vanaf 2023 kan 8 PJ naar de glastuinbouwgebieden worden geleverd op basis van de (conservatieve) scenario's van de consortia.
- De kosten van warmte per GJ zijn aanzienlijk lager dan de huidige subsidie voor geothermie, biomassa, etc.
- De proposities in het Westland van de consortia hebben onrendabele toppen voor het hoofdtransportnetwerk en/of grove distributie. Dit is vertaald in de genoemde range. Ze zijn uitstekend in te passen bij het JV-plan, maar moeten verder in hun technische en commerciële details worden uitgewerkt.
- Tuinders of inkoopcombinaties maken uiteindelijk een directe deal met de bedrijven in de haven. De JV faciliteert deze discussies.

Acties

- Vraagscenario's restwarmte dieper afstemmen met consortia en LTO
- Deep dives met consortia afronden
- Distributeurs willen gezamenlijk afstemmen hoe ze het gebied het best kunnen ontsluiten
- Tracékeuzen Westland: aftakking LdhM, A20, Leiding over West
- Opties Oostland uitwerken: no regrets vaststellen met Eneco en Uniper.
- Uitwerken passend instrumentarium door/met EZK
- Check EU staatssteun door EZK
- Verder uitwerken CO2-propositie

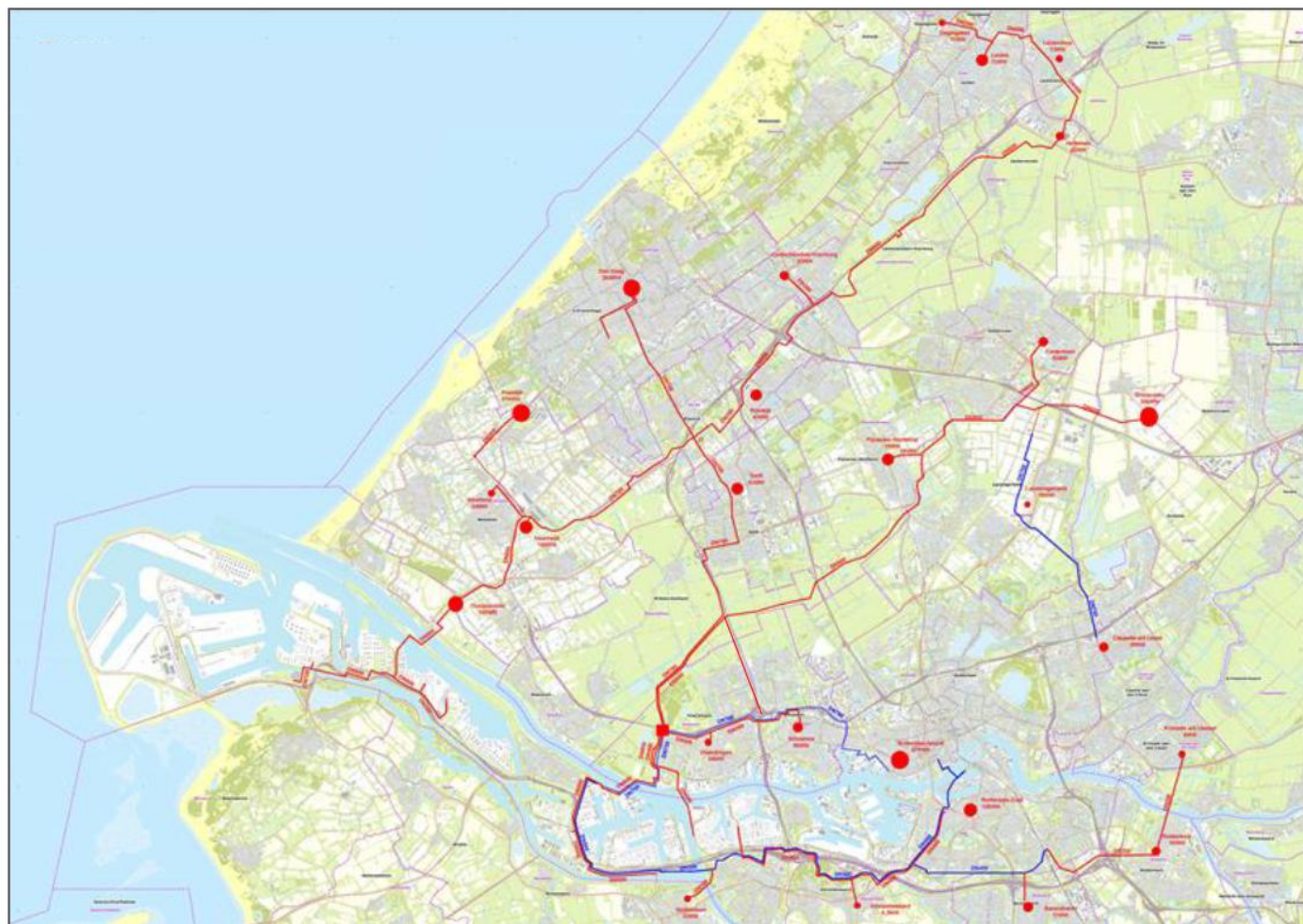
Indicatieve vergelijking warmte alternatieven glastuinbouw

	Uitkoppeling	Hoofd-netwerk	Lokale opwek	Distributie en back-up WKK		Totaal	Subsidie	Totaal voor tuinder
Lokale WKK			10		=	10		10
Lokale WKK na CO2 en electra inkoop			5		=	5		5
Lokale geothermie			14,5		=	17,5	12,5	5
Restwarmte € / GJ	art 5 1-1c							

- Cijfers ondersteund door alle GTB-partijen
- Snelle aansluiting van GTB met een competitief tarief leidt tot snellere voltoop en een lager vollooppfonds.
- Alternatieven met voorkeursvariant:
  1. Westland niet aansluiten op restwarmte, maar alles op geo
  2. Capex financiering voor aansluitleiding Westland: 'stopcontact voor het kassengebied'
  3. **Subsidiëring óók voor restwarmte als belangrijke CO2-'vermijdings en gasverlagings'-instrument**

Appendix.

Appendix.

■ Het JV-Model

Financiering met revolverende fondsen door publieke investeringsbanken, is een bewezen mechanisme voor infrastructuur

Voorbeelden NL rev. funds

- Fûns Skjinne Fryske Energzy (FSFE)
  - € 90mln
  - Financiering door leningen, garanties en eigen vermogen
  - Looptijd 15 jaar
- Energiefonds Den Haag (ED)
  - € 4mln
  - Financiering door aflosbare financiële instrumenten als leningen en eigen vermogen
  - Looptijd 10 jaar
- Energiefonds Overijssel
  - € 250mln
  - Financiering door leningen, garanties en eigen vermogen
  - Looptijd 15 jaar

Conclusie Gouldson et al. Rev funds:

- Verlagen totale kapitaal benodigdheden en rentelasten
- Bieden mogelijkheid tot schaalvergroting
- Bieden particulieren garantie tegen faillissement
- Verzekeren waarborg publiek draagvlak
- Leiden mogelijk tot een 'supportive incentive structure' die uitvoering van project versterken
- Bieden eenvoudig en versnelde exit voor overheid

Energy Policy Gouldson et al. (2015)

November 2015, Pages 739-748

Innovative financing models for low carbon transitions: Exploring the case for revolving funds for domestic energy efficiency programmes

"We consider the potential of revolving funds as an innovative financing mechanism that could reduce investment requirements and enhance investment impacts by recovering and reinvesting some of the savings generated by early investments."

Clean Water State Revolving Fund (CWSRF)

- Het CWSRF is een federal-state partnership in Amerika, wat onafhankelijke brugfinanciering tegen lage rente uitgeeft, om de ontwikkeling van water infrastructuurprojecten te realiseren.
- Na een eenmalige fonds injectie door de staat van \$41 miljard, heeft het CWSRFs particulieren kunnen voorzien van meer dan \$118 mld aan financiering in 2016

UK Green Investment Bank Offshore Wind fund

- The UK Green Investment Bank Offshore Wind Fund is een dedicated renewables energie fonds, met £1.12 miljard aan uitstaand kapitaal
- Het fonds heeft geïnvesteerd in zes verschillende windparken die tezamen een capaciteit hebben van 1.45GW. Dit resulteert in een jaarlijkse emissiereductie van ~2 mln ton aan gas.

Green
Investment
Group

Disclaimer

De Joint-Venture, Gasunie of Havenbedrijf Rotterdam of haar bestuurders en directeuren aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de in de slides vermelde gegevens en zijn in geen enkel geval aansprakelijk voor verlies, schade, kosten of uitgaven van welke aard dan ook (meer bepaald winstderving, gebruiksverlies, directe, indirecte, bijkomende of voortvloeiende schade) die het gevolg zijn van fouten, omissies of andere onvolkomenheden in de via de joint venture verkregen informatie.

Deze presentatie kan verwachtingen of aannames over vooruitzichten bevatten, waarderingen, projecties, ramingen, doelen of andere assumpties, gebaseerd op een subjectieve analyses en waarde oordelen, welke bedoeld zijn voor indicatieve, voorbereidende of informerende doeleinden. Er is geen garantie dat enige van deze analyses tot exacte waarheden leiden. Daadwerkelijke resultaten zullen uiteenlopen. De ontvanger van de gedeelde informatie mag de inhoud van deze presentatie niet interpreteren als een juridisch, fiscaal, boekhoudkundig, beleggingsadvies of ander gespecialiseerd advies of een persoonlijke aanbeveling.

De ontvanger wordt verwacht op haar eigen onderzoek te vertrouwen indien zij verder wenst te gaan in verband met een mogelijke overeenkomst en haar eigen adviseur, belasting-, financiële of andere specialist zou moeten raadplegen. Geen enkele investering, desinvestering of andere financiële beslissingen of acties dienen uitsluitend op basis van de informatie in deze presentatie gemaakt te worden.

Deze presentatie mag niet worden opgevat als een overeenkomst, uitnodiging, uitnodiging, aanbeveling of een aanbod door de Joint-Venture, Gasunie of Havenbedrijf Rotterdam of één van haar directeuren, functionarissen, werknemers of agenten.

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2018-07-13 15:10:19+00:00
 "Aan: '[art 5 1-2e]@minez.nl'; [art 5 1-2e]@minez.nl';
 '[art 5 1-2e]@minez.nl'; Weber, JF; Baljeu, J.N.; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@j.a.f.coenen@gasunie.nl'; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]
 CC: 'alh.visser@rotterdam.nl'; '[art 5 1-2e]@minez.nl'
 Onderwerp: RE: verslag overleg EZK regionaal warmtenet
 "

Geachte collega's,

Hartelijk dank voor de op/aanmerkingen. In de bijlage het finale verslag van onderhavige overleg.

Vriendelijke groet,

[art 5 1-2e]

Projectsecretaris

Programma Energietransitie

M [art 5 1-2e]

m [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>

Van: [art 5 1-2e]

Verzonden: maandag 9 juli 2018 17:10

Aan: [art 5 1-2e]@minez.nl'; [art 5 1-2e]@minez.nl';

[art 5 1-2e]@minez.nl'; Weber, JF; Baljeu, J.N.; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@j.a.f.coenen@gasunie.nl'; [art 5 1-2e]

CC: 'alh.visser@rotterdam.nl'; [art 5 1-2e]@minez.nl'

Onderwerp: conceptverslag overleg EZK regionaal warmtenet

Geachte collega's,

Bijgaand vindt u het conceptverslag met acties en besluiten van het ochtend overleg met EZK betreffende het regionaal warmtenet.

Graag verzoek ik u om eventuele op-of-aanmerkingen per mail aan mij te sturen uiterlijk donderdag, waarna u een finale versie op vrijdag ontvangt.

Hartelijke groet,

[art 5 1-2e]

Secretaris Warmtealliantie

Programma Energietransitie

M [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>
"

Aanwezig:

PZH: Han Weber, Jeannette Baljeu, [art 5 1-2e](#)

EZK: [art 5 1-2e](#)

JV: Hans Coenen, [art 5 1-2e](#)

Afwezig: Bert de Vries (EZK), Adriaan Visser (Gemeente Rotterdam).

Afspraken Overleg met EZK over regionaal warmtenet 9 juli 2018		Actie
1.	<p>Investeringsbesluit EZK processtappen</p> <p>EZK heeft voor een investeringsbesluit informatie nodig, onder meer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht op detailniveau in de Business Case (BuCa). • Brede behoefte (m.n. in Industrie en Landbouw/glastuinbouw). • Gevraagde vorm van financiering (subsidie, investering, revolverend?). • Commitments Vraag & Aanbod, bv ook perspectief van ETP. <p>Daar wordt de woensdagmiddag sessie tussen JV, PZH en InvestNL en EZK aan gewijd. PZH zit voor, art 5 1-2e tuurt een conceptagenda hiertoe aan genodigden rond. Naar behoefte van EZK worden vervolgsessies gepland om de business case, bijbehouden risico's en ketenafhankelijkheden via een open boek methode transparant te maken.</p> <p>De informatie over behoefte is ook nodig om meegenomen te worden in de Klimaatvelop waarover deze en volgende week wordt gesproken.</p> <p>JV is bezig de vraag glastuinbouw verder concreet te maken, PZH is bezig de vraag van gemeenten scherper te maken.</p>	<p>art 5 1-2e</p>
2.	<p>Daarnaast is er behoefte aan het verhaal om de politieke bereidheid nader op te bouwen: Verhouding middelen/doel (irt andere claims klimaatveloppe), bestuurlijk draagvlak bij de gemeenten en glastuinbouw, besparing (CO₂ en M³ Gronings aardgas) etc. PZH en JV zullen EZK helpen met het totaalverhaal.</p> <p>Van belang dat de warmteronde in tekst mee genomen wordt bij de tafels Industrie en Landbouw van het klimaatakkoord en er een zeker commitment in vraag en aanbod is. Dit kan low key richting rijksvertegenwoordigers worden gecommuniceerd.</p> <p>Voor tafel Industrie gaat Hans Coenen contact opnemen met Allard Castelein (HbR) richtin art 5 1-2e Voor tafel Landbouw neemt Han contact op met Sjaak van der Tak (LTO) en Cees Veerman (HOT) om een verhaal voor te bereiden richting art 5 1-2e</p>	<p>art 5 1-2e</p> <p>HC</p> <p>HW</p>
3.	<p>Voor tijdige uitlijning van het proces worden een gesprek bij EZK gepland, eerst met Sandor Gaastra (DG) (mid augustus), daarna met de minister. Initiatief bij Han/Jeannette om per email in te dienen bij Sander Gaastra.</p>	<p>HW/JB</p>
4.	<p>Aanvraag voor gesprek met minister Wiebes volgend op DG gesprek mid augustus. art 5 1-2e al, na overleg met de DG aangeven hoe dit het beste is in te plannen.</p>	<p>art 5 1-2e</p>
5.	<p>Non-Disclosure Agreement (NDA) of - indien werkbaarder- een geheimhoudingsverklaring wordt gesloten met (individuen van) EZK ten behoeve van open boeken rondom de business case van het regionaal warmtenet. art 5 1-2e wilt voorbeeld van geheimhouding verklaring aan art 5 1-2e, om te bezien of die kan volstaan.</p>	<p>art 5 1-2e</p>
6.	<p>Administratief: verzamelen van vakantieplanningen (Actie: iedereen, aanleveren bij via art 5 1-2e @pzh.nl).</p>	<p>Iedereen via art 5 1-2e</p>

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2019-07-18 10:41:51+00:00
 "Aan: Baljeu, J.N."
 "CC: [art 5 1-2e]
 Onderwerp: R
 "

Beste Jeanette,

Dank voor reactie. Zie bijgevoegd een toelichting op mijn verwerking in de conclusies.

In het verslag heb ik ze praktisch geheel overgenomen.

Groet,

[art 5 1-2e]

Van: Baljeu, J.N. <j.baljeu@pzh.nl>
 Verzonden: dinsdag 16 juli 2019 22:28
 Aan: [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@minezk.nl>
 CC: [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@pzh.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]
 Onderwerp: reactie op verslag

Beste [art 5 1-2e]

Dank voor het verslag. Hierbij onze reactie daarop. Het betreft een aantal belangrijke aanvullingen bij de conclusies in de lijn van wat ik heb ingebracht.

Wat ons betreft moet ook echt expliciet de leveringen aan Leiden, etc in de conclusies genoemd worden. Ik heb dus steeds aanvullingen gedaan met Den Haag, etc en Leiden of als Den Haag al genoemd was, Leiden etc aangevuld.. (hierbij laat ik open of dat LOO of andere wijze is).

De opmerkinge bij het verslag zelf zijn meer aanvullingen die het duidelijker maken.

Mocht je nog vragen hebben hoor ik het graag,

Jeannette Baljeu

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

Bestuurlijk overleg warmterotonde ZH

2 juli 2019, 10.30 – 12.00

Ministerie EZK

Deelnemers: EZK (Gaastra (vz.), Smallenbroek, [art 5 1-2e](#) Provincie Zuid Holland (Baljeu, [art 5 1-2e](#) , Gasunie (Vermeulen, Custers), Havenbedrijf Rotterdam (Van Doorn), Eneco (Rameau, [art 5 1-2e](#)), Warmteparticipatiefonds Z-H ([art 5 1-2e](#)), Gemeente Rotterdam ([art 5 1-2e](#) , [art. 1](#)), Warmtebedrijf Rotterdam (Bos), FIN ([art 5 1-2e](#) .

Hoofdconclusies

- I. De aanwezige partijen stemmen in met de uitgangspunten voor betrokkenheid van het Rijk, conform de besproken notitie "project Warmterotonde 2.0 onder Rijksregie" (bijgevoegd), waaronder de ontwikkeling van een wettelijk taak voor de warmtetransportbeheerder (i.c. Gasunie).
- II. Gasunie spreekt uit de opdracht van het Rijk te willen aanvaarden, met als perspectief de ontwikkeling van een gereguleerd, onafhankelijk warmtetransportbedrijf en een open transportnet. De opdracht van EZK aan Gasunie wordt op korte termijn geconcretiseerd.
- III. Gasunie en Eneco ronden vóór de zomer de overname van het Eneco LdM-initiatief af, inclusief afspraken over de datum van levering in Den Haag en over kennisoverdracht. De operationele risico's komen te liggen bij Gasunie (in lijn met de overeen te komen contractbepalingen). FID is voorzien op 1 juli 2020.
- IV. Partijen onderkennen dat Gasunie warmtetransportovereenkomsten (WTOs) moet gaan aanbieden tegen non discriminatoire voorwaarden. Dat principe staat differentiatie van tarieven toe mits 'gelijke monniken, gelijke kappen'. De WTOs met Eneco en andere partijen dienen binnen deze randvoorwaarde tot stand te komen.
- V. Partijen onderschrijven het lange termijn perspectief van de Warmterotonde 2.0 en spannen zich in om de verschillende afzetgebieden in de regio Zuid Holland binnen dit integrale kader tot ontwikkeling te brengen . Naast Den Haag en Westland, zijn ook Leiden, de Leidse regio en het Oostland (Zuidplaspolder) gebieden die door de warmterotonde 2.0 zullen worden bediend.
- VI. EZK en PZH organiseren samen het bestuurlijk proces gericht op:
  - a) organisatie van bestuurlijk/financieel commitment bij warmteafnemers voor de DN700 LdM/VP leiding;
  - b) de verdere ontwikkeling Warmterotonde 2.0 DN400, LoO of vergelijkbaar alternatief. De opzet van het Warmtealliantie-overleg wordt aangepast op de nieuwe situatie.
- VII. Partijen onderstrepen dat het bestuurlijk proces de tijdige realisatie van de LdM/VP leiding niet mag frustreren. De operationele risico's worden in de organisatie strikt gescheiden gehouden van de bestuurlijke waar gekeken wordt naar de mogelijkheid om te werken aan systeemoptimalisaties.
- VIII. Communicatie over deze afspraken wordt na de zomer voorzien. EZK zal eerst de Tweede Kamer informeren. Tot die tijd wordt door alle partijen een korte, algemene spreeklijn gehanteerd. Hiervoor wordt een tekstvoorstel rondgezonden.

Verslag**1. Opening**

Dhr Bos is onlangs gestart als CEO van Warmtebedrijf Rotterdam

2. Terugblik 9 mei

Mw Baljeu mist in het verslag de nadruk op de integrale benadering bij de ontwikkeling van het warmtesysteem in Zuid Holland. Partijen hebben op 9 mei besproken opnieuw te willen kijken naar de samenhang tussen de verschillende [hoofdtransportleidingen](#) die in ontwikkeling zijn, ook met oog op grote warmteafnemers als de glastuinbouw en bedrijven in de regio.

Het verslag van het overleg van 9 mei 2019 wordt met deze aanvulling vastgesteld.

3. Warmterotonde 2.0 onder Rijksregie

EZK geeft een toelichting op de beoogde inzet van het Rijk op basis van de notitie "project Warmterotonde 2.0 onder Rijksregie". EZK ziet potentie van de warmterotonde ZH en wil stappen zetten in realisatie van LdM als onderdeel van ontwikkeling grotere geheel. Dat laatste is rechtvaardiging voor betrokkenheid van het Rijk. Basis is een gezamenlijk aanpak en verantwoordelijkheid, waarbij wordt gewerkt aan de realisatie van de LdM leiding en gelijktijdig aan de ontwikkeling van een groter warmtetransportsysteem in Zuid Holland om restwarmte uit het Rotterdamse havengebied nuttig in te kunnen zetten. De maximale investeringssubsidie van het Rijk bedraagt [art 5 1-2i](#) (klimaatenvlop 2019). Onderdelen van deze aanpak betreffen:

- Bestuurlijk traject: organisatie van bestuurlijk en financieel commitment voor de DN700 en voor het grotere warmtetransportsysteem. Hierin ook belangrijke rol voor de Provincie.
- Regulering: voorbereiding van een wettelijk taak voor de warmtetransportbeheerder met het oog op onafhankelijk netbeheer en open, non-discriminatoire toegang,
- Operationeel traject: omvat opdracht aan Gasunie voor de ontwikkeling van de LdM/VP DN700 leiding, met FID op 1 juli 2020 en tijdige realisatie. Terugvaloptie is 'middenvariant' LdM/VP DN600, waarmee eveneens restwarmte kan worden aangesloten.

4. Reactie partijen

De partijen spreken opnieuw hun waardering uit voor de stappen die zijn gezet. Onderstaand per partij de reacties op het voorstel.

Gasunie

Er ligt nu een goed en werkbaar model. Dat moet nog concreet invulling krijgen op twee punten: 1) formulering van de opdracht van EZK aan Gasunie; 2) afronden van de onderhandeling met Eneco over de overdracht van LdM en de condities voor verdere samenwerking. Voor FID in juli 2020 is het de kunst om te landen met voldoende commitment van betrokken partijen. Uitgangspunt is ongeveer 2/3 gecontracteerde capaciteit, dan kiezen voor DN700.

PZH

Er is veel werk verzet om tot een besluit over LdM-VP te komen. Nu ook breder [blijven](#) kijken hoe dit past binnen het totale warmtesysteem. Voor LoO ([c.q. warmtelevering Leidse Regio](#)) worden nu scenario's uitgewerkt. Hierbij kan [wat PZH betreft ook](#) opnieuw worden bekeken of warmtelevering aan Leiden [via](#) LdM kan plaatsvinden, op basis van de nieuwe condities die [nu](#) zijn ontstaan [met de afspraken tussen het Rijk en Gasunie](#). Keuzes over vervolgstappen voor LoO volgen na de zomer. Hierin moet de volksvertegenwoordiging bij gemeente en provincie goed worden meegenomen. De beknopte notitie die voorligt geeft nog weinig toelichting op de doelstellingen die met [de warmterotonde 2.0. voor](#) het grotere warmtesysteem [voor de provincie Zuid-Holland](#) worden

nagestreefd, bijvoorbeeld ten aanzien van de tuinders en het bedrijfsleven ([Heineken, Nutricia, DSM](#)). Ook het WPF zal voorstellen [blijven](#) beoordelen als onderdeel van het bredere systeem. Dat roept ook meteen de vraag op hoe we verder gaan met de Warmtealliantie.

De provincie is al veel in overleg met de gemeenten rond de LoO ([en rond de LDM](#)) en we merken dat ze verwachten dat het ze niks kost. En hoe sluiten we de tuinders en bedrijven aan? [De provincie is bereid om een traject met gemeenten op te zetten over het te verwachten commitment voor warmte](#). PZH heeft in vorig overleg al aangegeven dat hier [alleen](#) sprake kan zijn van een *inspanningsverplichting* vanuit de provincie [niet van een resultaatsverplichting](#). Tot slot speelt de vraag of [voor de LdM een provinciaal inpassingsplan \(PiP\) zal worden opgesteld.krijgt](#). [Er is hierover constructief overleg met initiatiefnemer Eneco en de betreffende gemeenten; voor PZH is van belang dat het PiP en de coordinatie van de vergunningen op verzoek van de gemeenten](#)

WBR

WBR onderschrijft de inbreng van de provincie. Voor de ontwikkeling van het warmtesysteem in Zuid Holland moet er naast LdM ook naar LoO worden gekeken. WBR heeft diverse contracten met bedrijven die warmte kunnen aanbieden. Afnameverplichting in Leiden, tussentijdse oplossing nodig voor vertraging die LoO heeft opgelopen (drie tot vijf jaar). Kosten vanuit de projectorganisatie bedragen aantal miljoenen. Ook breder kijken hoe we dit soort zaken gaan oplossen. Hoe breed denkt EZK over de wettelijke taak en worden de regels ook op LoO van toepassing?

Rotterdam

De Gemeente steunt eveneens de uitwerking van het totaalplaatje; dat bepaalt mede de keuzes die over LoO. Het tijdspad voor deze besluitvorming is snel. Is het marktmodel voor LdM ook op ander transportleidingen van toepassing?

Eneco

Voor Eneco is comfort op drie punten van belang. Ten eerste moet er, vanwege de leveringsverplichting van Eneco in Den Haag, duidelijkheid zijn over FID medio 2020 zodat tot tijdige realisatie van de LdM kan worden gekomen. Kosten als gevolg van vertraging door onder meer het bestuurlijk traject met gemeenten mogen niet bij Eneco neervallen. Ten tweede moet restwarmte concurrerend zijn met andere duurzame (gesubsidieerde) alternatieven. Dat vergt ook dat er een first mover voordeel mogelijk is in de transporttarieven (non discriminatoir aangeboden). Afspraken hierover moeten ook toekomstvast zijn, de regulering moet hierop aansluiten. Ten derde moet er duidelijkheid zijn over de LdM in relatie tot het grotere geheel van de warmterotonde. Besluitvorming over LoO en WBR moeten niet vermengd worden met de business case van LdM. Er kan geen sprake zijn van één financieel project.

[art 5 1-1c](#) Eneco kan per saldo het LdM project overdragen aan Gasunie, indien op deze punten comfort wordt geboden in het verslag of in een brief.

HbR

Het havenbedrijf is al enkele jaren geleden betrokken geraakt bij de plannen voor de Warmterotonde. Hierdoor zijn bij bedrijven in de haven verwachtingen gewekt. HbR is daarom blij met een heldere opdracht aan Gasunie. Hiermee wordt een puzzelstuk gelegd. Hergebruik van industriële restwarmte uit de haven is belangrijk voor de industrie, maar warmte uitkoppeling bij industrie pas te organiseren als zeker is dat LdM en VP doorgaan. HbR continueert de samenwerking met Gasunie.

WPF

Doel is schaa sprong realiseren. Het [provinciefonds](#) zet zich in om [zijn](#) financieringsmiddelen zo effectief mogelijk in te zetten. WPF wil met partijen blijven meedenken in aanloop naar FID. Hij wijst tenslotte op het belang van een goede staatssteunanalyse.

Aanvullende opmerkingen:

PZH

Mw Baljeu bevestigt dat de besluitvorming rond LoO de realisatie van LdM niet mag frustreren.

art 5.1-2i

ontstaan er met de opdracht aan Gasunie voor [\(project\)ontwikkeling en governance](#) van de LdM nieuwe condities, die mogelijk [ook](#) vertaald kunnen worden naar keuzes voor de LoO. Die keuzes kunnen ook helpen in het realiseren van de maatschappelijk gewenste LdM DN700. Tegelijk is het beeld dat loO ook maatschappelijk toegevoegde waarde heeft [waar het gaat om de beleving van zowel het glasgebied Zuidplaspolder en Leidse Regio, met aansluitkansen voor Heineken en zoweZoetermeer.](#)

Gasunie

Dhr Vermeulen benadrukt dat de condities voor LdM robuust moeten blijven. Startpositie is dat besluit LOO is genomen. Doel van Gasunie is eerst de LdM DN700 te realiseren. Hiervoor is het gesprek met gemeenten en tuinders nodig. Gekeken wordt hoe de verschillende leidingdelen op termijn in het groetere systeem geïntegreerd kunnen worden.

EZK

In reactie op gestelde vragen:

- EZK is voornemens een wettelijk taak voor een warmtetransportbeheerder uit te werken in de Warmtewet 2.0 (eind dit jaar concept). Betreft generieke functie, waaraan bepaalde verantwoordelijkheden en verplichting zijn verbonden. Deze functie is niet voorbehouden aan alleen Gasunie, maar kan (elders) ook door andere gekwalificeerde partijen worden vervuld.
- Er is een strikte scheiding voorzien tussen de operationele projectuitvoering, met FID op 1 juli 2020, en het bestuurlijk proces. De bestuurlijke risico's mogen niet vertragend kunnen werken op de uitvoering van LdM. Dat geldt ook in relatie tot de besluitvorming over LdM als onderdeel van het grotere warmtesysteem in Zuid Holland. Over de operationele uitvoering en normale 'normale' planningsrisico's maken Gasunie en Eneco afspraken. Vertragingen in de projectuitvoering en verdeling van kosten moeten in dat kader worden opgelost. Is er vanuit het bestuurlijk traject toch aanpassing van het tijdsplan nodig zijn dan is dat een gesprek tussen EZK en Gasunie. Daarom ook nu geen onduidelijkheid over de datum van FID laten bestaan.
- Gasunie moet warmtetransportovereenkomsten (WTOs) op non-discriminatoire, objectieve wijze aanbieden. Dat principe staat differentiatie van tarieven en ander voorwaarden toe mits 'gelijke monniken, gelijke kappen'. De WTOs dienen binnen deze randvoorwaarde tot stand te komen. Het is aan Gasunie om binnen deze mogelijkheid optimale, competitieve tariefcondities te scheppen.
- EZK zal het verslag rondsturen en conclusies op hoofdlijnen ter commentaar.

5. Rondvraag

PZH: Hoe kijkt EZK naar Warmtealliantie 2.0?

EZK: Er komt een operationeel project voor LdM door Gasunie. Daarnaast het bestuurlijk traject ten behoeve van de vraagontwikkeling en doorkijk naar warmterotonde 2.0. Dit bestuurlijk overleg kan als vervolg op Warmtealliantie, maar over de leden moeten we even goed nadenken. (actie EZK/provincie)

WBR: Warmtebedrijf kent situatie van oversupply, kan wellicht in plan LdM worden meegenomen

Eneco: Restwarmte via LdM moet concurrentie aangaan met andere bronnen. De prijs van LdM warmte voor de eindgebruiker moet zich goed verhouden tot warmte uit andere duurzame bronnen. Maatschappelijke kosten van LdM zijn laag, want de kostprijs van restwarmte is relatief laag. Verschil in wijze van subsidiering leidt momenteel echter tot bevoordeling van andere duurzame warmtebronnen zoals geothermie, warmtepompen en biomassa. Het is belangrijk dat afnemers van warmte goede, kostenefficiënte keuzes kunnen maken. Partijen onderschrijven dat een gelijk speelveld tussen verschillende duurzame warmteopties wenselijk is.

Gasunie: de opdracht moet helder zijn en door Gasunie geaccepteerd. Dit moet zo snel als mogelijk. Verder wordt de glastuinbouw komende jaar voor iedereen een aandachtspunt. We gaan inzetten op contracten daar.

Communicatie

Communicatie over deze afspraken wordt na de zomer voorzien. EZK zal eerst de Tweede Kamer informeren. Partijen zijn het erover eens dat de communicatie vanuit het Rijk centraal staat en dat partijen op basis daarvan hun communicatie kunnen inrichten. Gemeenten stellen echter vragen over de voortgang. Afspraak is om een kort bericht af te stemmen dat hiervoor kan worden gebruikt.

6. Vervolgafspraken

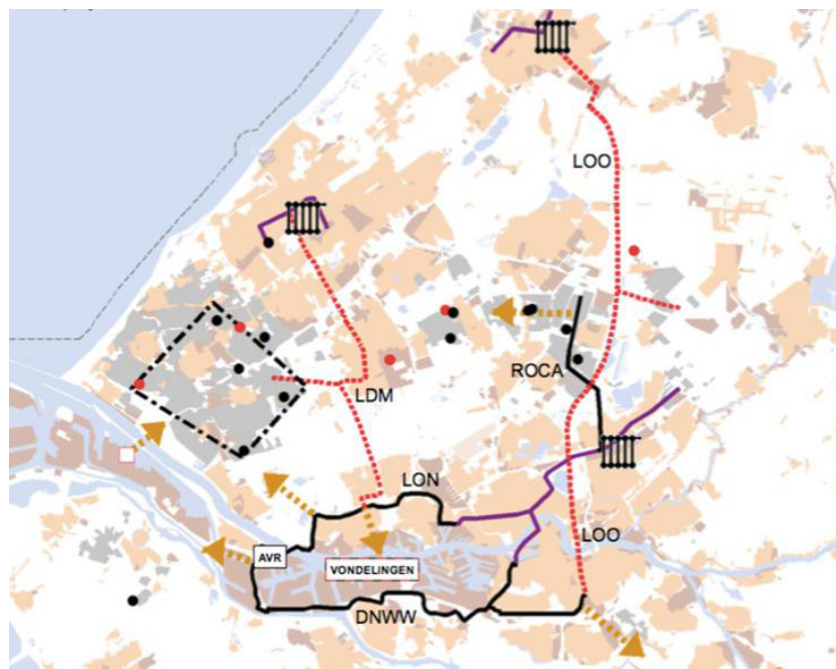
- 1) EZK zet de afspraken op papier, wordt onderdeel van verslag en basis voor het vervolg (binnen een week, reactietermijn eveneens een week)
- 2) Schriftelijke opdracht van EZK aan Gasunie binnen 1 á 2 weken
- 3) Afspraken tussen Gasunie en Eneco over LdM binnen maand
- 4) Communicatie over de gehele deal na reces. Voor de korte termijn: korte boodschap afstemmen (actie: Gasunie/EZK/Eneco).

7. Sluiting

Bijlage: notitie "project Warmterotonde 2.0 onder Rijksregie" (pdf)

LdM/VP: Leiding door het midden/Vondelingenplaat

LoO: Leiding over Oost

"Van: Weber, JF"
 Verzonden: 2018-03-12 21:14:58+00:00
 "Aan: [redacted] Baljeu, [redacted]
 [redacted]; [redacted]
 [redacted]"

Onderwerp: Fwd: SPOED - WA - Brief Wiebes nieuw concept

"
 Allen
 [redacted] it mbt opnemen vd
 [redacted] iets over mogen opnemen
 omdatvzij het contract NUON hebben? En is dat een juridisch risico?"

Vriendelijke groet,

Han Weber, gedeputeerde provincie Zuid-Holland

[redacted] 070-44 1 [redacted]
 secrweber@pzh.nl <mailto:secrweber@pzh.nl>

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted] warmtebedrijfrotterdam.nl
 <mailto:[redacted]warmtebedrijfrotterdam.nl> >
 Datum: 12 maart 2018 om 21:06:22 CET
 Aan: [redacted] seyst.nl
 <mailto:[redacted]seyst.nl> >, [redacted]
 [redacted]portofrotterdam.com
 <mailto:[redacted]portofrotterdam.com> >, [redacted]
 [redacted]eneco.com <mailto:[redacted]eneco.com> >, Ulco Vermeulen
 <U.Vermeulen@gasunie.nl <mailto:U.Vermeulen@gasunie.nl> >, "Weber, JF"
 <jf.weber@pzh.nl <mailto:jf.weber@pzh.nl> >, j.a.f.coenen
 <j.a.f.coenen@gasunie.nl <mailto:j.a.f.coenen@gasunie.nl> >, "Michiel van den
 Berg" <michiel.vandenberg@eneco.com <mailto:michiel.vandenberg@eneco.com> >,
 [redacted]portofrotterdam.com
 <mailto:[redacted]portofrotterdam.com> >, [redacted]
 [redacted]portofrotterdam.com <mailto:[redacted]portofrotterdam.com> >, Co Hamers
 @warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:c.hamers@warmtebedrijfrotterdam.nl>
 >, "'alh.visser@rotterdam.nl <mailto:alh.visser@rotterdam.nl> >, "' [redacted]
 [redacted]rotterdam.nl <mailto:[redacted]rotterdam.nl> >

Onderwerp: Antw.: SPOED - WA - Brief Wiebes nieuw concept

[redacted]

Dank voor het toezenden van de aangepaste brief.

Echter zien wij toch nog steeds onvoldoende onze bezwaren zoals die eerder
 door ons gemaakt, geadresseerd. In aanvulling op mijn mail van vanmiddag aan
 [redacted] het volgende.

In de brief wordt gesproken over een voorkeurstracé van de
 Warmtealliantie, terwijl er volgens mij in het bestuurlijk overleg van begin
 februari is afgesproken dat met name de risico's van de verschillende tracés nog

verder dienden te worden uitgezocht en geadresseerd. Het mitigeren van de risico's en die beleggen bij de juiste partij zou op dit moment dan ook het belangrijkste aandachtspunt moeten zijn. Het kan immers niet zo zijn dat er steun wordt gevraagd voor een tracé, terwijl onderwerpen zoals het niet-tijdig kunnen leveren in Leiden als gevolg van die keuze nog niet is geadresseerd. WBR heeft immers aangegeven slechts aan een alternatief mee te willen werken als onder meer genoemd onderwerp afdoende is belegd, hetgeen nu nog niet het geval is. Zo lang dit spoor niet adequaat wordt doorlopen, kan er wat betreft WBR geen gedragen en gezamenlijke propositie uit naam van de warmtealliantie richting de minister.

In onderstaande mail geef je aan dat, wanneer WBR niet akkoord gaat met de brief, deze zonder de gele passages toch zal worden verstuurd. Graag merk ik daar over op dat wanneer de brief zal worden verstuurd, ik verzoek de brief in dat geval zodanig aan te passen dat de levering aan Leiden buiten beschouwing wordt gelaten.

Het spijt me je voor dit moment niet anders te kunnen berichten. Uiteraard zijn wij beschikbaar voor overleg.

Met vriendelijke groet,

art 5 1-2e

T art 5 1-2e
M art 5 1-2e

Triathlonstraat 25
3078 HX Rotterdam
warmtebedrijfrotterdam.nl <<http://www.warmtebedrijfrotterdam.nl/>>
<<http://www.warmtebedrijfrotterdam.nl/>>

From: art 5 1-2e seyst.nl]
Sent:
To: art 5 1-2e @portofrotterdam.com
<<mailto:art 5 1-2e @portofrotterdam.com>> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e eneco.com <<mailto:art 5 1-2e eneco.com>> >; Ulco Vermeulen
<U.Vermeulen@gasunie.nl> <<mailto:U.Vermeulen@gasunie.nl>> >; Weber, JF
<jf.weber@pzh.nl> <<mailto:jf.weber@pzh.nl>> >; j.a.f.coenen
<j.a.f.coenen@gasunie.nl> <<mailto:j.a.f.coenen@gasunie.nl>> >; Michiel van den
Berg <michiel.vandenberg@eneco.com> <<mailto:michiel.vandenberg@eneco.com>> >;
art 5 1-2e portofrotterdam.com
<<mailto:art 5 1-2e portofrotterdam.com>> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e portofrotterdam.com <<mailto:art 5 1-2e tterdam.com>> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e portofrotterdam.com <<mailto:art 5 1-2e portofrotterdam>> >;
art 5 1-2e eneco.com <<mailto:art 5 1-2e eneco.com>> >;
>; art 5 1-2e pzh.nl <<mailto:art 5 1-2e pzh.nl>> >;
art 5 1-2e pzh.nl <<mailto:art 5 1-2e pzh.nl>> >; Co Hamers
<c.hamers@warmtebedrijfrotterdam.nl> <<mailto:c.hamers@warmtebedrijfrotterdam.nl>> >;
>; art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl
<<mailto:art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl>> >
Subject: SPOED - WA - Brief Wiebes nieuw concept

Beste dames en heren, in het bijzonder Co en art 5 1-2e

Het was voorzien om de brief aan minister Wiebes om 18:00u te versturen. Echter, wij leggen graag toch een nieuw concept voor welke op twee punten afwijkt van de reeds goedgekeurde versie:

* In deze versie zijn de tekstuele suggesties van art 5 1-2e overgenomen (deze zijn door Eneco, HbR en de provincie reeds goedgekeurd)

* In deze versie wordt verwezen naar de relevante afspraken in de LoI t.a.v. bestaande projecten n.a.v. het bezwaar van WbR dat dit punt onvoldoende wordt geadresseerd. Dit betreft twee zinnnetjes op de tweede pagina welke geel zijn gemarkeerd. De tekst is letterlijk overgenomen van de 4e bullet onder punt 3 'Uitgangspunten' in de LoI.

Gezien het feit dat de LoI door iedereen is ondertekend verwachten wij dat de twee zinnnetjes akkoord zijn.

E.e.a. betekent dat wij graag zo spoedig mogelijk van WBR horen of zij deze brief mede willen ondertekenen. Met art 5 1-2e is gecommuniceerd dat de brief iets vertraagd is, maar wij willen hem wel deze avond versturen als dat enigszins mogelijk is.

Mochten WBR niet akkoord kunnen gaan met deze versie, dan wordt de brief zonder de geel gemarkeerde stukjes verstuurd namens alle partijen exclusief WBR.

Met vriendelijke groeten,

art 5 1-2e

--

De informatie in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Wanneer u dit bericht per abuis ontvangt, gelieve onmiddellijk contact op te nemen met de afzender per kerende e-mail. Wij verzoeken u dit e-mailbericht te vernietigen en de inhoud ervan aan niemand openbaar te maken. Seyst Holding B.V. noch Seyst Finance & Strategy B.V. aanvaarden enige aansprakelijkheid voor onjuiste, onvolledige dan wel ontijdige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor door haar daarbij overgebrachte virussen. Seyst Holding B.V. (KvK nr. 30242473), Seyst Finance & Strategy B.V. (KvK nr. 30178068) zijn statutair gevestigd te Zeist, Nederland. Seyst Finance & Strategy B.V. is de enige opdrachtnemer van alle werkzaamheden. Op deze werkzaamheden en alle rechtsverhoudingen met derden zijn van toepassing de algemene voorwaarden van Seyst Finance & Strategy B.V. waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze voorwaarden worden op verzoek toegezonden.

"

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan

Deelnemers: Ministerie EZK, Provincie Zuid-Holland,
Gemeente Rotterdam, Eneco, Gasunie, Havenbedrijf
Rotterdam

Onderwerp

Bestuurlijk Overleg Warmterotonde Zuid-Holland

- 1 Opening, incl. toelichting op nieuwe DG klimaat & energie i.o. (Gaastra)
- 2 Toelichting stand van zaken Warmtealliantie, w.o. positie WBR (Weber/Visser)
- 3 Toelichting fase 1 LdM+, incl. financiering (Van Dooren)
- 4 Vervolgafspraken

Agenda

Contact

art 5 1-2e

T art 5 1-2e

art 5 1-2e @pzh.nl

Vergaderplaats

Ministerie van EZK, Koning Willem 1
zaal (vergaderzaal 1) AZ.02.C08

Vergaderdatum

23 augustus 2018

Tijdstip

13.30 - 15.00u

Ons kenmerk

Bijlagen

1

Afspraken Werkgroep Warmte-aansluiting Leiden 25 aug

Taakverdeling

<i>Wat</i>	<i>Wie</i>	<i>Afspraken</i>
Voorstel voor non-realiserende afspraken tot het convenant	Gasunie	Ook een voorstel doen hoe omgaan met vertraging.
Voorstel voor opzeggingsbepaling in het convenant	Gasunie en EZK	Tekstvoorstellen in volgende werkgroep voorleggen.
Voorstel hoe publieke belangen betaalbaarheid en duurzaamheid meegenomen kunnen worden in het convenant	Regio Leiden	Leiden belt met Gasunie hierover en doet naast het voorstel van het BO van 19 aug ook nog een ander voorstel.
Financiële consequenties in beeld brengen van risico's t.a.v. gesprekken met Vattenfall	Rotterdam	In volgende werkgroep bespreken.
Financiële consequenties in beeld brengen van risico's t.a.v. keuze Heineken	Gasunie vraagt Rebel	EZK maakt een notitie bij de informatie van Rebel om het fundamentele probleem achter de cijfers toe te lichten.
Overleg Vattenfall inplannen	PZH	Dit overleg is op 9 sep om 8 uur. PZH en Rotterdam sturen een agenda/voorbereiding.
Voorstel agenda en stukken Stuurgroep en BO	EZK	EZK maakt een aanzet. De agenda is vergelijkbaar met het vorige BO met bovenstaande punten als bespreekpunten.

Afspraken vertrouwelijkheid van stukken

- Het voorstel is wat aangepast: *"Het concept convenant kan gedeeld worden met ambtenaren en bestuurders van tekenende partijen en met WBR. De stukken van het BO van 22 juli zijn vertrouwelijk en bevatten bedrijfsgevoelige informatie. Ze kunnen vertrouwelijk gedeeld worden met bovengenoemde partijen maar niet met Raden/Staten. Voor Raden/Staten kunnen partijen zelf een toelichting schrijven. Die toelichting mag geen inzicht geven in de business case van Gasunie of in eventuele plannen van derden die niet aan tafel zitten bij het BO voor de warmte-aansluiting van Leiden."*
- Dit ligt voor in de volgende stuurgroep

Planning vervolg overleggen

- BO is op 16 sept van 8 uur tot 9 uur
- De stuurgroep wordt gepland in de week ervoor. 9 of 10 sept
- De volgende werkgroep is op 2 of 3 sept

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2020-03-10 08:15:22+00:00
 "Aan: [art 5 1-2e]
 CC:
 "Onderwerp: FW: Agenda 11 maart, kerngroep warmte-aansluiting Leiden"
 "
 tkn

Van: [art 5 1-2e]@pzh.nl>
 Verzonden: dinsdag 10 maart 2020 07:45
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]@deloitte.nl>; '[art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@berenschot.nl>; 'Ruud Bos' <r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl>;
 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl>; [art 5 1-2e]@rotterdam.nl'
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl>
 CC: [art 5 1-2e]@minezk.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]@deloitte.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@berenschot.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl>; 'Andrew Mol'
 <[art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl>
 Onderwerp: RE: Agenda 11 maart, kerngroep warmte-aansluiting Leiden

Beste Allen,

Hierbij ontvangen jullie alvast de ingekomen vragen voor het CE delft rapport en de voorgesteld aanpassingen om woensdag a.s. te bespreken.

Ontvangen vragen mbt CE delft studie en voorstel voor de verwerking van de vragen:

1. (pag. 2): 'toekomstige warmtevraag': gaat dit over de warmtevraag per regiogemeente? Zo ja, waarop is de warmtevraag van Leiden gebaseerd? Ik zie iets over CEGOIA en laagste maatschappelijke kosten. Is de Leidse warmtevisie/uitvoeringagenda meegenomen in de vraagraming en/of het lokale onderzoek door Berenschot?

Het voorstel is een slide toe te voegen met toelichting waarom deze studie uitgevoerd is en wat de uitgangspunten zijn. Het gaat over de potentiële collectieve HT warmtevraag en middels een model is berekend voor welke wijken collectieve HT warmtenetten als optie met de laagste maatschappelijke kosten geldt. Dit geeft een beeld voor de potentiële voltoop van het systeem en de verwachte ontwikkeling van vraag naar restwarmte.

Het lokale onderzoek van Berenschot mbt Leiden is een goede verificatie hiervoor; graag ontvangen wij deze.

2. (pag. 3): misschien een domme vraag, maar waarom hangt de vraag van gemeentes af van de aanwezigheid van Leiding over Oost/door het midden? Warmtevraag hangt toch af van hoeveel en per wanneer woningen van het gas af gaan en niet van het aanbod?

Momenteel zijn veel gemeenten nog maar net gestart met het proces voor de TVW en is er nog geen concreet zicht op welke wijken wanneer van het gas af gaan, vandaar dat gewerkt wordt met doorrekening van een model om een beeld te krijgen welke warmtevraag potentieel ingevuld kan worden door restwarmte, daarbij speelt de afstand tot een warmtetransportnet mee.

3. (pag. 4): Hoe moet ik de blauwe balken lezen (lokaal warmteaanbod)? Hier staan geen absolute cijfers bij. Is het daarom zoals gezegd indicatief?

Inderdaad, dit is indicatief en gebaseerd op aannames.

4. (pag. 6): LoN: wat is dit?

Dit is de zg. warmteleiding Leiding over Noord, onderdeel van het bestaand warmtetransportnet in Rotterdam

5. (pag. 6): DNWW is de nieuwe waterweg lijkt me. Waarom staat deze (en LoN) in dit overzicht en waarom is dit relevant voor vergelijking LoO/Ldm+?

Dit is de zg. warmteleiding De Nieuwe WarmteWeg. De capaciteit van het hele systeem wordt in beeld gebracht; de LoO benut nl capaciteit vanuit DNWW en de Ldm+ vanuit de Ldm.

6. (pag. 7): welke methodiek hebben jullie toegepast voor omzetten vraag (TJ) naar vermogen (MW)? Is het lokale rendement van lokale afnemers daarbij betrokken?

Dit wordt toegelicht, er is gerekend met 2 kW per aangesloten woning(equivalent). Lokaal rendement wordt niet meegenomen.

7. (bijlage): Is 2050 als zichtjaar nuttig aangezien beide leidingen per 2025-2026 operationeel zouden moeten zijn?

Zie de uitleg bij vraag 1. Het is mogelijk om zichtjaar 2030 toe te gaan voegen. De vraag is of hiervoor meerwaarde is voor dit onderzoek.

8. Graag ontvangen we een uitsplitsing per leiding: welke gemeenten worden meegenomen en met welke warmtevraag per gemeente wordt gerekend?

Dit wordt toegevoegd.

9. Kan CE Delft de ontwikkeling van de warmtevraag per leiding, uitgezet in de tijd, inzichtelijk maken?

Zoals aangegeven bij vraag 2 is het momenteel nog niet mogelijk veel concreter te worden; hiervoor zullen de gemeentelijke TVW en de daarbij behorende uitvoeringsplannen voor nodig zijn.

10. Hoe zijn de gehanteerde transportprijzen opgebouwd? Welke componenten (bijv. pompenergie, warmteverliezen, etc.) vallen hier wel/niet in?

Uitsplitsing van de transportprijzen is voor dit onderzoek niet aan de orde. Er is wel gewerkt met een bandbreedte voor transportprijs (transporttarieven uit het rapport 2019 voor InvestNL) om te laten zien dat een toenemende transportprijs impact heeft in een wijk voor de oplossing met de laagst maatschappelijke kosten, en dat er een kantelpunt ligt.

11. De analyse is nu gebaseerd op meerdere verwarmingsopties. Hoe ziet de (ontwikkeling van de) warmtevraag per leiding eruit als men alleen kijkt naar hoge temperatuur warmtenetten (relevant gezien de industriële bronnen in de Rotterdamse haven)?

Deze komt naar voren en is gepresenteerd.

Vriendelijke groeten,

art 5 1-2e

Senior Beleidsmedewerker Warmte, Energietransitie

Provincie Zuid-Holland neemt deel aan programmabureau WarmteKoude Zuid-Holland Warm op weg <<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwarmopweg.nl%2F&data=02%7C01%7Cg.priester%40pzh.nl%7C20fadef7c32b40407e4908d7c4265f38%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C1%7C0%7C637193541397859675&sdata=sBZXS70TNq9cb3WNnPwlllxHtBzxV9waRQU5caKxxrM%3D&reserved=0>>

T art 5 1-2e M art 5 1-2e
 art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl>

Bereikbaar maandag, woensdag, donderdag en vrijdag.

Van: art 5 1-2e minezk.nl
 <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >
 Verzonden: donderdag 5 maart 2020 22:33
 Aan: art 5 1-2e minezk.nl
 <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> > art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e deloitte.nl
 <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; 'art 5 1-2e berenschot.nl
 <mailto:art 5 1-2e berenschot.nl> >; 'Ruud Bos'
 <r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl> >;
 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >;
 art 5 1-2e rotterdam.nl' art 5 1-2e rotterdam.nl
 <mailto:art 5 1-2e rotterdam.nl>
 CC: art 5 1-2e minezk.nl
 <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e deloitte.nl
 <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e berenschot.nl
 <mailto:art 5 1-2e berenschot.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl
 <mailto:art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl> >
 Onderwerp: Agenda 11 maart, kerngroep warmte-aansluiting Leiden

Beste allen,

Hierbij de agenda voor het overleg komende woensdag.

Hartelijke groet,

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e minezk.nl
 Verzonden: donderdag 27 februari 2020 10:03
 Aan: art 5 1-2e minezk.nl
 <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl' art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e deloitte.nl
 <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e berenschot.nl
 <mailto:art 5 1-2e berenschot.nl> >; 'Ruud Bos'
 <r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl> >;
 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >
 CC: art 5 1-2e minezk.nl
 <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e deloitte.nl
 <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e berenschot.nl
 <mailto:art 5 1-2e berenschot.nl> > art 5 1-2e
 art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl
 <mailto:art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl> >; 'art 5 1-2e
 art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e warmtebedrijfrotterdam.nl> >
 Onderwerp: Uitvraag vragen warmte-aansluiting Leiden en volgende kerngroep

Beste allen,

Tijdens het BO is afgesproken dat de studie van McKinsey nog een keer besproken wordt in de kerngroep. McKinsey heeft vanaf 11 maart tijd. Het voorstel is daarom om de afspraak van 5 maart te verzetten naar 11 maart van 9.30 - 11.00 uur (i.p.v. kernteam warmtelinq). Ik hoor graag of jullie op het voorgestelde

tijdstip kunnen (zie agendaverzoek).

Een eerste voorstel voor de agenda:

1. Presentatie studie McKinsey
2. Vervolg vragen McKinsey (o.a. met welke parameters willen we de BC nader doorrekenen)
3. Vervolg vragen voor de studies van Tebodin en CE Delft
4. Vervolgstappen / planning
5. Communicatie

T.b.v. agendapunt 2 en 3 wil ik jullie vragen om ter voorbereiding alvast aan te geven welke vragen jullie graag nog beantwoord zien vóór het BO van 30 maart (ik heb al ontvangen van Rotterdam en er staan al een paar vragen in het verslag van het BO van 20 feb) en voor welke parameters jullie graag een alternatief doorgerekend zien in de business case (denk aan terugverdiensijd, gecontracteerde afname, voltooptijd, etc.).

Ik hoor graag uiterlijk 5 maart of jullie aanvullende vragen hebben voor Tebodin of CE Delft, zodat deze studies afgerond kunnen worden.

Alvast bedankt en als er vragen zijn, dan hoor ik het graag!

Hartelijke groet,

art 5 1-2e

.....
Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M art 5 1-2e
E art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl>

Van: art 5 1-2e
Verzonden: vrijdag 21 februari 2020 16:21
Aan: art 5 1-2e minezk.nl
<mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl' art 5 1-2e @pzh.nl
<mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @deloitte.nl
<mailto:art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e @berenschot.nl
<mailto:art 5 1-2e @berenschot.nl> >; Ruud Bos <r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl
<mailto:r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl> >; Custers G.W.M. (Guido)
<G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >
CC: art 5 1-2e minezk.nl
<ma art 5 1-2e art 5 1-2e @pzh.nl>
<mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl
<mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @deloitte.nl
<mailto:art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e @berenschot.nl
<mailto:art 5 1-2e @berenschot.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e @warmtebedrijfrotterdam.nl
<mailto:art 5 1-2e @warmtebedrijfrotterdam.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e @warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @warmtebedrijfrotterdam.nl> >
Onderwerp: Verslag Bestuurlijk overleg warmte-aansluiting Leiden

Hallo allemaal

Hierbij het verslag van het bestuurlijk overleg van 20 februari.

Hartelijke groet,

art 5 1-2e
[Redacted]

.....
Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [art 5 1-2e]

E [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

"

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden:
 Aan: [art 5 1-2e]
 CC:
 Onderwerp: FW: Agenda en bijlagen stuurgroep WarmtelinQ - woensdag 28 april
 16:00 uur
 "
 archief

Van: Groene A.P. de (Petra) <[art 5 1-2e]@rotterdam.nl>

Verzonden: maandag 3 mei 2021 10:06

Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@minezk.nl; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@minezk.nl ; [art 5 1-2e]@leiden.nl ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@minezk.nl; [art 5 1-2e]@gasunie.nl; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@gasunie.nl > [art 5 1-2e]@pzh.nl ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl; [art 5 1-2e]@leiden.nl'

[art 5 1-2e]@leiden.nl; [art 5 1-2e]@Custers G.W.M. (Guido) <G.Custers@gasunie.nl>; [art 5 1-2e]@wpfzh.nl'

[art 5 1-2e]@wpfzh.nl ; [art 5 1-2e]@gasunie.nl' [art 5 1-2e]@gasunie.nl > ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@pzh.nl; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Agenda en bijlagen stuurgroep WarmtelinQ - woensdag 28 april

16:00 uur

Beste allen,

Bijgaand stuur ik ter info de brief over WbR en WLQ+ die afgelopen vrijdag naar de raad is gestuurd.

Gr

[art 5 1-2e]

Met vriendelijke groet,

Petra de Groene

Directeur Economie en Duurzaamheid

Gemeente Rotterdam

Stadsontwikkeling

Afdeling

Directie

De Rotterdam, Wilhelminakade 179

Postbus 6575 3002 AN Rotterdam

Telefoon [art 5 1-2e]

Website <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2F&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl%7Ce345d4c3bd88422960ef08d90e0b9e30%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637556265327531675%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1hAwWwIiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=Kzk4VmMkcvRUqw3pFixNPEF6yR0MGp7Yuyi%2BlqF2h0c%3D&reserved=0>

%7Ce345d4c3bd88422960ef08d90e0b9e30%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637556265327531675%7CUnknown

%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1hAwWwIiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=Kzk4VmMkcvRUqw3pFixNPEF6yR0MGp7Yuyi%2BlqF2h0c%3D&reserved=0

%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1hAwWwIiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=Kzk4VmMkcvRUqw3pFixNPEF6yR0MGp7Yuyi%2BlqF2h0c%3D&reserved=0

Van [art 5 1-2e]@minezk.nl

<mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >

Verzonden: donderdag 29 april 2021 09:43

Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl

<mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > ; [art 5 1-2e]

<[art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> > ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> > ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> > ; [art 5 1-2e]@pzh.nl'

art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl > art 5 1-2e
 art 5 1-2e Rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e Rotterdam.nl >; Groene A.P.
 tra) art 5 1-2e Rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e Rotterdam.nl >;
 art 5 1-2e @leiden.nl ' art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl >;

art 5 1-2e

>; Custers G.W.M. (Guido)
 <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl >; art 5 1-2e wpfzh.nl'
 art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl > art 5 1-2e jasunie.nl'
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl >; art 5 1-2e pzh.nl'
 art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl > ; art 5 1-2e
 art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl > m
 Onderwerp: RE: Agenda en bijlagen stuurgroep Warmtelinq - woensdag 28 april
 16:00 uur

Beste allen,

Hierbij het concept verslag van gisteren en het definitieve verslag van de
 vorige keer waarin de opmerkingen van de regio Leiden verwerkt zijn.

Groet, art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e minezk.nl

<mailto:art 5 1-2e @minezk.nl >

Verzonden: maandag 26 april 2021 19:23

Aan art 5 1-2e @minezk.nl

<mailto:art 5 1-2e @minezk.nl > ; art 5 1-2e @leiden.nl

<mailto:art 5 1-2e @leiden.nl > ; art 5 1-2e

art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl >; Slot, drs.

art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl >; ' art 5 1-2e

art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl >; art 5 1-2e

<art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl >; art 5 1-2e @pzh.nl'

art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl >; art 5 1-2e Rotterdam.nl'

<art 5 1-2e Rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e Rotterdam.nl >;

art 5 1-2e Rotterdam.nl' art 5 1-2e

<mailto:art 5 1-2e Rotterdam.nl >; art 5 1-2e @leiden.nl' art 5 1-2e @leiden.nl

<mailto:art 5 1-2e @leiden.nl >; art 5 1-2e

<art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl >; Custers G.W.M.

(Guido) <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl >;

art 5 1-2e @wpfzh.nl ' art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl >;

art 5 1-2e @gasunie.nl' art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl >

l <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl > art 5 1-2e

art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl >

>

CC: art 5 1-2e @minezk.nl

Onderwerp: Agenda en bijlagen stuurgroep Warmtelinq - woensdag 28 april 16:00
 uur

Beste allen,

Bijgaand de agenda en stukken voor de stuurgroep komende woensdag om 16:00 uur.

NB. Bijlage c is nog een concept, verdere finetuning volgt na de stuurgroep.
 Omwille van de tijd (en Koningsdag morgen) sturen we ã€™ nu wel alvast mee.

Hartelijke groet

art 5 1-2e

Projectleider

.....

Directie Bedrijfsvoering werkt voor

- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
art 5 1-2e

art 5 1-2e ninezk.nl <mailto:art 5 1-2e ninezk.nl>
www.rijksoverheid.nl/ezk <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?
url=http%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Ffezk&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl
%7Ce345d4c3bd88422960ef08d90e0b9e30%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7
C637556265327541629%7CUnknown
%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoimC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ik1hawWiLCJXVCI6Mn0%3
D%7C1000&sdata=sa5j3SwDT1tzEMFbls1760duGLZVykfd%2Bz0C5wEvWtE%3D&reserved=0>

.....
Dinsdag- en vrijdagmiddag afwezig.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

_____

Vindt u deze informatie onduidelijk? Wij geven graag een toelichting.
Geef het door aan de afzender wanneer deze e-mail niet voor u is en verwijder dit bericht.
"

Gemeente Rotterdam
College van Burgemeester en Wethouders

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Portefeuillehouder: FOHGP
Cluster: SO
Ons kenmerk: 21BB5682
Uw kenmerk:

Datum: B&W 30 april 2021

Betreft: Warmtebedrijf – WLQ+

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Toekomst Warmtebedrijf Rotterdam – uitkomsten onderhandelingen WLQ+

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?

Op 12 november 2020 heeft de raad met betrekking tot de toekomst van het Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) besloten om het voorkeursscenario Warmteling+ (WLQ+) uit te werken. Hiertoe heeft de raad het college het mandaat gegeven om met betrokken partijen te onderhandelen binnen geschetste kaders, voor 1 mei 2021 tot een onderhandelingsresultaat te komen en dit vervolgens aan u te presenteren.

Er is de afgelopen maanden maximale inspanning geleverd om voor 1 mei tot een onderhandelingsresultaat te komen. Tot en met 29 april 2021 zijn gesprekken gevoerd met partners om gezamenlijk tot overeenstemming te komen. Het college constateert dat met de uitkomsten van de onderhandelingen WLQ+ gerealiseerd kan worden, waarmee WbR toekomstperspectief krijgt.

Het onderhandelingsresultaat lijkt volgens de huidige inzichten te passen binnen de bandbreedte van het mandaat dat door de raad is afgegeven. In de bestuurlijke overeenkomst met de Provincie Zuid-Holland zijn op hoofdlijnen afspraken gemaakt. De verdere invulling van deze afspraken moeten de komende tijd ook vastgelegd worden. Zowel de Provincie Zuid-Holland als de gemeente Rotterdam koersen op besluitvorming in hun colleges op eind mei.

Of WLQ+ daadwerkelijk gerealiseerd wordt hangt verder af van de afspraken die tussen de verschillende partijen worden uitgewerkt. Hierbij zijn drie afhankelijkheden:

- Er dient een 'go' te komen vanuit partners op het project Warmteling, de leiding die Gasunie aanlegt vanuit de Rotterdamse haven naar het Westland en Den Haag;
- Er is duidelijkheid nodig met betrekking tot de uitkomsten van de staatssteuntoets die de Europese Commissie doet op het herstructureringsplan van WbR;

Blad: 2/2

- Er is meer zekerheid nodig over de verstrekking van de SDE++ subsidies.

Wij verwachten in het najaar duidelijkheid te hebben over deze afhankelijkheden. Op dit moment is het college daarover voorzichtig positief.

Gelet op het feit dat tot 29 april de gesprekken zijn gevoerd, hebben wij tijd nodig om tot een degelijke uitwerking van het onderhandelingsresultaat te komen en daarmee besluitvorming in het college en uw raad zorgvuldig voor te kunnen bereiden. U ontvangt na het meireces de uitwerkingen met een voorstel over het vervolgproces.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Het Raadsbesluit Vervolgstep Herstelplan WbR (19bb992) en het Raadsbesluit Beleidskader verbonden partijen en governance samenwerkingsrelaties (20bb3165) is van toepassing als actueel kader. De raadsenquête Warmtebedrijf (20bb11181) en het rekenkamer rapport Warmte zonder Leiding dienen als leidraad bij besluitvorming over WbR. Ten slotte is op 12 november 2020 een raadsbesluit (20bb16639) genomen met een mandaat aan het college om tot uitwerkingen te komen.

Toelichting:

De uitwerkingen waaraan de partners uit het WLQ+ project hebben gewerkt bestaan uit activiteiten gericht op het sluiten van meerdere overeenkomsten met betrekking tot levering van warmte in de Leidse regio vastgelegd in een convenant, voortgang op contractafspraken tussen WbR en Gasunie en WbR en Vattenfall, afspraken tussen de Provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam en een staatssteuntoets door de Europese commissie. Het college zal de raad spoedig informeren over de uitkomsten, bevindingen en het vervolg.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris

art 5 1-2e

V.J.M. Roozendaal

art 5 1-2e

De burgemeester,

art 5 1-2e

A. Aboutaleb

art 5 1-2e

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2020-04-10 13:52:09+00:00
 "Aan: Gaastra, mr. A.F. (Sandor); 'u.vermeulen@gasunie.nl';
 'G.Custers@gasunie.nl'; [art 5 1-2e]
 'ahp.vangils@rotterdam.[art 5 1-2e] (Petra)';
 'F.Spijker@leiden.nl'; secrba [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] berenschot.nl'; [art 5 1-2e] wpfzh.nl' ; [art 5 1-2e],
 Baljeu, J.N."
 CC: 'Ruud Bos'; [art 5 1-2e]
 Onderwerp: **IBABS** Agenda en Stukken B0 warmte-aansluiting Leiden 15 april
 "

Goedemiddag,

Hierbij de stukken voor het bestuurlijk overleg van komende woensdag.

Fijn paasweekend!

Hartelijke groet,

[art 5 1-2e]

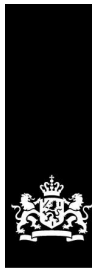
.....
 Directie Warmte & Ondergrond
 DG Klimaat & Energie
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [art 5 1-2e]
 E [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

agenda

Omschrijving Bestuurlijk Overleg Aansluiting Leiden
 Vergaderdatum en -tijd 15 april 2020, 08.00-08.30 uur
 Locatie WebEx

Genodigden

Dhr. Sandor Gaastra (EZK, vz.), Mevr. Jeannette Baljeu (PZH), [art 5 1-2e](#)
 (PZH), [art 5 1-2e](#) (WPF), Mevr. Fleur Spijker (Leiden), [art 5 1-2e](#)
[art 5 1-2e](#) (Leiden), Dhr. Arjan van Gils (Rotterdam), Mevr. Petra de Groene
 (Rotterdam), Dhr. Ulco Ve [art 5 1-2e](#) hr. Guido Custers (Gasunie), [art 5 1-2e](#)
[art 5 1-2e](#) (EZK), [art 5 1-2e](#) (EZK), [art 5 1-2e](#)
 (EZK).

Vergaderpunten

1. Opening en Mededelingen

2. Verslag Bestuurlijk Overleg 20 februari 2020

Bijlage 1: Verslag Bestuurlijk Overleg Aansluiting Leiden 30 maart 2020, v2

3. Procesvoorstel

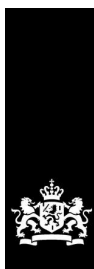
Besluitvormen: partijen stemmen in met het proces en de planning als voorgesteld in de notitie.

Bijlage 2: procesvoorstel fase 2 warmte-aansluiting Leiden, versie 10 april 2020

4. Opdracht Rebelgroup

Ter informatie: Mondelinge toelichting door Gasunie op de uitwerking van een model door Rebelgroup.

5. Rondvraag en Sluiting

Verslag

Omschrijving	Bestuurlijk Overleg Aansluiting Leiden
Vergaderdatum en -tijd	30 maart 2020, 08.00-09.00 uur
Locatie	Telefonisch

Aanwezig

Dhr. Meindert Smallenbroek (EZK, vz.), Mevr. Jeannette Baljeu (PZH), art 5 1-2e
 art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (WPF), Mevr. Fleur Spijker (Leiden) art 5 1,2e
 art 5 1-2e Berenschot), Dhr. Arjan van Gils (Rotterdam), Mevr. Petra de
 Groene (Rotterdam), Dhr. Ulco Vermeulen (Gasunie), Dhr. Guido Custers
 art 5 1-2e art 5 1-2e (EZK) art 5 1-2e (EZK), art 5 1-2e
 art 5 1-2e (EZK).

Verslag Bestuurlijk Overleg 20 februari 2020

Het verslag Bestuurlijk Overleg Aansluiting Leiden 20 februari 2020 is akkoord.

Af ronding Fase 1 Maatschappelijke afweging

De partijen concluderen dat het scenario van de LdM+ DN500 op basis van de voorliggende analyses de voorkeur geniet en dat fase 2 ingezet wordt op basis van die voorkeur. Na fase 2 is het aan bestuurders om een keuze te maken.

Leiden geeft aan als afnemer geen voorkeur te hebben voor het tracé en benadrukt het belang dat er eind 2025 geleverd kan worden.

Afspraak:

- *In de volgende fase wordt de bedrijfsmatige kant van de LdM+ DN500 verder uitgewerkt.*

Fase 2 Realiseerbaarheid voorkeurstracé

Gasunie geeft in het kader van verwachtingsmanagement aan dat het een moeilijke casus is om bedrijfsmatig rond te krijgen.

Er wordt voorgesteld om een externe partij in te schakelen voor berekeningen en procesbegeleiding. Daarnaast blijven partijen onderling met elkaar in gesprek. WPF en Gasunie hebben hierover al werkafspraken gemaakt. WBR kan ook aansluiten bij de relevante onderdelen, maar er worden eerst afspraken gemaakt hoe om te gaan met vertrouwelijke informatie. Gasunie en EZK hebben contact vanwege de samenhang met de business case van de LdM (tracé Rotterdam - Den Haag).

Gasunie geeft aan dat een externe partij over twee weken inzicht kan bieden in de business case en de mogelijkheden om het projecttekort te verkleinen via bijvoorbeeld tarieven. Daarbij moet ook bekeken worden wat dit betekent voor contractuele afspraken en hoeveel extra geld er nodig is in de vorm van subsidie.

Afspraken

- *De partijen spreken af dat Gasunie namens alle betrokkenen een externe partij (bijvoorbeeld Rebel) opdracht geeft om berekeningen te doen in de business case en het proces te begeleiden. Over de kostenverdeling worden afspraken gemaakt in de kerngroep.*
- *Gasunie neemt het voortouw voor een gezamenlijk voorstel waarin staat welke informatie met welke partijen gedeeld kan worden en waar afspraken in staan hoe om te gaan met vertrouwelijke informatie.*
- *De partijen spreken daarnaast af om tot 15 mei elke twee weken bijeen te komen voor een update. De kerngroep bereid dit voor en geeft daarbij ook aan wat wanneer nodig is. Over een maand wordt de financieringsstructuur op hoofdlijnen bekeken om te kunnen concluderen of een definitief voorstel op 15 mei haalbaar is.*

- *T.a.v. het extra commitment wordt afgesproken dat Leiden inventariseert wat de extra warmtevraag vanuit de regio kan zijn. Gasunie brengt in beeld hoeveel extra vraag nodig is. Daarna werkt de kerngroep een voorstel uit.*

Proces richting volgende bestuurlijke overleggen

De partijen gaan akkoord met de afspraak om uiterlijk 15 mei 2020 te beslissen welk voorstel wordt voorgelegd in Raden/Staten, zodat de afweging om wel of niet de ontwikkelfase in te gaan van het voorkeursscenario voor de zomer van 2020 in Raden/Staten ter goedkeuring kan voorliggen.

Communicatie

Leiden wil de raad binnenkort informeren over het proces dat gestart wordt in de regio. Rotterdam wil volgende week een voorstel met de gemeenteraad delen.

Afspraken:

- *Er wordt afgesproken om nog niet extern inhoudelijk te communiceren. Dit kan in mei als een voorstel voor Raden/Staten voorligt.*
- *Er is wel ruimte om Raden/Staten vertrouwelijk te informeren. Er wordt afgesproken dat de kerngroep onderling contact heeft op het moment dat er informatie richting de Raad/Staten/Kamer gestuurd moet worden, waarbij zij afstemt wat en op welke wijze gecommuniceerd zal worden.*

Rondvraag en Sluiting

De partijen spreken hun waardering uit voor het werk dat tot nu toe geleverd is.

Leiden geeft aan dat voor extra commitment vanuit gemeenten duidelijkheid nodig is over het landelijk instrumentarium (onder andere de warmtewet). De regio roept op om zo veel mogelijk te werken met een verplichting om aan te sluiten op warmtenet. EZK geeft aan dat vooralsnog gekeken wordt naar een aansluitplicht voor warmtebedrijven in de Warmtewet en een afsluitbevoegdheid van het aardgasnet voor netbeheerders in de Energiewet.

Leiden en de provincie geven aan dat er inzicht nodig is in de mogelijkheden van het tracé. Welke gemeenten kunnen er op aansluiten. Gasunie geeft aan dat in het algemeen geldt dat hoe verder het tracé doorgetrokken wordt, hoe duurder het wordt.

Afspraken:

- *Leiden en EZK hebben nog een keer contact over de Warmtewet.*
- *Gasunie schetst over twee weken een beeld welke gemeenten kunnen aansluiten op het tracé van de LdM+ en wat de gevolgen daarvan zijn.*
- *EZK neemt het voortouw voor een volgend overleg. Dit is waarschijnlijk telefonisch of digitaal. EZK bekijkt een alternatief voor een telefonisch overleg.*

Procesvoorstel Fase 2 warmte aansluiting Leiden

Versie 10 april 2020

In het Bestuurlijke Overleg van 30 maart is geconcludeerd dat "het scenario LdM+ DN500 op basis van de maatschappelijke en financiële analyse van fase 1 de voorkeur geniet boven het scenario LoO DN400 en dat fase 2 ingezet wordt op basis van die voorkeur." Daarnaast is aangegeven dat "om een definitief besluit te nemen om de ontwikkelfase in te gaan is op grond van de uitkomsten van de studie van McKinsey nodig:

- Commitment van 40 MW van WBR,
- Een nader vast te stellen financiële overeenkomst met daarin extra vastgelegd vermogen, te weten 15 MW extra commitment tracé Rotterdam- Den Haag en 20 MW extra commitment tracé Rijswijk-Leiden,
- 220 miljoen euro (minus reeds toegezegde subsidie EZK)."

Week	Processtappen	Kerngroep	BO	Resultaten
6 - 10 april	<ul style="list-style-type: none"> - Opdracht uitzetten bij Rebelgroup om berekeningen te doen in de business case en het proces te begeleiden. - Opstellen Procesvoorstel 	7 april <ul style="list-style-type: none"> - Bespreken procesvoorstel. - Stukken BO 15 april 	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijkheid over wat op welk moment van de tijd nodig is en wie wat doet.
13 - 17 april	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt door alle partijen bekeken aan welke knoppen gedraaid kan worden bijv. door een paar scenario's ('hoge tarieven', 'hoog commitment' en 'hoge subsidie'). - Parallel hieraan werken de aandeelhouders van WBR in het licht van de contractuele afspraken met Leiden uit hoeveel zij kunnen bijdragen om het project rendabel te maken. 	14 april <ul style="list-style-type: none"> - Model van Rebel bespreken. - Scenario's bepalen. - Mogelijke bijdragen partijen bespreken. 	15 april <ul style="list-style-type: none"> - Stand van zaken opdracht Rebel bespreken. - Bespreken van het procesvoorstel. - Mogelijke bijdragen partijen bespreken. 	Een eerste beeld van: <ul style="list-style-type: none"> - mogelijkheden om het projecttekort te verkleinen, - subsidie die nodig is, - gevolgen voor contractuele afspraken, - extra warmtevraag die nodig is.
20 -24 april	<ul style="list-style-type: none"> - Scenario's verder uitwerken en doorrekenen. 	21 april <ul style="list-style-type: none"> - Model rebel en scenario's bespreken - Bijdragen partijen bespreken 	N.v.t.	Eerste beeld van mogelijkheden reduceren projecttekort via 'knoppen'.
27 april - 1 mei	<ul style="list-style-type: none"> - Aan de hand van het definitieve beeld van het projecttekort financieringsvoorstel uitwerken. 	28 april <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken financieringsvoorstel en afspreken wie wat doet. - Stukken BO 6 mei 	N.v.t.	Eerste financieringsvoorstel, incl.: <ul style="list-style-type: none"> - Afspraken over bandbreedte van tarief - Eerste beeld van de bandbreedte van subsidies van partijen
4 - 8 mei	<ul style="list-style-type: none"> - Partijen werken verder uit hoeveel zij kunnen bijdragen om het projecttekort af te dekken. - Partijen geven aan hoeveel vraag (MW) vanuit de regio's verwacht wordt. 	6 of 7 mei <ul style="list-style-type: none"> - Bijdragen bespreken - Stukken BO 13 mei 	6 mei <ul style="list-style-type: none"> - Hoofdpijnen financieringsvoorstel bespreken - Nagaan of op 13 mei def. voorstel haalbaar is 	<ul style="list-style-type: none"> - Definitief beeld van mogelijkheden reduceren projecttekort via 'knoppen'. - Beeld of er tot een haalbaar financieringsvoorstel gekomen kan worden.
11 - 15 mei	<ul style="list-style-type: none"> - Afspraken maken over risico's tot de FID en in de business case van Gasunie: welke risico's zijn er en wie is waar verantwoordelijk voor? 	12 mei <ul style="list-style-type: none"> - Definitief financieringsvoorstel uitwerken, incl. afspraken over risico's 	13 mei <ul style="list-style-type: none"> - Beslissen welk voorstel wordt voorgelegd in Raden/Staten 	Definitief financieringsvoorstel, incl.: <ul style="list-style-type: none"> - Afspraken over bandbreedte van tarief - Definitief beeld van subsidies - Afspraken over risico's rond o.a. organiseren van extra commitment
18 - 22 mei	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerken communicatievoorstel - Proces tot FID uitwerken, incl. structuur samenwerking (hoe gaat kerngroep verder) 	19 mei <ul style="list-style-type: none"> - Inhoud en wijze van communicatie bespreken - Proces tot FID 2021 bespreken 	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> - Communicatielijijn - Proces tot FID 2021
Mei - Juni 2020	<ul style="list-style-type: none"> - Voorstel warmtelevering Leiden voorleggen in Raden/Staten 	N.t.b.	<ul style="list-style-type: none"> - Communicatielijijn en proces tot FID vaststellen 	Keuze om wel of niet de ontwikkelfase in te gaan van het voorkeurstracé.
Juni 2020 - Mei 2021*	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelfase van het voorkeursscenario - Organiseren extra commitment - Projectrisico's uitwerken en mitigeren 	N.t.b.	N.t.b.	FID: definitieve besluit of het voorkeurstracé aangelegd wordt.

* Indien van toepassing. Planning indicatief.

"Van: [redacted] art 5 1-2e
Verzonden: 2020-07-16 13:39:47+00:00
"Aan: [redacted] art 5 1-2e
CC:
"Onderwerp: FW: Agenda en stukken B0 22 juli, uiterlijk vrijdag 12.30 uur reactie"
"

Van: [redacted] art 5 1-2e @minezk.nl
Verzonden: donderdag 16 juli 2020 13:19
Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @deloitte.nl>; [redacted] art 5 1-2e @pzh.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @berenschot.nl > [redacted] art 5 1-2e @Rebelgroup.com>;
[redacted] art 5 1-2e @gasunie.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @gasunie.nl>; [redacted] art 5 1-2e @pzh.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @berenschot.nl > [redacted] art 5 1-2e @pzh.nl>;
[redacted] art 5 1-2e @Rebelgroup.com>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @rotterdam.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @deloitte.nl>; [redacted] art 5 1-2e @minezk.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @Rebelgroup.com>; [redacted] art 5 1-2e @pzh.nl>;
[redacted] art 5 1-2e @wpfzh.nl' [redacted] art 5 1-2e @wpfzh.nl>; [redacted] art 5 1-2e @wpfzh.nl'
[redacted] art 5 1-2e @wpfzh.nl>; [redacted] art 5 1-2e @gasunie.nl>; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e @leiden.nl>
CC: [redacted] art 5 1-2e @minezk.nl
Onderwerp: Agenda en stukken B0 22 juli, uiterlijk vrijdag 12.30 uur reactie

Hallo allemaal,

Hierbij een agendavoorstel voor het B0 komende woensdag. Graag uiterlijk morgen 12.30 uur jullie reactie op de agenda en stukken. De stukken zijn gelijk het B0 van 3 juli. Zie ook mijn mail hieronder voor toelichting en de punten die ik in ieder geval aan zal passen.

Ons voorstel is om de bestuurders de afspraken te laten vaststellen tijdens het B0 woensdag en daarna een schriftelijk akkoord te vragen op het verslag. Volgens mij hebben we dan voldoende om door te gaan naar de volgende fase.

Verder is er een agendaverzoek uitgestuurd voor het B0. Als er problemen zijn met het voorstel of als er vervanging aansluit, hoor ik het graag. Ik begreep in ieder geval dat Fleur en Ulco op vakantie zijn.

@'Custers G.W.M. (Guido)' <mailto:G.Custers@gasunie.nl> en @ [redacted] art 5 1-2e <mailto:[redacted] art 5 1-2e @leiden.nl> , kunnen jullie aangeven of zij alsnog aansluiten of dat er vervanging komt?

Alvast bedankt!

Groeten

[redacted] art 5 1-2e

.....
Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [redacted] art 5 1-2e

E [redacted] art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:[redacted] art 5 1-2e @minezk.nl>

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: donderdag 16 juli 2020 09:46
 Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; '[art 5 1-2e]@deloitte.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@deloitte.nl> >; '[art 5 1-2e]@berenschot.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@berenschot.nl> >; '[art 5 1-2e]@rebelgroup.com
 <mailto:[art 5 1-2e]@rebelgroup.com> >; '[art 5 1-2e]@gasunie.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; '[art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; '[art 5 1-2e]@berenschot.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@berenschot.nl> >; '[art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; Scherpbier' [art 5 1-2e]@rebelgroup.com
 <mailto:[art 5 1-2e]@rebelgroup.com> >; '[art 5 1-2e]@rotterdam.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> >; [art 5 1-2e]@deloitte.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@deloitte.nl> >; (Wendela) [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]@rebelgroup.com
 <mailto:[art 5 1-2e]@rebelgroup.com> >; [art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]@wpfzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@wpfzh.nl> >; [art 5 1-2e]@wpfzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@wpfzh.nl> >; [art 5 1-2e]@gasunie.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]@leiden.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >
 Onderwerp: Verslag Kernteam Project Leiden 15 juli

Hallo allemaal,

Hierbij het verslag van ons overleg gisteren.

Graag aandacht voor de planning komende dagen:

- * Vrijdag willen wij de stukken voor het BO volgende week uitsturen. Ik stuur jullie later vandaag een concept agenda met stukken (stukken zijn gelijk aan die van het BO van 3 juli).
- * Graag uiterlijk morgen 12.30 uur jullie tekstsuggesties. Let op, het gaat alleen om punten op de i.
- * Ik heb in ieder geval staan: â€˜Rotterdam/Provincieâ€™ vervangen met â€˜de aandeelhouders van WbRâ€™ en de deadline van 1 november verschuiven naar half december.

Als er vragen zijn, weten jullie me te vinden.

Groeten,

[art 5 1-2e]

.....
 Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [art 5 1-2e]

E [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl>

Van: [art 5 1-2e]

Verzonden: woensdag 15 juli 2020 08:58

Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl
 <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; 'art 5 1-2e @deloitte.nl
 <mailto:art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @berenschot.nl
 <mailto:art 5 1-2e @berenschot.nl> >; art 5 1-2e
 @Rebelgroup.com <mailto:art 5 1-2e @Rebelgroup.com> >; art 5 1-2e
 (David) art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e
 @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e
 @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e
 @berenschot.nl <mailto:art 5 1-2e @berenschot.nl> >; art 5 1-2e
 van' art 5 1-2e @nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e
 @Rebelgroup.com
 <mailto:art 5 1-2e @Rebelgroup.com> >; art 5 1-2e
 @rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @rotterdam.nl> >; art 5 1-2e
 @deloitte.nl <mailto:art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e
 @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >; art 5 1-2e
 @Rebelgroup.com <mailto:art 5 1-2e @Rebelgroup.com> >;
 @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >;
 @wpfzh.nl' art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e @wpfzh.nl> >;
 @wpfzh.nl' art 5 1-2e @wpfzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e @wpfzh.nl> > art 5 1-2e @gasunie.nl
 <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; ' art 5 1-2e @leiden.nl
 <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >
 Onderwerp: Agenda Kernteam Project Leiden

Hallo allemaal,

Hierbij een kort agendavoorstel voor ons overleg zo dadelijk.

1. Mededelingen
2. Terugkoppeling aandeelhouders WBR
3. Vervolgproces en communicatie
4. Samenwerkingswijze fase 3
5. Rondvraag

Tot straks!

Groeten

art 5 1-2e

.....
 Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M art 5 1-2e

E art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl>

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: Custers G.W.M. (Guido) <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl>
 >

Verzonden: dinsdag 7 juli 2020 09:07

art 5 1-2e

art 5 1-2e

art 5 1-2e

art 5 1-2e wpfzh.nl'; art 5 1-2e wpfzh.nl ' art 5 1-2e
art 5 1-2e

Onderwerp: Kernteam Project Leiden
Tijd: woensdag 15 juli 2020 11:00-12:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Allen,

Het lijkt ons goed om na deze week de koppen bij elkaar te steken en een plan te maken hoe verder tot aan convenant. Ondanks dat het nog niet 100% zeker is dacht ik toch alvast maar een moment te prikken.

Ik hoop dat van elke partij iemand op dit tijdstip aanwezig kan zijn zodat we een planning kunnen maken en even recapitulieren waar we nu eigenlijk geland zijn.

Groet,

art 5 1-2e

Deelnemen aan Microsoft Teams-vergadering
<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/ap/t-59584e83/?url=https%3A%2F%2Fteams.microsoft.com%2F%2Fmeetup-join%2F19%253ameeting_YjQ0MmM4NGEtZDliMC00NWRjLThjNWItODVhZjExNWM4NDdj%2540thread.v2%2F0%3Fcontext%3D%257b%2522Tid%2522%253a%25220dba6fac-6971-48f3-9af1-d8a86d20e1ed%2522%252c%25220id%2522%253a%2522b12bbf49-4fc9-4e5c-af51-39f795636f9f%2522%257d&data=02%7C01%7Creb.prins%40pzh.nl%7Ceeef5bf4e3ed443472b708d8297a01f0%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C1%7C0%7C637304952202984507&sdata=Fj0nU3YVsilpIwXlANSWEe8um6XCGAMhT5EtGqL06rM%3D&reserved=0>

Meer informatie over Teams <<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Faka.ms%2FJoinTeamsMeeting&data=02%7C01%7Creb.prins%40pzh.nl%7Ceeef5bf4e3ed443472b708d8297a01f0%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C1%7C0%7C637304952202989485&sdata=hgcTRb34LNz%2FuyK0syp9zHgtBWTepPghECS0DTmYYP0%3D&reserved=0>> | Opties voor vergadering
<https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fteams.microsoft.com%2FmeetingOptions%2F%3ForganizerId%3Db12bbf49-4fc9-4e5c-af51-39f795636f9f%26tenantId%3D0dba6fac-6971-48f3-9af1-d8a86d20e1ed%26threadId%3D19_meeting_YjQ0MmM4NGEtZDliMC00NWRjLThjNWItODVhZjExNWM4NDdj%2540thread.v2%26messageId%3D0%26language%3Dnl-NL&data=02%7C01%7Creb.prins%40pzh.nl%7Ceeef5bf4e3ed443472b708d8297a01f0%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C1%7C0%7C637304952202994464&sdata=EnZK2oLcfif6UTQMrFOE7A0oliF06I1SdL1jQF0EXs%3D&reserved=0>

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by replying immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te

verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

"

agenda

Omschrijving	Bestuurlijk Overleg warmte-aansluiting Leiden
Vergaderdatum en -tijd	22 juli 2020, 10.00-11.00 uur
Locatie	WebEx

Genodigden

Dhr. Sandor Gaastra (EZK, vz.), Mevr. Jeannette Baljeu (PZH), [art 5 1-2e](#) (PZH), [art 5 1-2e](#) (WPF), Mevr. Fleur Spijker (Leiden), Dhr. Ar [art 5 1-2e](#) (PZH), erdam), Mevr. Petra de Groene (Rotterdam), Dhr. Ulco Vermeulen (Gasunie), Dhr. Guido Custers (Gasunie) [art 5 1-2e](#) (EZK).

Vergaderpunten

1. Opening en Mededelingen

2. Verslag Bestuurlijk Overleg 3 juli 2020

- Bijlage a: Verslag Bestuurlijk Overleg Aansluiting Leiden 3 juli 2020

3. Terugkoppeling Rotterdam en PZH over gesprekken tussen aandeelhouders WBR

Bespreekpunt

- *Planning*

4. Intentieverklaring

Besluitvormen:

- *Akkoord om de intentieverklaring, het financieringsvoorstel en de uitgangspunten vast te stellen en in de volgende fase verder uit te werken in een convenant.*

Ter akkoord:

- Bijlage b: Intentieverklaring betreffende warmte-aansluiting regio Leiden
- Bijlage c: Financieringsvoorstel LdM+, totaal 1 juli 2020
- Bijlage d: Uitgangspunten bij akkoord LdM+, versie juli 2020

Ter informatie:

- Bijlage e: Planning besluitvorming warmte-aansluiting regio Leiden, versie 19 juni
- Bijlage f: nadere toelichting SDE++
- Bijlage g: Risico's en bijdragen LdM+ betrokken partijen, 17 juni 2020

5. Communicatie

Voorstel:

- Er komt geen gezamenlijk persbericht. Kort na de zomer wordt wel gestart met communiceren, in ieder geval door alinea op te nemen in de Kamerbrief die EZK gaat sturen over de WarmtelinQ.
- De stukken van dit bestuurlijke overleg worden niet openbaar.
- Er wordt een afgestemde Q&A voorbereid. Daarin is er ruimte voor maatwerkcommunicatie per partij zolang die communicatie alleen eigen bijdragen en verantwoordelijkheden betreft. Alle communicatie wordt wel van te voren onderling afgestemd.

Besluitvormen:

- *Akkoord om bovenstaande communicatielijnen door de woordvoerders van de partijen uit te laten werken en het bij vragen van de pers voorlopig te houden bij een 'holding statement' waarin aangegeven wordt dat partijen nog in gesprek zijn.*

6. Rondvraag en Sluiting

"Van: [redacted] art 5 1-2e
Verzonden: 2
"Aan: [redacted] art 5 1-2e 'Custers G.W.M. (Guido)' ; [redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e

[redacted] art 5 1-2e
[redacted] art 5 1-2e ;
[redacted] art 5 1-2e 'wpfzh.nl' ; [redacted] art 5 1-2e 'wpfzh.nl'"

Onderwerp: FW: Agenda en stukken B0 warmte-aansluiting Leiden 3 juli

"
Ter info

Van: [redacted] art 5 1-2e
Verzonden: woensdag 1 juli 2020 18:36
Onderwerp: Agenda en stukken B0 warmte-aansluiting Leiden 3 juli

Goedenavond,

Hierbij de stukken voor het overleg van komende vrijdag om 16.00 uur. Het overleg vindt dit keer niet digitaal plaats. We komen fysiek bijeen op het ministerie van Economische Zaken en Klimaat in vergaderzaal 30, Weerribben en Wiedenzaal.

Hartelijke groet,

[redacted] art 5 1-2e
.....

.....
Directie Warmte & Ondergrond
DG Klimaat & Energie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [redacted] art 5 1-2e
E [redacted] art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:[redacted] art 5 1-2e @minezk.nl>
"

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2021-07-06 17:04:47+00:00
 "Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)'; 'Groene A.P. de (Petra)'; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] [art 5 1-2e] ; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

"CC: [art 5 1-2e]
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 6 juli
 "

Beste allen,

Hierbij het verslag van de stuurgroep van zojuist.

Hartelijke groet, [art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: vrijdag 2 juli 2021 13:48
 Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl>; 'Groene A.P. de (Petra)'
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl> ; [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@minezk.nl>; [art 5 1-2e]@leiden.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@Rotterdam.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e], [art 5 1-2e]@pzh.nl [art 5 1-2e]@pzh.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]@gasunie.nl>
 CC: [art 5 1-2e]@minezk.nl> ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl>
 Onderwerp: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 6 juli

Beste allen,

Hierbij de agenda en de bijbehorende stukken voor de stuurgroep van aanstaande dinsdag. Zoals jullie zien is de agenda niet al te spannend. Het lijkt ons toch goed om elkaar nog even te spreken voor velen van ons gaan genieten van een welverdiende vakantie.

Hartelijke groet [art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: dinsdag 22 juni 2021 17:10
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; 'Custers G.W.M. (Guido)'
 <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; 'Groene A.P. de (Petra)'
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> > ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> > ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@Rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl> >;
 [art 5 1-2e]
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]@pzh.nl [art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> > ; [art 5 1-2e]@pzh.nl'
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >
 CC: [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl>
 >; [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni

Beste allen,

Hierbij het verslag van zojuist. Mochten jullie hier aanvullingen op hebben, dan horen we het uiteraard graag.

Hartelijke groet, [art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Verzonden: maandag 21 juni 2021 12:43
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; 'Custers G.W.M. (Guido)'
 <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; 'Groene A.P. de (Petra)'
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]@pzh.nl'
 <[art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@Rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl> >;
 [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] >; [art 5 1-2e]@pzh.nl' [art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >
 CC: [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl>
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni

Beste allen,

Zoals aangekondigd door [art 5 1-2e] bijgaand bijlage 1 tbv het overleg morgenmiddag.

Hartelijke groet

[art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Verzonden: vrijdag 18 juni 2021 13:52
 Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl
 <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; 'Groene A.P. de (Petra)'
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]@pzh.nl'
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl> >;
 [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] >; [art 5 1-2e]@pzh.nl' <[art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> > [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >
 CC: [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl>
 >; [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Onderwerp: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni

Beste allen,

Bij deze de agenda en stukken voor de stuurgroep WarmtelinQ van aanstaande dinsdag. Bijlage b wordt maandag nagestuurd.

Graag tot dan,

[art 5 1-2e]

.....
 ..

Directie Warmte en Ondergrond
DG Energie en Klimaat
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

..
T [art 5 1-2e](#)
r [art 5 1-2e](#) minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e](#)@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

Verslag

Omschrijving Stuurgroep warmtetransportnet aansluiting regio Leiden
 Vergaderdatum en -tijd Dinsdag 6 juli, 16.00-16.30 uur
 Locatie Webex

Aanwezigen

art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (gemeente Leiden), Petra de Groene (Rotterdam),
 art 5 1-2e (vz., EZK), art 5 1-2e (Gasunie), art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e
 (EZK)

1. Opening en Mededelingen

art 5 1-2e zijn afwezig.

2. Verslag Stuurgroep 22 juni 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Rondje langs de velden

EZK, Eneco en Gasunie voeren constructieve gesprekken over zowel de SDE++ als het alternatieve instrument. Ook met WbR wordt hierover gesproken. EZK onderzoekt de mogelijkheid om de beleidsrijke begroting te gebruiken om invulling te geven aan het alternatieve instrument. Dit zou de vorm krijgen van een incidentele CAPEX subsidie voor Gasunie, waarmee de transporttarieven kunnen dalen. Daarmee zou de onrendabele top van warmtebedrijven verdwijnen waardoor SDE++ niet meer nodig zou zijn. Daarbij geldt dat er over zowel de SDE++ als een alternatief geen harde toezeggingen gedaan kunnen worden. Het instrumentarium zal generiek worden vormgegeven, dat wil zeggen dat het voor alle warmte bedrijven die willen aansluiten op het net van toepassing is. PZH vraagt aandacht voor het punt dat een deel van de SDE subsidie nodig is voor toezeggingen van PZH aan Gasunie.

EZK geeft aan samen met BZK, PZH en GR gesprekken te voeren rond het EC traject van WbR. Vanuit dit overleg worden aandachtspunten geïdentificeerd die van belang zijn voor een positieve afwikkeling richting 1 oktober. Binnenkort is er een gesprek met de EC gepland, dan zal er ook aandacht zijn voor het tijdspad en verkend worden wat realistisch is om op 1 oktober in beeld te hebben.

Rotterdam vult aan dat er voldoende comfort moet zijn dat de CP's opgelost worden om positieve besluitvorming in oktober te kunnen nemen. Ook vanuit Rotterdam wordt hard gewerkt aan het staatssteuntraject, waarbij met name het punt van de private bijdragen aandacht vraagt. PZH vult aan dat hier beweging in lijkt te komen en dat dit inderdaad het belangrijkste aandachtspunt blijft. Rotterdam benadrukt dat de samenwerking hierover goed op gang is gekomen tussen de publieke partijen.

Rotterdam vraagt bij Gasunie naar de stand van zaken over de gesprekken met Eneco. Gasunie geeft aan dat ze nog steeds in gesprek zijn met Eneco hierover. Gasunie streeft ernaar om in of vlak na de zomer een overeenkomst met Eneco te kunnen 'bevriezen' (zoals met WbR). Gasunie geeft aan dat de stuurgroep geïnformeerd wordt als meer duidelijkheid is hierover.

EZK geeft aan dat in september twee BO's gepland zijn: 6 en 30 september.

Gemeente Leiden geeft aan dat er gesprekken plaatsvinden in de verschillende gemeenteraden over de regionale samenwerking. De regio is aan het werven voor een programmamanager hiervoor.

PZH vraagt of de regio Leiden is aangehaakt op het proces rond het groeifonds. Dit is het geval. EZK geeft aan dat het goed is om te bezien of hier kansen liggen voor WarmtelinQ. Rotterdam roept op om tips en suggesties te delen over hoe projecten kunnen voldoen aan dat gevraagde criteria. Gasunie geeft aan graag mee te denken over welke data en gegevens kunnen helpen om WarmtelinQ hier goed uit te laten komen.

4. Communicatie

EZK geeft aan dat de Tweede Kamer deze week geïnformeerd is over de voortgang van WLQ (als input voor het debat dat 7 juli gepland staat). Rotterdam en PZH geven aan dat vooralsnog geen actieve communicatie zal plaatsvinden over WarmtelinQ.

5. Rondvraag en sluiting

"Van: [redacted] art 5 1-2e
 Verzonden: 2021-06-18 13:52:13+00:00
 "Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)'; 'Groene A.P. de (Petra)'; [redacted] art 5 1-2e
 [redacted] art 5 1-2e
 [redacted] art 5 1-2e ; [redacted] art 5 1-2e
 [redacted] art 5 1-2e
 [redacted] art 5 1-2e
 [redacted] art 5 1-2e

Onderwerp: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni

Beste allen,

Bij deze de agenda en stukken voor de stuurgroep WarmtelinQ van aanstaande dinsdag. Bijlage b wordt maandag nagestuurd.

Graag tot dan,

[redacted] art 5 1-2e

.....
 ..
 Directie Warmte en Ondergrond
 DG Energie en Klimaat
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
 .....

..
 T [redacted] art 5 1-2e
 r [redacted] art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:[redacted] art 5 1-2e@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.
 De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
 The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

Agenda

Omschrijving	Stuurgroep warmtetransportnet aansluiting regio Leiden
Vergaderdatum en -tijd	Dinsdag 22 juni, 16.00-16.45 uur
Locatie	Teams

Genodigden

Guido Custers (Gasunie), art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (PZH), Petra de Groene (Rotterdam), art 5 1-2e regio Leiden), art 5 1-2e gemeente Leiden), art 5 1-2e art 5 1-2e vz., EZK art 5 1-2e (Gasunie art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (Rotterdam), art 5 1-2e (EZK), art 5 1-2e E

1. Opening en mededelingen

2. Verslag stuurgroep 25 mei – bijlage a

3. Rondje langs de velden

Update over de belangrijkste (besluitvormings-)processen en overeenkomsten.

4. Governance vervolg – bijlage b (wordt nagestuurd)

Gezien het feit dat de besluitvorming door Gasunie richting najaar is geschoven, is het goed om stil te staan bij hoe we het proces naar dat moment inrichten. In bijlage b is hiervoor een voorstel opgenomen vanuit EZK. EZK stelt voor dat de stuurgroep zowel in juli en augustus eenmaal en in september tweemaal bij elkaar komt om o.a. de voortgang van de CP's te bespreken. Daarnaast is het voorstel dat het BO in september tweemaal bij elkaar komt om te sturen op positieve besluitvorming op 1 oktober.

Ter bespreking

- Kan de stuurgroep zich vinden in dit voorstel?

5. Communicatie

Ter bespreking:

- Welke communicatiemomenten staan de komende tijd op de planning?

6. Rondvraag en sluiting

Verslag

Omschrijving   Stuurgroep warmtetransportnet aansluiting regio Leiden
 Vergaderdatum en -tijd   Dinsdag 25 mei, 16.30-17.15 uur
 Locatie   Webex

Aanwezigen

art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (regio Leiden), art 5 1-2e (vz., EZK), Guido
 art 5 1-2e, Petra de Groene (Rotterdam), art 5 1-2e (Gasunie), art 5 1-2e (PZH),
 art 5 1-2e (EZK)

1. Opening en Mededelingen

PZH geeft aan dat ze van plan zijn om een aanvraag in te dienen voor de tweede ronde van het groeifonds. Hierover is met verschillende partijen overleg geweest. Deze week wordt de aanvraag ingediend. De basisgedachte is om zowel het aansluiten van de glastuinbouw als de warmtetransportleiding in zijn geheel aanspraak te laten maken. De regio Leiden vraagt welke bedragen hiermee gemoeid zijn. PZH geeft aan dat het om grote bedragen gaat bij deze regeling en dat nog gezien moet worden welke aanvraag PZH wilt doen.

2. Verslag Stuurgroep 28 april 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Update besluitvorming WLQ+

GU licht het proces voor de komende tijd kort toe en dat dit volgens planning verloopt. Er wordt hard gewerkt om de laatste juridische punten goed af te hechten. GU geeft aan dat uiterlijk begin juni de verschillende overeenkomsten klaar moeten zijn en 17 juni de raad van commissarissen besluitvorming zal plaatsvinden.

PZH geeft aan dat vanochtend bespreking met GS heeft plaatsgevonden en dat het proces conform planning gaat. Er is aandacht gevraagd voor de openstaande CP's richting 1 oktober. GS heeft besloten conform de ambtelijke voorbereiding. 16 juni vindt bespreking in PS plaats. GU vraagt hoe het ervoor staat met de exploitatiesubsidie. PZH geeft aan dat de positie(s) van partijen hierover duidelijk is en dat nog goed gekeken wordt naar hoe dit in het convenant wordt afgesproken.

Rotterdam geeft aan dat vanochtend, 25 mei, besluitvorming in het college heeft plaatsgevonden. De uitkomst is dat het conform planning doorgaat. Er zitten wel nog risico's bij de contracten van WbR. Deze risico's moeten opgelost worden binnen de huidige contractuele verplichtingen en er mag geen sprake zijn van aanvullende inzet voor PZH of Rotterdam. 1 juni is een besloten raadscommissie (met zowel openbare als niet-openbare stukken) en 17 juni vindt behandeling door de gemeenteraad plaats. Rotterdam verwacht aandacht van de pers over de besluitvorming rond WLQ en WbR. De regio Leiden vraagt naar de communicatie vanuit Rotterdam. Rotterdam geeft aan dat rond 13 uur morgen, 26 mei, een brief wordt gepubliceerd.

De regio Leiden geeft aan dat de werkzaamheden volgens planning verlopen. In gemeente Katwijk wordt nog veel discussie gevoerd. Eind deze week worden de eerste akkoorden verwacht en volgende week de volgende akkoorden. In de gemeente Leiden lijkt het de goede kant op te gaan. 3 juni heeft de besluitvorming in de verschillende gemeenteraden plaatsgevonden. Wellicht moet er dan nog een en ander door de colleges worden aangescherpt (gegeven mogelijke moties), maar dit zal ruim voor 17 juni gereed

zijn. Ondertussen wordt hard gewerkt aan de samenwerking in de regio voor de komende anderhalf jaar. Aanstaaende vrijdag wordt op bestuurlijk niveau gesproken over de aanlanding in de Leidse regio. GU heeft snel duidelijkheid nodig over het aanlandpunt in de regio om het tracé te kunnen ontwerpen. Rotterdam vraagt naar de discussie over de piek en back-up installatie in Leiden. GU geeft aan dat WbR en Vattenfall hierover overeenstemming over dienen te bereiken en dat deze partijen hierover in gesprek zijn. Rotterdam benadrukt dat dit een belangrijk punt is waarover duidelijkheid moet komen. Het is van belang dat hierover afstemming plaats vindt met de ruimtelijke ontwikkelingen in Leiden. PZH geeft aan van WbR gehoord te hebben dat de gesprekken hierover stroef gaan en het daarom van belang is om hier scherp voor te zijn. De regio Leiden geeft aan dat het voor Leiden van belang is om goed inzicht te krijgen in zowel de locatie voor de aanlanding als de locatie voor de piek en back-up installaties: wat zijn de verschillende scenario's en wat zijn de financiële consequenties daarvan? PZH geeft aan dat er op korte termijn hierover gesproken moet worden met WbR, Rotterdam, PZH, GU, Leiden en Vattenfall. Rotterdam bespreek met WbR hoe dit het beste georganiseerd kan worden.

EZK geeft aan dat gesprekken met Eneco gevoerd worden over de SDE++. Morgen is er een bestuurlijk overleg hierover. Met Eneco is afgesproken dat ze met EZK mee gaan denken over de invulling van een alternatief instrument als de SDE++ niet toereikend is. Morgen vindt een laatste inhoudelijke bespreking van het convenant plaats, zodat deze volgende week definitief kan worden vastgesteld.

4. Communicatie

Er zijn enkele aanvullende Q&A's opgesteld t.b.v. de gezamenlijke communicatie. Deze Q&A's en de kernboodschap vormen de basis voor de communicatie vanuit de verschillende partijen.

EZK is van plan om eind juni een brief aan de Tweede Kamer te versturen met een algemene update over de WLQ (waaronder de uitkomsten van het integraal ontwerp).

GU geeft aan dat het integraal ontwerp uiterlijk eind deze maand op de site van GU gepubliceerd wordt.

Rotterdam geeft aan dat de openbare brief met de media gedeeld wordt. Dat zal waarschijnlijk tot aandacht voor dit project in de pers leiden. PZH vraagt of er specifieke persmomenten gepland zijn. Rotterdam geeft aan dat dit in principe niet de bedoeling is.

5. Rondvraag en sluiting

Rotterdam vraagt wat een geschikt moment is om een volgende keer bij elkaar te komen. De volgende stuurgroep staat gepland voor 8 juni. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn, zal deze doorgaan. Als er geen relevante ontwikkelingen zijn, wordt de stuurgroep uit de agenda's gehaald.

EZK plant ook een nieuw BO in eind juni / begin juli om stil te staan bij de besluitvorming in juni en om terug te kijken op het intensieve proces van de afgelopen maanden.

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2021-06-22 17:10:21+00:00
 "Aan: [art 5 1-2e] Custers G.W.M. (Guido)';
 'Groene A.P. [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]

"CC: [art 5 1-2e]
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni
 "

Beste allen,

Hierbij het verslag van zojuist. Mochten jullie hier aanvullingen op hebben, dan horen we het uiteraard graag.

Hartelijke groet, [art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e] minezk.nl>
 Verzonden: maandag 21 juni 2021 12:43
 Aan: [art 5 1-2e] @minezk.nl>; 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl>; 'Groene A.P. de (Petra)' [art 5 1-2e] @rotterdam.nl>; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @minezk.nl > [art 5 1-2e] @leiden.nl> ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @gasunie.nl>; [art 5 1-2e] @pzh.nl' [art 5 1-2e] @pzh.nl>; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @Rotterdam.nl>; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] ; ' [art 5 1-2e] @pzh.nl' < [art 5 1-2e] @pzh.nl > [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @minezk.nl> ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @pzh.nl>

CC: [art 5 1-2e] @gasunie.nl> ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e]

Onderwerp: RE: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni

Beste allen,

Zoals aangekondigd doo [art 5 1-2e] bijgaand bijlage 1 tbv het overleg morgenmiddag.

Hartelijke groet

[art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e] minezk.nl
 <mail [art 5 1-2e]
 Verzonden: vrijdag 18 juni 2021 13:52
 Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl
 <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; 'Groene A.P. de (Petra)' [art 5 1-2e] @rotterdam.nl <mail o [art 5 1-2e] @rotterdam.nl> > [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @minezk.nl <mailto : [art 5 1-2e] @minezk.nl> > ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @leiden.nl <mail t [art 5 1-2e] @leiden.nl> > ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @gasunie.nl <mail o [art 5 1-2e] @gasunie.nl> >; [art 5 1-2e] @pzh.nl' [art 5 1-2e] @pzh.nl <mail t [art 5 1-2e] @pzh.nl> > ; [art 5 1-2e] < [art 5 1-2e] @Rotterdam.nl <mail o [art 5 1-2e] @Rotterdam.nl> >; [art 5 1-2e] ' [art 5 1-2e] <mailto [art 5 1-2e] >; [art 5 1-2e] @pzh.nl' [art 5 1-2e] @pzh.nl <mailto: [art 5 1-2e] @pzh.nl> > [art 5 1-2e] < [art 5 1-2e] @minezk.nl <mail o [art 5 1-2e] @minezk.nl> > ; [art 5 1-2e] [art 5 1-2e] @pzh.nl <mail o [art 5 1-2e] @pzh.nl> >
 CC: [art 5 1-2e] @gasunie.nl <mail o [art 5 1-2e] @gasunie.nl> >; [art 5 1-2e] <mailto [art 5 1-2e] @minezk.nl> > ; [art 5 1-2e] @minezk.nl <mail [art 5 1-2e] @minezk.nl> >

Onderwerp: Agenda en stukken stuurgroep WarmtelinQ 22 juni

Beste allen,

Bij deze de agenda en stukken voor de stuurgroep WarmtelinQ van aanstaande

dinsdag. Bijlage b wordt maandag nagestuurd.

Graag tot dan,

art 5 1-2e
[Redacted]

.....

..
Directie Warmte en Ondergrond
DG Energie en Klimaat
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

..
T [Redacted] minezk.nl <mailto:[Redacted]@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

Verslag

Omschrijving   Stuurgroep warmtetransportnet aansluiting regio Leiden
 Vergaderdatum en -tijd   Dinsdag 22 juni, 16.00-16.45 uur
 Locatie   Webex

Aanwezigen

art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (gemeente Leiden), art 5 1-2e (regio Leiden) art 5 1-2e vz., EZK), Guido Custers (Gasunie), art 5 1-2e art 5 1-2e (Gasunie) art 5 1-2e (Gasunie) art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (EZK)

1. Opening en Mededelingen

Speciaal welkom aan art 5 1-2e die voor de laatste keer aansluit, en aan art 5 1-2e, die hem gaat vervangen. art 5 1-2e vervangt art 5 1-2e vandaag.
 Vanuit Gasunie wordt aangegeven dat art 5 1-2e voor de laatste keer aansluit en binnen Gasunie andere projecten gaat oppakken.

2. Verslag Stuurgroep 25 mei 2021

Het verslag wordt vastgesteld.

3. Rondje langs de velden

Gasunie refereert aan de mail aan de stuurgroep van vorige week. Hierin is uitgelegd dat Gasunie onverminderd doorgaat met het project, maar nog geen (conditionele) FID kan nemen op dit moment, doordat er nog geen overeenstemming (onder voorwaarden) met Eneco is bereikt. De PIP-procedure voor WLQ vordert goed. Aandachtspunt is de exacte aanlandingslocatie in Den Haag. Het is nog onduidelijk of dit op of bij het terrein van Uniper zal zijn. Dit loopt nog. In Leiden is positief gesproken over de aanlanding in Leiden en zijn werkafspraken gemaakt over het vervolg. Gasunie start binnenkort met het basisontwerp voor de WLQ+. Gasunie benadrukt het belang van voortgang en afstemming over de CP's.

PZH geeft aan dat vorige week woensdag in PS de inzet van de provincie is besproken. Het voorstel is met een ruime meerderheid aangenomen. Het besef was aanwezig dat de komende tijd nog hard gewerkt moet worden aan de CP's en daar wilt PS graag bij betrokken blijven. Er zijn een paar moties aangenomen die deels ook toezien op het vervolg. Zo is de wens volgens een van de moties, dat iedereen profiteert van de ETS-vrijstellingen. Een ander aandachtspunt is de vrees dat het leveren van restwarmte ervoor zorgt dat mensen hun woningen niet gaan isoleren. De regio Leiden geeft aan dat deze aandachtspunten/zorgen ook leven in de Leidse regio. Aanvullend hierop speelt daarbij ook de rolverdeling tussen de verschillende overheden. Over deze onderwerpen wordt een andere keer doorgesproken. EZK zal daarvoor initiatief nemen.

De regio Leiden geeft aan dat de besluitvorming is afgerond in de gemeenteraden. Het plan van aanpak en de samenwerkingsovereenkomst worden nu voorbereid voor besluitvorming in de colleges op 13 juli.

Rotterdam geeft aan dat ook hier de besluitvorming positief is verlopen. Ook hier enkele moties. En ook hier aandacht voor de CP's en specifiek voor de toekomst van WbR.

EZK geeft aan dat gesprekken met Eneco en Gasunie gevoerd worden over de SDE++. Daarnaast wordt met BZK, PZH en Rotterdam hard gewerkt aan het EC traject rond WbR. PZH vraagt naar de stand van zaken rond de Warmtewet. EZK geeft aan dat het proces met VNG stroef verloopt. Dit gaat zeer waarschijnlijk tot vertraging leiden en het zal aan een nieuw bewindspersoon zijn om hier weer beweging in te krijgen. EZK heeft een brief aan Gasunie gestuurd waarin wordt benadrukt dat de artikelen die relevant zijn voor de rol van Gasunie, niet ter discussie staan. PZH uit haar zorgen over de voortgang van de wet. EZK geeft aan dat VNG hierin namens alle gemeenten spreekt en heeft aangegeven dat de positie unaniem is, maar niet zeker te weten of en welke gemeenten rond de WLQ hierbij gehoord zijn. De gemeente Leiden geeft aan dat ook bij gemeenten rond WLQ zorgen leven over de huidige teksten uit de wet.

4. Governance vervolg

EZK stelt voor dat de stuurgroep in de zomer een keer per maand bij elkaar komt en in september tweemaal om de voortgang van de CP's te bespreken. Daarnaast stelt EZK voor dat het BO in september tweemaal bij elkaar komt. Gasunie benadrukt dat daarnaast op werkniveau hard doorgewerkt moet worden aan de CP's. PZH geeft aan dat de wens is om voor de zomer nog een BO te organiseren om de voortgang rond de CP's te bewaken. Specifiek rond het staatssteun traject. PZH is van mening dat EZK een sterkere rol kan pakken bij het ophalen van commitments van private partijen. EZK vraagt of die behoefte breder leeft. Gasunie geeft aan dat het kan helpen om de druk erop te houden, maar dat het een uitdaging wordt i.v.m. vakanties. Rotterdam vraagt zich af of het qua agenda's haalbaar is voor de zomer en wat de insteek is om te bespreken. EZK beziet of dit haalbaar is met het oog op de agenda's. EZK vraagt aan PZH om aan te geven wat precies besproken moet worden op een BO en wat de gewenste uitkomst is. Rotterdam vraagt wat de rol van WbR is in het proces rond de CP's. EZK nodigt Rotterdam uit om hierop aan te vullen als iets ontbreekt.

5. Communicatie

EZK geeft aan dat de Tweede Kamer binnenkort geïnformeerd wordt over de voortgang van WLQ (in ieder geval voor het debat dat 7 juli gepland staat). De regio Leiden zal nog een raadsinformatiebrief over de warmtetransitie en de regionale samenwerking uitsturen. PZH geeft aan de komende tijd geen communicatie in de planning te hebben rond WLQ.

6. Rondvraag en sluiting

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2021-05-27 08:46:28+00:00
 Aan: [art 5 1-2e] Jeannette Baljeu
 CC: [art 5 1-2e]
 Bosscher
 Onderwerp: FW: Agenda en stukken Stuurgroep WarmtelinQ 25 mei 16:30 uur
 tkn

Van: Groene A.P. de (Petra) <[art 5 1-2e]@rotterdam.nl>

Verzonden: woensdag 26 mei 2021 19:35

Aan: '[art 5 1-2e]@minezk.nl'; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl; [art 5 1-2e]@leiden.nl; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl; [art 5 1-2e]@gasunie.nl; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl; [art 5 1-2e]@pzh.nl; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@Rotterdam.nl; [art 5 1-2e]@leiden.nl'
 Custers G.W.M. (Guido) <G.Custers@gasunie.nl>; [art 5 1-2e]@wpfzh.nl'
 [art 5 1-2e]@wpfzh.nl; [art 5 1-2e]@gasunie.nl; [art 5 1-2e]@gasunie.nl; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl>

Onderwerp: RE: Agenda en stukken Stuurgroep WarmtelinQ 25 mei 16:30 uur

Beste allen,

Ter info, stuur ik jullie bijgaand de openbare brief van ons college aan de gemeenteraad over WbR / WLQ zoals die vanmiddag is gepubliceerd.

Gr

Petra

Met vriendelijke groet,

[art 5 1-2e]

Directeur Economie en Duurzaamheid
 Gemeente Rotterdam
 Stadsontwikkeling
 Afdeling
 Directie
 De Rotterdam, Wilhelminakade 179
 Postbus 6575 3002 AN Rotterdam
 Telefoon [art 5 1-2e]

Website <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2F&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl%7Caebe5a9a233b45ba354308d920db27a6%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637576947898100887%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6IkhawwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=ButYufLLri1QeXnXy84LcBJCRZ2FLs%2BEsQe6XT3zxQ%3D&reserved=0>

Van: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 17:45
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]

<art 5 1-2e @Rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @Rotterdam.nl> >; Groene A.P. de (Petra) <art 5 1-2e @rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @rotterdam.nl> >; art 5 1-2e @leiden.nl' <art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e

<mailto:art 5 1-2e >; Custers G.W.M. (Guido) <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> > art 5 1-2e @wpfzh.nl' <art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; art 5 1-2e @gasunie.nl' <art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl' <art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >

Onderwerp: RE: Agenda en stukken Stuurgroep WarmtelinQ 25 mei 16:30 uur

Beste allen,

Hierbij het verslag van het overleg van zojuist.

Hartelijke groet,

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e @minezk.nl

<mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >

Verzonden: vrijdag 21 mei 2021 14:17

Aan: art 5 1-2e @minezk.nl

<mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >; art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >; art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl' <art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @Rotterdam.nl' <art 5 1-2e @Rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @Rotterdam.nl> >; art 5 1-2e @rotterdam.nl' <art 5 1-2e @rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @rotterdam.nl> >; art 5 1-2e @leiden.nl' <art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >; Custers G.W.M. (Guido) <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; art 5 1-2e @wpfzh.nl' <art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; art 5 1-2e @gasunie.nl' <art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl' <art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >

Onderwerp: Agenda en stukken Stuurgroep WarmtelinQ 25 mei 16:30 uur

Beste allen,

Bijgaand de agenda en stukken voor de stuurgroep komende dinsdag.

Goed lang weekend en hartelijke groet

art 5 1-2e

Bijgaand

art 5 1-2e

Projectleider

.....
Directie Bedrijfsvoering werkt voor
- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M art 5 1-2e

art 5 1-2e @minezk.nl <mailto : art 5 1-2e @minezk.nl>
 www.rijksoverheid.nl/ezk <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?
 url=http%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Fezk&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl
 %7Caebe5a9a233b45ba354308d920db27a6%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7
 C637576947898110844%7CUnknown
 %7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoic4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6I6Ik1hawWiLCJXVCI6Mn0%3
 D%7C1000&sdata=4qwloorwwH42fjZTVIZDnaRlFJvqVvAKmfjzjKiSH5U%3D&reserved=0>

.....
 Dinsdag- en vrijdagmiddag afwezig.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Vindt u deze informatie onduidelijk? Wij geven graag een toelichting. Geef het door aan de afzender wanneer deze e-mail niet voor u is en verwijder dit bericht.
 "

Gemeente Rotterdam
College van Burgemeester en Wethouders

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Portefeuillehouder: FOHGP
Cluster: SO/DMC
Ons kenmerk: 21bb6815
Uw kenmerk:

Datum: B&W 25 mei 2021

Betreft: Warmtebedrijf onderhandelingsresultaat WLQ+

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Toekomst Warmtebedrijf Rotterdam – onderhandelingsresultaat scenario WLQ+

Inhoudsopgave

Met deze brief sturen wij u het onderhandelingsresultaat toe dat tot nu toe is bereikt betreft het verwezenlijken van het voorkeursscenario WLQ+ in het kader van de toekomst van het WbR. De uitwerkingen bestaan uit een overzicht van meerdere af te sluiten overeenkomsten met betrekking tot levering van warmte in de Leidse regio, voortgang op contractafspraken tussen WbR en Gasunie en WbR en Vattenfall en een overeenkomst tussen de Provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam.

De openbare brief is als volgt opgebouwd. Allereerst schetsen wij u de aanleiding van deze brief, met daarbij het aan u gevraagde besluit, de relatie met kaders vanuit de raad en het proces van besluitvorming dat wordt gevolgd (p. 1-4). Daarna nemen wij u mee in de achtergrond waar we met WLQ+ vandaan komen en wat de huidige beleidsdoelstellingen zijn (p. 4-6). Daarna (vanaf p. 6) vindt u informatie ten aanzien van:

1. De afspraken uit het onderhandelingsresultaat;
  - 1.1 Het convenant tussen EZK, Gasunie, Provincie Zuid-Holland en tussen Gasunie en de Leidse regiogemeenten;
  - 1.2 Afspraken tussen WbR en Gasunie en WbR en Vattenfall;
  - 1.3 Afspraken tussen Provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam;
  - 1.4 Het proces rondom het staatssteuntraject met de Europese Commissie.
2. Risico's
3. De financiële consequenties voor de gemeente Rotterdam;
4. Actuele externe ontwikkelingen;
5. Consequenties voor de deelneming WbR;
6. Consequenties indien niet voor WLQ+ gekozen wordt;
7. Opvolging van aanbevelingen uit raadsenquête en Rekenkamer.

Blad: 2/15

Op welke gronden deze brief? /waarom nu voorgelegd?

Op 12 november 2020 heeft de raad het college mandaat gegeven om het voorkeursscenario WLQ+ met betrekking tot de toekomst van Warmtebedrijf Rotterdam (WbR) uit te werken en voor het einde van 2020 aan de raad te presenteren. Uw raad is op 22 april 2021 gemeld dat de onderhandelingen die in dit kader door de gemeente Rotterdam gevoerd zijn eind april, en daarmee binnen de termijn van het door u gestelde mandaat, werden afgerond. Op 30 april bent u geïnformeerd over de benodigde tijd voor uitwerking van het onderhandelingsresultaat, welke voor zorgvuldige besluitvorming nodig is. Met deze raadsbrief berichten wij u over het onderhandelingsresultaat met betrekking tot de uitwerking van het scenario WLQ+.

Het college is positief over het binnen door u verleende mandaat behaalde onderhandelingsresultaat. Wij constateren dat het slagen van WLQ+ echter mede afhangt van de besluitvorming van partners. Het project is complex, kent vele afhankelijkheden en alle relevante partijen dienen een gecommiteerd besluit te nemen die de toekomst van WLQ+ garandeert. De gesprekken over de conceptcontracten (waaronder Warmtetransport overeenkomst) worden door WbR zelf gevoerd. Het uitgangspunt in de gesprekken is geweest om onzekerheden zoveel mogelijk weg te nemen en risico's te mitigeren. De Provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam hebben als aandeelhouders van WbR deelgenomen aan gesprekken, daar waar de onzekerheden en risico's van dusdanige omvang waren dat WbR die niet zelf kan dragen. Er bestaan nog voorwaardelijkheden in de uitwerkingen die zich later oplossen dan 1 mei 2021 en ingevuld dienen te worden voor 1 oktober 2021.

1 oktober 2021 wordt hiermee een belangrijke datum. Tot die tijd zal gewerkt moeten worden aan acties die gericht zijn op het vergroten van de zekerheid op het verkrijgen van een subsidie in het kader van de Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie ++ (SDE++) en de staatsteuntoets. Dit doen we door voor de SDE++ subsidie gezamenlijke met partners op te trekken richting het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Met betrekking tot de staatsteuntoets wordt inzet gepleegd op het blijven informeren van de Europese Commissie (EC). Verder is voor 1 oktober 2021 het herstructureringsplan van WbR door de aandeelhouders vastgesteld. Eventuele onzekerheden en risico's voor WbR tussen de contractspartijen zijn dan opgelost (getoetst door middel van een analyse op de aannames). Ten slotte is 1 oktober 2021 ook de uiterste datum waarop Gasunie een voorwaardelijk een investeringsbesluit neemt over de WLQ+.

Onderhandelingen afgerond

De onderhandelingen tussen gemeente Rotterdam en betrokken partijen zijn binnen termijn en binnen de maximale financiële hoogte van het door u verleende mandaat, afgerond. De gemeente Rotterdam is betrokken geweest als aandeelhouder van WbR, maar neemt geen deel in de WLQ+. Tussen de Provincie Zuid-Holland en Rotterdam zijn afspraken gemaakt over een verdeling van kosten en risico's. Er is een maximale inspanning geleverd om binnen het mandaat te komen tot de door u gewenste uitwerkingen.

Bij positieve besluitvorming van alle partijen zal Gasunie haar investeringsbeslissing (FID) voor de WLQ in juni nemen. Daarmee neemt Gasunie ook een voorwaardelijke investeringsbeslissing voor de WLQ+. Dit investeringsbesluit wordt onder de volgende opschortende voorwaarden genomen (aan u gemeld op 30 april 2021: 21bb5682):

Blad: 3/15

- Er dient een 'go' te komen vanuit partners op het project Warmteling, de leiding die Gasunie aanlegt vanuit de Rotterdamse haven naar het Westland en Den Haag.
- Er is duidelijkheid nodig met betrekking tot de uitkomsten van de staatssteuntoets die de Europese Commissie doet op het herstructureringsplan van WbR.
- Er is zekerheid nodig over de verstrekking van de SDE++ subsidies.

Op 1 oktober moet meer duidelijkheid zijn of aan deze voorwaarden wordt voldaan. Indien dit niet het geval is, zal Gasunie het investeringsbesluit terugdraaien.

Gevraagde besluit

Het college stelt de gemeenteraad voor akkoord te gaan met de uitwerkingen die nu voorliggen en een besluit te nemen om door te gaan met het uitwerken van WLQ+, met inachtneming van de bovengenoemde opschortende voorwaarden. Voor de gemeente geldt hierbij bovendien dat het materialiseren van de risico's niet mag leiden tot het overschrijven van het financiële mandaat. Ten aanzien van het staatssteuntraject merkt het college op dat hier alleen aan kan worden voldaan indien het herstructureringsplan uitgaat van contractuele afspraken die op zichzelf een verbetering van de positie van WbR leiden. Dit betekent dat eventuele onzekerheden en risico's voor WbR tussen de contractspartijen moet worden opgelost. Dat betekent ook dat er geen herstructureringsplan wordt ingediend waarmee Rotterdam als aandeelhouder buiten haar maximale financieel mandaat treedt.

Wanneer de raad zijn uitspraak om verder te gaan met WLQ+ opnieuw bekrachtigt, draagt de gemeente Rotterdam enerzijds als aandeelhouder bij aan in het verleden aangegane verplichtingen van haar deelneming WbR. Anderzijds dragen wij bij aan het realiseren van een regionaal warmtetransportsysteem en CO2-reductie, waarmee stedelijke en regionale doelen met betrekking tot de energietransitie worden gerealiseerd. Voor alle tot nu toe gemaakte afspraken geldt dat zij onder voorbehoud van besluitvorming van de betrokken gemeentelijke raden en Provinciale Staten zijn gemaakt.

Gezien het feit dat veel informatie uit de uitwerkingen een vertrouwelijk en concurrentiegevoelig karakter kennen, ontvangt u in deze openbare brief informatie op hoofdlijnen. De bijlagen I-IV worden u onder geheimhouding nagezonden. Daarin is meer detailinformatie weergegeven. Voor de volledigheid wordt in deze brief nu wel naar bijlagen verwezen zodat informatie uit beide brieven met elkaar te verenigen is.

Relatie tot kaders vanuit de raad

Er zijn meerdere instrumenten geweest waarmee u het college kaders heeft meegegeven met betrekking tot het uitwerken van WLQ+. Op 12 november 2020 is een raadsbesluit (20bb16639) genomen, waarbij voorwaarden zijn meegegeven aan het college.

Hiernaast zijn het door de raad vastgestelde Raadsbesluit Vervolgstep Herstelplan WbR (19bb992) en het Raadsbesluit Beleidskader verbonden partijen en governance samenwerkingsrelaties (20bb3165) van toepassing als actueel kader. De raadsenquête Warmtebedrijf (20bb11181) en het rekenkamer rapport Warmte zonder Leiding dienen als leidraad bij besluitvorming over WbR.

Blad: 4/15

Ten slotte zijn er de volgende, door de raad aangenomen, moties die nog open staan:

- Motie Bredere financiering/eigenaarschap Warmtebedrijf (16bb4567)
- Motie De warme hand van de gemeente Rotterdam (19bb11817)
- Motie Publiek kader Warmtebedrijf Rotterdam (20bb17055)
- Motie Wel de lusten, niet de lasten (21bb2473)
- Motie Afspraak is Afspraak (19bb11813)
- Motie Open Access leiding (19bb11820)

Voor deze moties wordt aan het slot van de brief een afdoeningsvoorstel gedaan.

Proces van besluitvorming

De voorliggende besluitvorming wordt ingegeven door een zeker 'momentum'. Alle betrokken partijen nemen in deze periode besluiten om de WLQ en WLQ+ mogelijk te maken. Bij dit alles kennen alle afspraken bij gemeenten en de provincie een definitieve conceptstatus. Ook de gemeente Rotterdam zal niet eerder tot bekrachtiging overgaan dan nadat ook de andere partijen met dezelfde inhoud hebben ingestemd en de Europese Commissie zich positief uitlaat over het herstructureringsplan van WbR.

Voor de goede orde merken wij op dat in verband met het vertrouwelijke karakter van verschillende onderdelen (informatie die onder andere de concurrentiepositie van het WbR kan schaden), wij in deze raadsinformatiebrief zullen verwijzen naar bijlagen die niet openbaar worden gemaakt. Hierin zit additionele, vertrouwelijke, informatie over de gemaakte afspraken, actielijnen en risico's. Deze liggen bij uw griffie ter (digitale) inzage.

De gemeenteraad vragen wij op basis van het resultaat en de conclusies in deze brief een afweging te maken op het brede maatschappelijke belang en op basis daarvan middels het bijgevoegde raadsvoorstel (bijlage a) tot besluitvorming over te gaan. In dit raadsbesluit wordt u voorgesteld kennis te nemen van het onderhandelingsresultaat, een besluit te nemen om door te gaan met werken naar realisatie van het scenario WLQ+, met inachtneming van opschortende voorwaarden, de intentie uit te spreken een positief besluit te nemen indien de opschortende voorwaarden voor 1 oktober 2021 zijn opgelost en het college opdracht te geven met verdere uitwerkingen te komen voor 1 oktober 2021.

Achtergrond

Sinds de start van ons college in 2018 zetten wij ons in voor nieuwe energie in Rotterdam: een duurzaam Rotterdam met een bloeiende en innovatieve economie. Een groene en gezonde stad met schone lucht. Een stad met een industrie op schone energiebronnen. In het Rotterdamse Duurzaamheidskompas geven we de richting en ambitie aan hoe we de komende jaren werken aan een duurzaam Rotterdam.

Tegelijkertijd willen we aanhaken bij de ambities van een regionale 'warmteronde'. Om de warmtenetten in de wijken van warmte te voorzien wordt in Zuid-Holland aan een robuust, publiek beheerd open warmtetransportsysteem gewerkt. Dat gebeurt onder regie van het Rijk en met partners zoals de Gasunie en andere energieleveranciers. Het inzetten van collectieve duurzame warmte in de vorm van warmtenetten is een haalbare oplossing als alternatief voor verwarming met aardgas.

Blad: 5/15

De gemeente Rotterdam wil samen met haar regionale en landelijke partners een concrete stap zetten in de energietransitie en verbetering van luchtkwaliteit in de regio. Deze energietransitie stopt niet bij de Rotterdamse grenzen. Gemeenten zijn in het Klimaatakkoord aangewezen als regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving en zo tot een CO₂-reductie te komen. Daarom sturen wij actief op maatschappelijke belangen, betrouwbaarheid, rechtvaardigheid en betaalbaarheid om tot een haalbare, betaalbare en duurzame toekomst te komen voor Rotterdammers.

In de Rotterdamse Transitievisie Warmte (21bb4761) staat welke mogelijke alternatieven voor aardgas er zijn, wanneer we aan de slag willen gaan en hoe we dit doen, namelijk met een gebiedsgerichte aanpak. Om gebouwen aardgasvrij te maken hebben we schone energie nodig. De belangrijkste duurzame energiebronnen in de Rotterdamse regio zijn restwarmte van de industrie, geothermie, aquathermie en schone elektriciteit van zon en wind.

Met de grootschalige mogelijkheden van de haven hebben we een kans in handen om aan de toenemende vraag naar restwarmte te voldoen. Daarom zijn we aandeelhouder van een warmtebedrijf (WbR) dat deze restwarmte duurzaam en betaalbaar uit de haven naar Rotterdamse woningen brengt. De afgelopen jaren is WbR als bedrijf echter niet rendabel gebleken en kende het grote financiële tekorten. De geschiedenis om hier verbetering in te brengen is de gemeenteraad bekend. Met de WLQ+ is een sterke samenwerking tussen regionale en landelijke partijen op gang gekomen binnen een project dat zowel een positieve bijdrage levert aan de energietransitie in de regio als WbR de mogelijkheid geeft om invulling te geven aan haar contractuele verplichtingen.

Waar komen we vandaan?

Al sinds de oprichting van het WbR en de aanleg van 'De Nieuwe Warmte Weg' (DNWW) is het belangrijkste doel geweest onbenutte restwarmte uit de Rotterdamse haven te benutten voor duurzame en betaalbare energievoorziening voor Rotterdammers, met alle voordelen op luchtkwaliteit en klimaat van dien. WbR is tot op heden niet rendabel geweest en kende grote financiële tekorten. Er zijn verschillende pogingen gedaan om het perspectief voor WbR te verbeteren, met name gericht op het realiseren van een groei in het aantal aansluitingen bij huishoudens aan wie deze restwarmte kan worden geleverd onder andere zodat de contractuele inkoopverplichtingen van WbR ook daadwerkelijk afgezet konden worden. Simpel gesteld betekent meer aansluitingen, meer inkomsten voor WbR. Daarom is destijds besloten om de afzet uit te breiden naar de Leidse regio door beleving van Vattenfall Leiden. Aan deze (contractuele) uitbreiding is tot op heden nog geen invulling gegeven.

Het project WLQ+ en de businesscase die daarbij hoort, is in de optiek van het college de beste manier om deze groei in aansluitingen te realiseren. De WLQ+ is de aanleg van een aftakking van een regionale warmtenetleiding die Gasunie naar Den Haag aanlegt (WLQ) via Rijswijk naar Leiden toe (+). De regio Leiden zal bij realisatie van WLQ+ worden belevd via deze leiding, waarmee het WbR invulling kan geven aan haar bestaande contractuele verplichtingen. Aan dit project doen de Leidse regiogemeenten, EZK, Provincie Zuid-Holland en Gasunie mee.

Blad: 6/15

WbR is op dit moment verantwoordelijk voor de inkoop en het transport van Rotterdamse restwarmte uit de industrie naar huishoudens op Rotterdam-Zuid en beheert de infrastructuur (DNWW). Samen met partners, zoals Vattenfall en Eneco, zorgt WbR voor levering van deze warmte. WbR is een kleine publieke speler met een duurzaamheidsoogmerk in een in ontwikkeling zijnde energiemarkt. Via WLQ+ kan WbR ingekochte warmte afleveren in Leiden. Daardoor wordt WbR een nieuw toekomstperspectief gegeven (invulling aan inkoopverlichtingen en afzetverplichtingen). Daarnaast gaat het scenario WLQ+ ervan uit dat er aansluitingen op duurzame warmte op Rotterdam-Zuid gerealiseerd worden.

De WLQ+ is voor de regio een kans om een warmterotonde in Zuid-Holland te ontwikkelen. Om dit te bereiken worden convenanten en overeenkomsten opgesteld tussen EZK, Gasunie, Provincie-Zuid Holland en de Leidse regiogemeenten. In algemene zin zijn de afspraken uit deze convenanten en overeenkomsten gericht op het mogelijk maken van WLQ+ en specifieker om Gasunie als investerende partij, meer zekerheid te geven dat de investering op termijn rendeert. Met deze leiding worden meerdere duurzaamheids-doelstellingen bereikt. Zo kunnen de Leidse regiogemeenten en Provincie Zuid-Holland bijvoorbeeld invulling geven aan de opgave om de gebouwde omgeving aardgasvrij te maken en investeert EZK in de Zuid-Hollandse warmte-infrastructuur. Voor Rotterdam is belangrijk dat WbR op de langere termijn zwarte cijfers gaat draaien.

Het proces om tot een convenant over de WLQ+ te komen loopt sinds het voorjaar van 2020. Eind 2020 heeft uw raad een scenariovergelijking ontvangen en opdracht gegeven WLQ+ als scenario verder uit te werken. Na uitwerking van dit scenario hebben wij alles opnieuw geanalyseerd en de risico's in kaart gebracht.

WLQ+ en WbR in relatie tot het publieke belang

Alle financiële aspecten uit het WLQ+ scenario en afspraken die daarover zijn gemaakt dienen afgewogen te worden tegen de maatschappelijke belangen die geborgd kunnen worden indien WLQ+ wordt gerealiseerd en de Nieuwe Warmteweg (DNWW) publiek eigendom blijft. Er zijn nog veel onzekerheden in de ontwikkeling van de benodigde wet- en regelgeving (onder andere de nieuwe Wet Collectieve Warmtevoorziening) rondom het borgen van maatschappelijke belangen. De maatschappelijke belangen die momenteel niet optimaal geborgd zijn en waarvoor wij publiek eigendom van DNWW als van toegevoegde waarde zien, zijn de toegankelijkheid van het transportnet voor warmtebedrijven en de beschikbaarheid van duurzame warmte.

Publiek eigenaarschap van de transportleiding DNWW is van belang omdat er maatschappelijke belangen zijn bij het transportnet van warmte naar de stad toe en het behalen van de Rotterdamse doelen betreft de energietransitie. Momenteel worden deze publieke belangen geborgd doordat WbR eigenaar is van DNWW.

Ook nu achten we alternatieven voor WLQ+ minder wenselijk met het oog op het publieke belang, ondanks dat we nog niet alles weten. Bij besluitvorming over WLQ+ dient de politiek-bestuurlijke afweging gemaakt te worden dat hiermee maatschappelijke doelstellingen worden bereikt en dat ook aan alternatieven keuzen onzekerheden en risico's vastzitten.

Resultaat van de uitwerkingen: het scenario WLQ+

De afgelopen maanden is veel energie gestoken in het zo ver als mogelijk uitwerken van diverse afspraken in het kader van de WLQ+, waarbij uitgangspunt is geweest om onzekerheden weg te nemen en risico's zoveel mogelijk te mitigeren. De onderhandelingen die Rotterdam voerde, zijn binnen de kaders van het mandaat uitgevoerd en afgerond.

Uit deze brief blijkt dat er risico's zijn die nu of op termijn kunnen optreden en financiële gevolgen kunnen hebben voor WbR en de gemeente Rotterdam als aandeelhouder. Van de belangrijkste risico's (grote kans en impact) is een financiële inschatting gemaakt. Daarnaast zijn er onzekerheden die zowel positief als negatief ontwikkelen. Ook zijn er onzekerheden (zoals de Warmtewet of prijsontwikkelingen op de markt) die op elk project zijn effect zouden hebben gehad.

Allereerst schetsen wij de resultaten van de onderhandelingen:

- Een set aan afspraken die door de betrokken partijen bij de WLQ+ zijn gemaakt (1.1 en 1.2), tussen de gemeente Rotterdam en Provincie Zuid-Holland (1.3) en het proces van het staatssteuntraject met de Europese Commissie (1.4). Dit zijn de bouwstenen om te komen tot realisatie van WLQ+;
- Als consequentie van de afspraken gaan we daarna verder in op de openstaande risico's (2) en de financiële consequenties (3) die daaruit voortvloeien.

Vervolgens krijgt u een weergave van actuele externe ontwikkelingen die mogelijk impact hebben op WbR (4), consequenties van voor de deelneming WbR, (5) en een beschouwing op het publieke belang van WbR en WLQ+ voor de gemeente Rotterdam (6). Tenslotte hebben wij op basis van de uitwerkingen de consequenties in kaart gebracht indien niet voor WbR gekozen wordt (7) en gaan wij in op de opvolging van een aantal aanbevelingen uit de raadsenquête en de Rekenkamer (8), om u daarna voorstellen te doen tot afdoening van moties (9).

1. Hoofdpijnen uit het onderhandelingsresultaat

Tussen betrokken partijen bij de WLQ+ en tussen de gemeente Rotterdam en de Provincie Zuid-Holland zijn afspraken gemaakt aan de hand van onderstaande vier uitwerkingslijnen:

- 1) Het convenant tussen EZK, Gasunie, Provincie Zuid-Holland en tussen Gasunie en de Leidse regiogemeenten om levering van restwarmte aan de Leidse regio mogelijk te maken en WbR in staat te stellen afspraken met Vattenfall na te komen
- 2) Afspraken tussen WbR en Gasunie en WbR en Vattenfall om warmte te leveren aan de Leidse regio,
- 3) Afspraken tussen de gemeente Rotterdam en de Provincie Zuid-Holland over financiering van het WLQ+ scenario en de verdeling van kosten en risico's
- 4) Het staatssteuntraject met de Europese commissie ten behoeve van de noodzakelijke staatssteuntoets op het herstructureringsplan.

Hieronder is een openbare weergave van de afspraken te vinden. De afspraken, risico's en open einden zijn in meer detail te vinden in de geheime bijlagen I-IV die nagezonden worden.

1.1 Het convenant tussen EZK, Gasunie, Leidse regiogemeenten & PZH

Het convenant vormt de basis voor het realiseren van de businesscase WLQ+. Met de WLQ+ wordt het WbR mogelijk om invulling te geven aan haar contractuele afspraken.

De verschillende afspraken hebben tot strekking dat partijen zijn overeengekomen bij te dragen in de aanleg van de warmteleiding WLQ+¹ en bestendigen de samenwerking in de warmtetransitie tussen de zes gemeenten in de Leidse regio (naast Leiden zijn dit Katwijk, Leiderdorp, Oegstgeest, Voorschoten en Zoeterwoude). De gemeente Rotterdam is geen convenantpartner, maar is wel deelnemer geweest aan de gesprekken en heeft per brief aangegeven dit initiatief te onderschrijven. Provincie Zuid-Holland tekent het convenant vanuit haar regionale rol. Tussen Provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam zijn onderling afspraken gemaakt (zie 1.3).

De afspraken tussen EZK, Gasunie, de Leidse regiogemeenten en Provincie Zuid-Holland worden in verschillende documenten vastgelegd. Er wordt een convenant opgesteld met afspraken tussen EZK, Provincie Zuid-Holland en Gasunie, twee lening overeenkomsten tussen EZK en PZH en Gasunie en een projectovereenkomst tussen PZH en Gasunie. Daarnaast zijn er tussen Gasunie en de Leidse regiogemeente afspraken gemaakt over de (financiële) inzet om het gebruik van de WLQ+ te stimuleren. Het setje aan verschillende afspraken is voor Gasunie de basis voor het nemen van een positief investeringsbesluit.

Elke partij kan totdat het investeringsbesluit in WLQ+ door Gasunie (voorzien in 2023) is genomen, het convenant opzeggen indien zodanige wijzigingen in de kosten of potentiële opbrengsten of de planning van de WLQ+ zich voordoen dat dit convenant redelijkerwijs op korte termijn behoort te eindigen.

1.2 Afspraken tussen het WbR en de Gasunie en tussen WbR en Vattenfall

Met het bekrachtigen van de verschillende afspraken geven alle partijen bestuurlijk commitment voor het mogelijk maken van de WLQ+.

De afspraken tussen WbR en Gasunie en het WbR en Vattenfall zijn gericht op het mogelijk maken van transport en levering van warmte aan de Leidse regio door de aan te leggen WLQ+ naar Leiden. Deze afspraken zijn tweeledig:

1. Contractafspraken die transport van warmte mogelijk maken, die worden vastgelegd in een transportovereenkomst tussen het WbR en Gasunie. Deze transportcapaciteit wordt door het WbR ingezet om te voldoen aan de verplichtingen uit de

---

¹ De WLQ naar Den Haag wordt door Gasunie verbreed, de extra leiding naar Leiden wordt aangelegd na besluit en FID (Financial Investment Decision) over WLQ+.

Blad: 9/15

warmtetransportovereenkomst (WTO) tussen het WbR en Vattenfall uit 2016. Beide WTO-contracten worden passend gemaakt zodat die juridisch op elkaar aansluiten.

2. Contractafspraken over warmtelevering tussen WbR en Vattenfall.

Partijen nemen onderstaande verantwoordelijkheden op zich:

- Gasunie investeert in de leiding WLQ+, is eigenaar en exploitant;
- Vattenfall levert warmte in Leiden aan huishoudens en bedrijven en koopt de warmte in bij WbR. Zij is aangesloten op WLQ+ van Gasunie.
- WbR koopt warmte in bij AVR en Shell verkoopt warmte aan Vattenfall in Leiden. Zij huurt transportcapaciteit bij Gasunie op WLQ en WLQ+.

De afgelopen maanden is door het WbR intensief gesproken met Gasunie. Er zijn afspraken gemaakt over onder andere tarieven en over het temperatuurregime. Ook over het verdelen van enkele risico's en het al dan niet afgeven van garanties aan elkaar zijn afspraken gemaakt.

Tussen WbR en Vattenfall zijn de afgelopen maanden gesprekken gevoerd om tot een aangepaste invulling van de contractuele afspraken uit de warmteleverings- en warmtetransportovereenkomst die het WbR met Vattenfall heeft gesloten, te komen. Dit moeten leiden tot een herziene warmteleverings- en transportovereenkomst. Als geheime bijlage III is een brief van Vattenfall aan de aandeelhouders van het WbR te vinden, met een aanbod om tot definitieve afspraken te komen.

1.3 Afspraken tussen de Provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam

PZH en de gemeente Rotterdam sluiten een overeenkomst om onderlinge kosten en risico's te verdelen voor het realiseren van WLQ+. Op 19 januari 2021 heeft u de overeenkomst toegestuurd gekregen (21bb000597/21bb000599). In de overeenkomst hebben PZH en Rotterdam financiële afspraken gemaakt over de volgende zaken:

- 1) de afwikkeling van het verleden;
- 2) de kosten voor tijdelijke levering in Leiden;
- 3) de bijdrage aan de WLQ+.

Door deze afspraken tussen PZH en de gemeente Rotterdam, wordt de financiële bijdrage van PZH in de WLQ+ mogelijk gemaakt. Een belangrijk uitgangspunt in de afspraken is geweest dat Rotterdam kosten en risico's op zich neemt uit het 'verleden', Rotterdam en PZH gezamenlijk de verantwoordelijkheid nemen voor het niet doorgaan van het project Leiding over Oost (LoO) en de Provincie bijdraagt aan de WLQ+. In de geheime bijlage II en II-1 zijn de afspraken uiteengezet.

1.4 Het staatssteuntraject met de Europese Commissie (EC)

Een belangrijk vereiste voor het realiseren van WLQ+ is toestemming van de Europese Commissie op de gemeente Rotterdam verleende steun in het verleden en het huidige herstructureringsplan van WbR op basis van de WLQ+ nodig. De EC ziet toe in hoeverre er sprake is van staatssteun en in hoeverre deze rechtmatig is, gelet op de steun die nodig is om

Blad: 10/15

WbR levensvatbaar te krijgen. Het uitgangspunt is dat na herstructurering het WbR onder normale marktomstandigheden kan opereren.

De toets die de EC doet bestaat uit twee onderdelen:

- Een toets op de reeds verstrekte steun aan WbR.
- Een toets op het herstructureringsplan dat dient om WbR naar de toekomst toe op eigen benen te laten staan, waaronder een voorgenomen aanwijzing van het warmtetransport van WbR via de DNWW als een DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang), ter vervanging inmiddels afgelopen eerdere DAEB.

Op 1 april 2021 zijn de contouren van het herstructureringsplan en de DAEB-aanwijzing verstrekt aan de EC onder voorwaarde van bestuurlijke besluitvorming in de gemeenteraden en de Staten. Daarnaast is afgesproken dat wij een actieve dialoog in stand houden om tot de finale stukken te komen – de EC leest mee voordat het beoordeelt. Met de EC zijn de contouren van het herstructureringsplan besproken.

Zodra de finale stukken verstrekt zijn aan de EC zal zij zich gaan beraden. Het is onzeker wanneer een officiële uitspraak zal volgen. Besluitvorming omtrent de WLQ+ en de uitvoering van dit scenario zal dan ook onder voorbehoud van een uitspraak van de EC plaatsvinden.

2. Opschortende voorwaarden en risico's

In de nader toe te zenden geheime brief (bijlage I) wordt ingegaan op de verschillende financiële-, projectrisico's en externe risico's. De risico's zijn beoordeeld op de waarschijnlijkheid dat ze kunnen optreden en op de impact die zij hebben indien zij optreden. De restrisico's die na deze weging overblijven dienen vervolgens afgewogen te worden tegen de potentiële voordelen uit de business case. De volgende opschortende voorwaarden zijn aangemerkt die er in potentie voor kunnen zorgen dat het project WLQ+ geen doorgang kan hebben.

- Gasunie dient een positief investeringsbesluit te nemen op de aanleg van de WLQ en een conditioneel investeringsbesluit op de WLQ+.
- Gasunie heeft meer zekerheid nodig dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de SDE ++ verstrekt.
- De Europese Commissie dient de staatssteuntoets die wordt gehouden op het herstructureringsplan van WbR, goed te keuren.

Rotterdam heeft geen direct financieel belang in de WLQ+, maar het al dan niet doorgaan van de WLQ+ heeft wel indirect financiële gevolgen voor Rotterdam. Indien de WLQ+ doorgaat treedt de overeenkomst tussen PZH en Rotterdam inwerking. Door deze overeenkomst wordt PZH financieel in staat gesteld om haar bijdrage in de WLQ+ te verstrekken. Indien de WLQ+ niet doorgaat zijn er ook financieel gevolgen voor Rotterdam. Naast bovenstaande risico's zijn er ook onzekerheden die zich positief kunnen ontwikkelen. Zo kan de voorspelde afzetgroei in Rotterdam hoger liggen dan de groeilijn waar nu mee is gerekend. Ook is het mogelijk dat de tariefregulering van ACM de uiteindelijke transporttarieven van Gasunie verder omlaag brengt. De meeste risico's kennen een financiële impact. Van de belangrijkste risico's (met grote kans en impact) is een inschatting gemaakt.

3. Financiële consequenties voor de gemeente Rotterdam

Provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam maken het WLQ+ scenario mede mogelijk door ieders financiële bijdragen (direct of indirect). De gemeente zal haar deel financieren met een aan WbR beschikbaar te stellen mix van eigen vermogen (grotendeels conversie van de bestaande vordering in eigen vermogen), een nieuwe lening en een subsidie. De gemaakte afspraken tussen de verschillende partijen geven tot nu toe het vertrouwen dat de gemeentelijke bijdragen binnen de kaders van het door de raad vastgestelde mandaat (12 november 2020) valt. Daarbij wordt opgemerkt dat eventuele risico's die nog kunnen materialiseren uit de contractuele relaties tussen WbR en haar contractspartijen, ook binnen de contracten moeten worden opgelost.

Het WLQ+ scenario moet immers tot een verbetering van de financiële situatie van WbR leiden waardoor WbR ook op eigen benen kan staan. Dit is mede omdat de EC een herstructureringsplan van het WbR verwacht waarmee toekomstperspectief kan worden geboden aan het bedrijf. Het besluit dat nu voorligt valt binnen het plafond van het mandaat dat de gemeenteraad heeft vastgesteld. Daarbij is een realistische inschatting gemaakt van de verschillende kosten en risico's. Waarbij het uitgangspunt altijd blijft dat bij het optreden van risico's die zich materialiseren binnen het financiële mandaat van de gemeente wordt gebleven (inclusief piek en backup kosten, aansluitkosten en warmtetransporttarieven).

4. Externe ontwikkelingen

Bij het realiseren van WLQ+ en de toekomstige rol van WbR is de impact van de nieuwe Warmtewet (WCW) onderzocht. Op basis van gesprekken met EZK is de impact voor het WbR van de concept WCW duidelijk geworden. Er bestaat nog veel discussie over de Nieuwe Warmtewet. Het is nog niet duidelijk of en in welke vorm de wet in werking treedt. Dit is een onderwerp dat onderdeel zal zijn van de nieuwe kabinetsformatie.

Op basis van de conceptteksten van de WCW die nu bekend zijn, ligt het voor de hand dat het WbR door kan als een warmtenetbedrijf. WbR behoudt in deze situatie het economisch eigendom van haar leiding (DNWW) en kan in deze hoedanigheid haar huidige activiteiten voortzetten op basis van de huidige contracten. Er is met de nieuwe wet wellicht geen zekerheid meer voor WbR dat er warmte wordt afgenomen wanneer bestaande contracten eindigen of nieuwe warmtekavels worden uitgegeven. Echter WbR kan hier invloed op uitoefenen door het doen van een aantrekkelijk aanbod voor het transport. Gezien de duurzaamheid en de strategische ligging van DNWW op Rotterdam-Zuid schatten we de mogelijkheden hiertoe hoog in. Onzekerheden met betrekking tot de gevolgen van de WCW op WbR hebben ook invloed op het staatssteuntraject, waar een solide toekomstperspectief moet worden geboden als onderdeel van het herstructureringsplan.

5. Consequenties voor de deelneming WbR

WLQ+ biedt het WbR zicht op een financieel gezondere toekomst, waarbij het WbR de komende jaren zal moeten werken aan groei van de warmteafzet binnen Rotterdam. Vanaf de ingebruikname van WLQ+ (voorzien medio 2026) is sprake van een bedrijfsvoering met gelijke inkomsten en uitgaven. De financiële prognose is dat WbR met de huidige businesscase en afspraken op den duur een nettowinst kan maken. De gemeente zal het WbR als deelneming

Blad: 12/15

nog enige tijd intensief beheren. Dat betekent dat alle aandeelhoudersbevoegdheden uit het Beleidskader Verbonden Partijen & Governance Samenwerkingsrelaties actief worden ingezet.

De periode na besluitvorming over WLQ+ zal in het teken staan van het uitwerken van een toekomstplan voor het WbR. Dit houdt een geactualiseerd publiek kader (motie Verheij, 20bb17055) en een visie van de gemeente op de toekomstige verbondenheid met WbR. De gemeente zal als aandeelhouder betrokken zijn bij de uitwerking hiervan in de ondernemingsvisie en -strategie van WbR. Het beheerregime van de deelneming in WbR blijft afhankelijk van het toekomstplan voor WbR. Indien WbR een deelneming blijft, dan zal het beheer terug moeten gaan naar een normaal niveau zodra de financiën en de organisatie op orde zijn. Indien aangekoerst wordt op verkoop van de gemeentelijke aandelen of vergaande herstructurering, dan zal het beheer langere tijd intensief blijven.

6. Consequenties indien niet voor WLQ+ gekozen wordt

In de scenariovergelijking van 2020 zijn alternatieven onderzocht voor WLQ+. Hierbij kwam WLQ+ als beste scenario naar voren. Bij de uitwerkingen WLQ+ is opnieuw gekeken wat het betekent indien niet voor WLQ+ gekozen wordt. In de nader toe te zenden geheime bijlage I wordt van deze analyse een nadere uitwerking gegeven.

7. Aanbevelingen uit raadsenquête en Rekenkamer

Ten slotte zijn de uitwerkingen van WLQ+ uitgevoerd in het licht van de aanbevelingen uit de raadsenquête en de Rekenkamer. We hebben een selectie gemaakt van relevante aanbevelingen bij de uitwerkingen van WLQ+.

Raadsenquête aanbeveling 2 – Besluit eerst over de positie en de rol van gemeente Rotterdam. Pas daarna over de toekomst van het warmtebedrijf.

In het kader van de uitwerking van de WbR scenario's is in juni 2020 gekeken naar welke publieke belangen er bij het transport van warmte naar de stad toe zijn en hoe deze belangen op de beste manier geborgd kunnen worden. Hiervoor is intern een publiek kader opgesteld en is er door AEF een evaluatie uitgevoerd (20bb8080). De conclusie is geweest dat er op een aantal onderdelen in de warmtetransitie sprake is van geheel of gedeeltelijk marktfalen. AEF concludeert dat het hebben van een overheidsdeelneming kan bijdragen aan het borgen van de (Rotterdamse) publieke belangen. Zowel AEF als het publiek kader beschrijven publieke belangen bij het transport van warmte die niet volledig door de markt of met andere overheidsinstrumenten worden geborgd.

Raadsenquête aanbeveling 4 en 5 – Niet starten zonder voldragen businesscase. Toets deze en voer een second opinion uit op de aannames die zijn gedaan.

Blad: 13/15

De businesscase van de WLQ+ zelf wordt door Gasunie gedaan en gevalideerd. Waar het in hoofdzaak om gaat is de businesscase van het WbR indien wordt gekozen voor de WLQ+ en de bredere consequenties voor de gemeente Rotterdam. Deze businesscase is opgesteld medio 2020 en is in de scenariovergelijking die medio oktober 2020 naar uw raad is gestuurd uitgebreid vergeleken met alternatieve scenario's. De businesscase is ook gedurende de looptijd van de uitwerkingen geactualiseerd. WbR zal voor oktober 2021 een analyse laten uitvoeren op de aannames die hierin zijn gedaan.

Tussen gemeente Rotterdam en WbR is periodiek overleg op alle niveaus. Of de organisatie de opgave aankan, is onderdeel van deze gesprekken.

Raadsenquête aanbeveling 8 – Risico nemen is niet erg als de raad dat maar bewust en goed geïnformeerd doet (enquête). Zie toe op juiste, volledige en tijdige informatievoorziening aan de raad en wees volledig transparant over de risico's van de

Deze brief, en op termijn de daarbij horende geheime bijlagen, hebben tot doel gehad u een compleet en volledig beeld te geven van de uitwerkingen van WLQ+. Er is een uitgebreide risicoanalyse opgesteld en deze zijn voor u geduid. Tegelijkertijd kosteninschattingen gemaakt wanneer deze risico's optreden. Dit is niet voor alle risico's mogelijk, gezien de mate van veranderlijkheid en beweeglijkheid van de omgeving.

Raadsenquête aanbeveling 10 – Neem alleen een investeringsbeslissing indien aan strikte voorwaarden is voldaan qua contracten, vergunningen, financiering en aanbesteding.

Er is geen sprake van een FID zoals in het verleden het geval was, waarbij het WbR een investering moet doen. Wel zal op termijn definitief besloten moeten worden over de contracten die WbR aangaat. Dit zal via de RvC en tijdens de aandeelhoudersvergadering van WbR worden gedaan. Indien hieronder ook een financieringsbesluit van de gemeente Rotterdam wordt verstaan, voortvloeiende uit de bestuurlijke overeenkomst die met de Provincie Zuid-Holland is aangegaan, kan worden geconstateerd dat het resultaat van de uitwerkingen is dat overeenkomsten en contracten zijn opgesteld.

Raadsenquête aanbeveling 11 – Stoppen is geen falen. Inventariseer niet alleen het scenario stoppen, maar weeg het scenario stoppen serieus af.

In de scenariovergelijking die medio oktober 2020 naar uw raad is gestuurd zijn vier scenario's met elkaar vergeleken. Het college ziet stoppen niet als een zelfstandige keuze, maar als een situatie die ontstaat wanneer alle scenario's niet worden uitgevoerd. Het college heeft inzichtelijk gemaakt wat de financiële, juridische en bestuurlijke risico's zijn indien deze situatie onverhoopt ontstaat.

Blad: 14/15

Voorkeursscenario Rekenkamer 2019 - Richt op een uitbreiding van het warmtenet in Rotterdam door middel van een Warmtebedrijf Light en ga als WbR met Vattenfall om tafel om risico's te reduceren.

De Rekenkamer adviseerde hier op het scenario WbR lokaal. Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar deze variant (basis en intensiveren), waarbij ook een zogenaamde 'nul'-variant (niets doen) is onderzocht. Uit berekeningen bleek dat dit financieel geen haalbare optie is.

8. Moties en toezeggingen

De volgende moties staan nog open met betrekking tot besluitvorming over de toekomst van WbR. Hieronder vindt u een afdoenings- of procesvoorstel. Voor de motie 'Een open access leiding' (19bb11820) ligt een afdoeningsvoorstel bij uw raad (21bb1479).

Publiek kader Warmtebedrijf Rotterdam (20bb17055)

Deze motie draagt het college op om na afronding van de onderhandelingen over de WLQ+ binnen drie maanden een publiek kader met toekomstvisie voor het aandeelhouderschap in het Warmt bedrijf Rotterdam aan de raad voor te leggen. Met deze brief is aan u de uitwerkingen van het WLQ+ scenario voorgelegd. Daarmee zouden wij binnen drie maanden na het definitieve raadsbesluit een afdoeningsvoorstel kunnen doen toekomen.

Bredere financiering/eigenaarschap Warmtebedrijf (16bb4567)

Deze motie draagt het college op mede-eigenaren/ medeaandeelhouders te zoeken om de businesscase WbR van een solider basis te voorzien en hierbij niet alleen te kijken naar bedrijven, maar ook naar andere overheidslagen als provincie en Rijk. De provincie Zuid-Holland was reeds aandeelhouder in WbR Infra, maar heeft de positie ten aanzien van WbR verbreed. In 2017 is WbR Holding opgericht met daaronder WbR Infra en WbR Explo als dochterondernemingen. De provincie Zuid-Holland is aandeelhouder geworden van de holding. De gemeente is echter nog steeds verreweg de grootste aandeelhouder. Er zijn geen andere aandeelhouders togetreden. Ook het verkopen van de gehele onderneming is niet gelukt. Dit heeft alles te maken met de situatie waarin WbR zich bevindt. Partijen geven aan dat het financieel gezond maken van WbR een voorwaarde is voordat zij überhaupt overwegen om WbR te kopen of toe te treden als aandeelhouder. Het college ziet deze motie ook in relatie tot de motie Publiek kader (20bb17055). In dat licht zal ook bezien worden of en zo ja hoe andere partijen een rol kunnen spelen in het WBR van de toekomst.

'Afspraak is Afspraak' (19bb11813) en 'Wel de lusten, niet de lasten' (21bb2473)

Deze moties roepen het college op:

- Om met de directie en de RvC van WbR vast te stellen dat realisatie van het herstructureringsplan door de gemeente als aandeelhouder van WbR gezien wordt als resultaatverbintenis met directie en RvC.
- Tijdens het onderhandelingsproces de relevante aanbevelingen uit de raadsenquête mee te nemen;
- Tijdens deze gesprekken te handelen uit belang van Rotterdam en niet opnieuw grote financiële risico's op te nemen die kleven aan een nieuwe pijpleiding, de WLQ+; in de

Blad: 15/15

onderhandelingen geen onomkeerbare besluiten te nemen en het eindresultaat van de onderhandelingen voor te leggen aan de raad;

Op 23 maart 2021 (21bb002930) hebben wij u voor het laatst geïnformeerd over onder andere de aanstellingen die zijn gedaan binnen de RvC en directie van het WbR. In deze raadsbrief is aangegeven welke aanbevelingen uit de raadsenquête meegenomen zijn in het onderhandelproces. De belangrijkste is uw oproep geweest om geen onomkeerbare besluiten te nemen. De gemeente Rotterdam heeft conditionele financiële afspraken gemaakt om kosten en risico's te verdelen. Deze afspraken zijn onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraad.

Ten slotte is de volgende toezegging gedaan (21bb3073): "In het jaarverslag wordt aandacht besteed aan de stand van zaken van de financiering van het WbR en de definitieve financiering komt bij besluitvorming over de WLQ+ aan de orde. Dit is opgevolgd.

Afdoeningsvoorstellen

Met het bereiken van een onderhandelingsresultaat en met het vervallen van de LoO als uit te werken scenario stelt het college de raad voor om moties 'Afspraak is Afspraak' (19bb11813), 'Wel de lusten, niet de lasten' (21bb2473) de motie 'Een open access leiding' (19bb11820) als afgedaan te beschouwen. Het college stelt tevens voor de afdoeningsdatum voor de moties Publiek kader Warmtebedrijf Rotterdam (20bb17055) en Bredere financiering/eigenaarschap Warmtebedrijf (16bb4567) op 1 januari 2022 te zetten.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

art 5 1-2e

art 5 1-2e

V.J.M. Roozen

A. Aboutaleb

Bijlage(n):

- Bijlage a; Raadsvoorstel onderhandelingsresultaat WLQ+
Onder geheimhouding nagezonden. Hier vermeld voor de volledigheid
- Bijlage I; 20210521 GEHEIM-raadsbijlage WLQ+
- Bijlage II; 20210119 GEHEIM Overeenkomst bestuurlijke afspraken RTM-PZH
- Bijlage II-1; 20210119 GEHEIM Bijlage 1 bij overeenkomst
- Bijlage III; 20210406 GEHEIM Vattenfall-WbR
- Bijlage IV; 20210512 GEHEIM Concept Convenant betreffende warmtetransportnet Zuid-Holland regio Leiden

Van: [art 5 1-2e](#)
 Verzonden: 2021-05-28 13:07:07+00:00
 Aan: [art 5 1-2e](#)
 CC:
 Onderwerp: FW: Agenda en stukken Stuurgroep WarmtelinQ 25 mei 16:30 uur
 "
 fyi

Van: Custers G.W.M. (Guido) <G.Custers@gasunie.nl>
 Verzonden: vrijdag 28 mei 2021 12:31
 Aan: 'Groene A.P. de (Petra)' [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@rotterdam.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@minezk.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@minezk.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@minezk.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@leiden.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@minezk.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@gasunie.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@gasunie.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@pzh.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@Rotterdam.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@leiden.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@leiden.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@wpfzh.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@wpfzh.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@gasunie.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@pzh.nl>; [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) <[art 5 1-2e](#)@minezk.nl>
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken Stuurgroep WarmtelinQ 25 mei 16:30 uur

Beste Petra,

We hebben kennis genomen van de brief van 25 mei jl. die jullie aan de Gemeenteraad van Rotterdam hebben gestuurd over de Toekomst van het Warmtebedrijf Rotterdam. Op grote lijnen kunnen we ons vinden in de algehele boodschap van de brief. Echter, kijkende naar de inhoud hebben we enige opmerkingen.

In aanvulling op de mail van de Leidse regio:

* We leggen momenteel geen leiding aan naar het Westland omdat dit maatschappelijk niet optimaal is. Het uitgangspunt is dat bestaande en nieuwe afnemers zich dusdanig commiteren aan het project. Dat betekent dat leidingdelen (zoals bijvoorbeeld naar het Westland) pas aangelegd gaan worden indien er voldoende (zicht op) capaciteitsafname bestaat en/of de aanleg (maatschappelijk) rendabel is. Dat is momenteel niet het geval voor het Westland.

* In de brief staat dat wij meer zekerheid nodig hebben van EZK over de SDE+++. Echter, wij kunnen en mogen geen SDE++ aanvragen. Volgens ons is dit momenteel vooral een zorg voor WbR omdat zij in hun exploitatie rekening houden met ~30 mln. SDE++. Ook voor de business case van Eneco is het belangrijk dat hun warmtebronnen SDE++ krijgen.

* In de brief staat dat er een 'go' van de partners dient te komen op het project WarmtelinQ. Een cruciaal onderdeel van die go is een getekende warmtetransportovereenkomst met zowel WbR als Eneco.

* In het discours van voorwaardelijkheden en condities is het goed om te melden dat ook de definitieve en onherroepelijke vergunningen noodzakelijk zijn voor een definitieve investeringsbeslissing.

Voor de volgende brief kijken we graag mee zodat onduidelijkheden voorkomen worden.

Met vriendelijk groet,

Guido Custers
 Algemeen Directeur WarmtelinQ

G.Custers@gasunie.nl <<mailto:G.Custers@gasunie.nl>>

[art 5 1-2e](#)

Van: Groene A.P. de (Petra) [art 5 1-2e](#) <ap.degroene@rotterdam.nl>
 Verzonden: woensdag 26 mei 2021 19:35

Aan: [art 5 1-2e]
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@Rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl> >;
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >;
 [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]>; Custers G.W.M. (Guido)
 <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@wpfzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@wpfzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken Stuurgroep Warmtelinq 25 mei 16:30 uur

Beste allen,

Ter info, stuur ik jullie bijgaand de openbare brief van ons college aan de gemeenteraad over WbR / WLQ zoals die vanmiddag is gepubliceerd.

Gr

Petra

Met vriendelijke groet,

Petra de Groene
 Directeur Economie en Duurzaamheid
 Gemeente Rotterdam
 Stadsontwikkeling
 Afdeling
 Directie
 De Rotterdam, Wilhelminakade 179
 Postbus 6575 3002 AN Rotterdam
 Telefoon [art 5 1-2e]
 Website [www.rotterdam.nl](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2F&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl%7C992538880bba4ddcabee08d921c8bb72%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637577968276783559%7CUnknown%7CTWFPbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ikk1hawwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=TA%2BV2YKL%2Bo5%2B9XqeZV1c5a5YJyRQ1rUy0wpGPVg6hjg%3D&reserved=0) <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww.rotterdam.nl%2F&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl%7C992538880bba4ddcabee08d921c8bb72%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637577968276783559%7CUnknown%7CTWFPbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Ikk1hawwiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=TA%2BV2YKL%2Bo5%2B9XqeZV1c5a5YJyRQ1rUy0wpGPVg6hjg%3D&reserved=0>

Van: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Verzonden: dinsdag 25 mei 2021 17:45
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@Rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@Rotterdam.nl> >; Groene A.P.
 de (Petra) [art 5 1-2e]@rotterdam.nl <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> >;
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]

<mailto:art 5 1-2e >; Custers G.W.M. (Guido)
 <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; art 5 1-2e wpfzh.nl'
 art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e gasunie.nl'
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> > ; art 5 1-2e @pzh.nl'
 art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> > ; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken Stuurgroep Warmtelinq 25 mei 16:30 uur

Beste allen,

Hierbij het verslag van het overleg van zojuist.

Hartelijke groet,

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e @minezk.nl

<mailto:art 5 1-2e @minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 21 mei 2021 14:17

Aan: art 5 1-2e @minezk.nl

<mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> > ; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> > ; art 5 1-2e
 <art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> > ; art 5 1-2e
 <art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl'
 art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> > ; art 5 1-2e @Rotterdam.nl'
 art 5 1-2e @Rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @Rotterdam.nl> >;
 'art 5 1-2e @rotterdam.nl' art 5 1-2e @rotterdam.nl
 <mailto:art 5 1-2e @rotterdam.nl> ; art 5 1-2e @leiden.nl
 art 5 1-2e

art 5 1-2e >; Custers G.W.M.
 (Guido) <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >;
 art 5 1-2e wpfzh.nl' art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >;
 art 5 1-2e gasunie.nl n art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl>
 >; 'art 5 1-2e @pzh.nl' <art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e,
 art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl>

Onderwerp: Agenda en stukken Stuurgroep Warmtelinq 25 mei 16:30 uur

Beste allen,

Bijgaand de agenda en stukken voor de stuurgroep komende dinsdag.

Goed lang weekend en hartelijke groet

art 5 1-2e

Bijgaand

art 5 1-2e

Projectleider

.....
 Directie Bedrijfsvoering werkt voor
 - Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 - Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
 .....

M art 5 1-2e

art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl>
 www.rijksoverheid.nl/ezk <https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?
 url=http%3A%2F%2Fwww.rijksoverheid.nl%2Fezk&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl
 %7C992538880bba4ddcabee08d921c8bb72%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C>

C637577968276783559%7CUnknown
%7CTWFpbGZsb3d8eyJWlIjoIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1hauWwiLCJXVCI6Mn0%3
D%7C1000&sdata=oFw%2FBvq0CcqMTY1iizH5F0ysYHTGMWbHZXgp9RzrELA%3D&reserved=0>

.....
Dinsdag- en vrijdagmiddag afwezig.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Vindt u deze informatie onduidelijk? Wij geven graag een toelichting. Geef het door aan de afzender wanneer deze e-mail niet voor u is en verwijder dit bericht.

This communication is intended only for use by the addressee. It may contain confidential or privileged information. If you receive this communication unintentionally, please let us know by replying immediately. N.V. Nederlandse Gasunie does not guarantee that the information sent with this E-mail is correct and does not accept any liability for damages related thereto.

"

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2020-03-20 11:03:27+00:00
 "Aan: [art 5 1-2e]
 CC:
 "Onderwerp: FW: Agenda en stukken, Kerngroep warmte aansluiting Leiden 18 maart"
 "

Van: [art 5 1-2e]@minezk.nl>
 Verzonden: donderdag 19 maart 2020 18:04
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl; 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl>; [art 5 1-2e]@deloitte.nl; [art 5 1-2e]@berenschot.nl;
 [art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl'
 [art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl; 'Ruud Bos'
 <r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl>; [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@minezk.nl>; ' [art 5 1-2e]@gasunie.nl>;
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl' [art 5 1-2e]@rotterdam.nl [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]
 CC: [art 5 1-2e]@deloitte.nl>; [art 5 1-2e]@pzh.nl>;
 [art 5 1-2e]@berenschot.nl>
 Onderwerp: RE: Agenda en stukken, Kerngroep warmte aansluiting Leiden 18 maart

Hallo allemaal,

Hierbij het verslag van het overleg van gister en een aangepast verslag voor 11 maart.

Als er opmerkingen zijn, dan hoor ik het graag!

Hartelijke groet,

[art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: dinsdag 17 maart 2020 13:38
 Aan: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >; 'Custers G.W.M. (Guido)'
 <G.Custers@gasunie.nl <mailto:G.Custers@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@deloitte.nl <mailto:[art 5 1-2e]@deloitte.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@berenschot.nl <mailto:[art 5 1-2e]@berenschot.nl> >;
 [art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl [art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@warmtebedrijfrotterdam.nl> >; 'Ruud Bos'
 <r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl <mailto:r.bos@warmtebedrijfrotterdam.nl> >;
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl>
 >; [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >;
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl' <[art 5 1-2e]@rotterdam.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> >; [art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]@gasunie.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl>
 CC: [art 5 1-2e]@deloitte.nl <mailto:[art 5 1-2e]@deloitte.nl> >;
 [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >;
 ' [art 5 1-2e]@pzh.nl' <[art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@berenschot.nl <mailto:[art 5 1-2e]@berenschot.nl> >
 Onderwerp: Agenda en stukken, Kerngroep warmte aansluiting Leiden 18 maart

Hallo allemaal,

Hierbij de agenda en stukken voor ons overleg morgen om 16.00 uur. Jullie ontvangen nog een conferentiecode. De call heeft een capaciteit van 13 personen (zie hieronder het aantal aanmeldingen). Mochten er meer deelnemers zijn, dan hoor ik het graag zo snel mogelijk.

EZK 3

PZH 2

Gasunie 3

WBR 2

Rotterdam 2

Leiden 1

Omdat we telefonisch bijeen komen heb ik de bespreekpunten iets uitgebreider op de agenda gezet, zodat iedereen het gesprek wat makkelijker kan volgen. Daarnaast wil ik iedereen vragen om 1 spreker per organisatie aan te wijzen. De rest is in principe toehoorder. Ik hoop dat dit een telefoongesprek in een grote groep wat makkelijker maakt. Gelukkig hebben we inmiddels 2 dagen ervaring opgedaan!

Mochten er vragen zijn, dan hoor ik het graag.

Hartelijke groet,

art 5 1-2e

.....
 Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M art 5 1-2e

art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

"

Verslag

Omschrijving	Kerngroep warmte-aansluiting Leiden
Vergaderdatum en -tijd	Woensdag 18 maart, 16.00 – 17.00 uur
Locatie	Telefonisch

Genodigden

Guido Custers (Gasunie art 5 1-2e (Gasunie) art 5 1-2e s (Gasunie) art 5 1-2e art 5 1-2e (Deloitte, namens gemeente Rotterdam) art 5 1-2e er (Rotterdam), art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (PZH), art 5 1-2e (EZK), art 5 1-2e (EZK) art 5 1-2e (EZK, Vz art 5 1-2e (Berenschot, namens gemeente Leiden), art 5 1-2e (WBR), Ruud Bos (WBR).

Conclusies en afspraken

Opening en Mededelingen

- We spreken af dat stukken via de secretaris verspreid worden.

Verslag bijeenkomst 11 maart 2020

- Het verslag is akkoord met de toevoeging dat de een-na-laatste bullet wordt aangevuld met de opmerking dat Rotterdam nagaat wat het effect is als commodity inkomsten meegenomen worden.

Afronding fase 1

- Vrijdag is het CE Delft rapport gereed en daarna wordt het rondgestuurd. De conclusies zijn niet gewijzigd.
- Voor de resultaten van de studie van Bilfinger Tebodin gebruiken we de versie van 18 februari. In de bijlage komen de berekeningen waar geen overeenstemming over is. Deze hebben geen effect op de conclusies. De optimalisaties die worden voorgesteld worden bekeken door Gasunie. Mogelijk kunnen de optimalisaties de betaalbaarheid van het project verbeteren.
- De tekst van bijlage B is akkoord. De tabel met resultaten uit de studie van Bilfinger Tebodin wordt aangepast conform de resultaten van 18 feb. Voor de koppen worden de termen 'LdM+ DN400' en 'LdM+ DN500' gebruikt.

Uitwerking fase 2

- **PZH en Rotterdam** laten nog weten of ze vragen hebben naar aanleiding van de antwoorden van Gasunie (bijlage C). Geen bericht voor 25 maart betekent akkoord.
- Er worden vragen gesteld bij de mogelijkheden van het WPF om een bijdrage te leveren aan het projecttekort. Het WPF kan geen lening bieden als er geen business case is. Bovendien zijn er ook andere mogelijkheden voor goedkope leningen.
- PZH geeft aan dat het WPF kan ook eigen vermogen kan inbrengen, dan is er een goede onderbouwing nodig.
- Er wordt afgesproken om te onderzoeken hoe het WPF effectief in is te zetten.
- Er wordt een waarschuwing afgegeven niet te lang af te wachten als het WPF vast blijft houden aan financiering.
- Iedereen kan de statuten van het WPF bij art 5 1-2e opvragen.

- Voor de overige knoppen wordt afgesproken dat **art 5 een** overleg met Heineken organiseert op bestuurlijk niveau.
- **PZH** geeft een stand van zaken in het commitment van gemeenten.
- De actie van **Rotterdam** om na te gaan wat het effect is als commodity inkomsten meegenomen worden staat nog open.

Vervolgafspraken BO 30 maart 2020

- De maatschappelijke voorkeur op basis van fase 1 kan als hamerstuk worden ingebracht.
- WBR sluit niet aan in fase 2. Het is aan de aandeelhouders om WBR te betrekken. WBR kan ook betrokken worden voor inhoudelijke vragen.
- Er wordt aangegeven dat er bij het BO zicht moet zijn op een oplossing voor het projecttekort. **Rotterdam en PZH** bespreken nog wat ze bij kunnen leggen en houden contact met Marc. Agendapunt 4 van de concept agenda wordt aangepast en wordt nog een keer langs gestuurd.
- Agendapunt 5: de deadline wordt aangepast naar 15 mei.
- 25 maart sturen we de stukken uit voor het BO. Er kan eventueel een stuk nagestuurd worden.

Vervolgoverleg kerngroep

- We houden telefonisch contact en plannen woensdag 25 maart een half uurtje telco.

Verslag

Omschrijving	Kerngroep warmte-aansluiting Leiden
Vergaderdatum en -tijd	Woensdag 11 maart, 10.00 – 11.30 uur
Locatie	Ministerie van EZK, vergaderzaal 5 Philipszaal (B-zuid eerste verdieping)

Aanwezig

Guido Custers (Gasunie), [art 5 1-2e](#) (Gasunie), [art 5 1-2e](#) (Deloitte, namens gemeente Rotterdam) [art 5 1-2e](#) (McKinsey, telefonisch), [art 5 1-2e](#) (McKinsey), [art 5 1-2e](#) (McKinsey) [art 5 1-2e](#) (Rotterdam) [art 5 1-2e](#) ([art 5 1-2e](#) ([art 5 1-2e](#) (PZH), [art 5 1-2e](#) (PZH), [art 5 1-2e](#) (EZK) [art 5 1-2e](#) (EZK, Vz.), [art 5 1-2e](#) (Berensc gemeente Leiden), [art 5 1-2e](#) (WBR), Ruud Bos (WBR).

Afwezig

n.v.t

Afspraken

Verslag

- Het verslag van de bijeenkomst van 12 februari 2020 is akkoord.

BO 30 maart

- Iedereen gaat na of we het volgende BO ruimte op de agenda moeten reserveren voor de richtinggevende maatschappelijke voorkeur of dat het een hamerstuk kan worden (deadline 18 maart).
- Daarnaast worden de eerste uitkomsten van fase 2 besproken.

Studies CE Delft en Tebodin

- PZH vraagt CE Delft om het zichtjaar 2030 toe te voegen.
- WBR en Gasunie stemmen het nieuwe rapport van Bilfinger Tebodin (n.a.v. de vragen uit het BO) nog af en sturen een definitieve versie.
- WBR geeft schriftelijk reactie op de vragen die gesteld zijn via de mail. Daar wordt het verzoek om een lekentoelichting op de delta T aan toegevoegd.
- Tijdens het overleg van 18 maart kijken we of de antwoorden voldoende informatie bieden. Het verzoek vanuit het BO was om niet teveel in te gaan op details als deze de uitkomst niet beïnvloeden.

Studie McKinsey

- Gasunie maakt inzichtelijk welke informatie essentieel is om een FID te kunnen nemen.
- Gasunie vraagt McKinsey om het effect op het projecttekort in beeld te brengen van de volgende parameters:
  - Subsidie (het effect hiervan is al helder)
  - Rentevrije lening WPF
  - Extra MW commitment
  - Hoger tarief
- PZH gaat na of het project in aanmerking komt voor het WPF.
- Rotterdam gaat na wat het effect is als commodity inkomsten meegenomen worden.
- Gasunie stuurt een digitale versie van de concept presentatie rond. We houden de informatie binnen deze kerngroep en de intern direct betrokkenen.

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Projectdirectie Energie
uitdagingen 2020

Ons kenmerk
DGETM-E2020 / 18006228

Vervolgafspraken

- Tijdens het overleg van 18 maart bespreken we:
  - of voldoende informatie voor fase 1 is opgeleverd en in hoeverre een maatschappelijke voorkeur als hamerstuk kan worden ingebracht,
  - wat het effect is van diverse parameters op het projecttekort,
  - voorbereiding BO 30 maart: is het projecttekort af te dekken en onder welke voorwaarden (o.a. voorstel projectvervolg).

Van: [art 5 1-2e](#)
Verzonden: 2021-03-25 13:48:16+00:00
Aan: [art 5 1-2e](#)
CC:
Onderwerp: Agenda stuurgroep warmtetransportnet regio Leiden 30 maart 2021
"
@ [art 5 1-2e](#) <[redacted]@bzh.nl> BWO volgende week
"
@ [art 5 1-2e](#) Wessel: nog opmerkingen, zaken mee te geven?
"

Agenda

Omschrijving	Stuurgroep warmtetransportnet aansluiting regio Leiden
Vergaderdatum en -tijd	Dinsdag 30 maart, 16.00-16.45 uur
Locatie	Webex

Genodigden

Guido Custers (Gasunie) [art 5 1-2e](#) (PZH), Petra de Groene (Rotterdam), [art 5 1-2e](#), [art 5 1-2e](#) (regio Leiden) [art 5 1-2e](#) (gemeente Leiden) [art 5 1-2e](#) (WPF) [art 5 1-2e](#), [art 5 1-2e](#) (vz., EZK), [art 5 1-2e](#) (Gasunie) [art 5 1-2e](#) s (PZH), [art 5 1-2e](#) (Rotterdam), [art 5 1-2e](#) (EZK)

Vergaderpunten

1. Opening en mededelingen
2. Verslag Stuurgroep 16 maart januari 2021 (bijlage a)
3. Rondje langs de velden
Aandacht voor de openstaande punten t.b.v FID-proces, waaronder:
  - Gesprekken Vattenfall
  - Proces regio Leiden
4. BO 7 april
  - Inventariseren bespreekpunten 7 april
5. Communicatie (bijlage b)
  - Toelichting EZK op voorstel communicatieboodschap
6. Rondvraag en sluiting

"Van: [art 5 1-2e]
 Verzonden: 2020-01-29 15:16:04+00:00
 Aan: [art 5 1-2e]
 CC:
 Onderwerp: FW: Agendavoorstel overleg vergelijking LoO en LdM+
 "
 archief

Van: [art 5 1-2e]@minezk.nl
 Verzonden: maandag 27 januari 2020 16:14
 Aan: 'Custers G.W.M. (Guido)' <G.Custers@gasunie.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@deloitte.nl>; [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl>; [art 5 1-2e]@berenschot.nl>
 CC: [art 5 1-2e]@deloitte.nl>; [art 5 1-2e]@pzh.nl>;
 [art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl>; [art 5 1-2e]@berenschot.nl>
 Onderwerp: Agendavoorstel overleg vergelijking LoO en LdM+

Beste Guido, [art 5 1-2e]

Bijgaand een agendavoorstel voor het overleg van komende woensdag 29 januari van 11.00-12.00 uur bij EZK. Bijlage 2 wordt nagezonden.

Als jullie nog aanvullingen hebben, hoor ik het graag!

Hartelijke groet,

[art 5 1-2e]
 .....
 Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie
 Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M + [art 5 1-2e]
 E [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
 "

agenda

Omschrijving	Kerngroep vergelijking LoO en LdM+
Vergaderdatum en -tijd	Woensdag 29 januari 2020, 11.00 – 12.00 uur
Locatie	Ministerie van EZK, Overlegkamer 3 ^e D-passage 1 (10p), derde verdieping

Aanwezig

Guido Custers (Gasunie), [art 5 1-2e](#) (Deloitte, namens gemeente Rotterdam), [art 5 1-2e](#) (PZH) [art 5 1-2e](#) (EZK), [art 5 1-2e](#) (EZK, Vz.), [art 5 1-2e](#) [art 5 1-2e](#) (Berenschot, namens gemeente Leiden).

Afwezig

n.v.t

Vergaderpunten

1. Opening & Kennismaken
2. Concept Plan van Aanpak
(Bijlage 1 - Concept Plan van aanpak, vergelijking LoO en LdM+
tbv interne beraadslaging)
3. Scope opdracht Bilfinger Tebodin
(Bijlage 2 – wordt nagestuurd)
4. Planning en proces tot BO van 20 februari
5. Vervolgafspraken
6. Rondvraag & Sluiting

CONCEPT Plan van aanpak – vergelijking LoO en LdM+ tbv interne beraadslaging

Doel: het vergelijken van twee alternatieve tracé opties voor warmte levering aan Leiden om een goede maatschappelijke afweging aan te leveren ten behoeve van besluitvorming over de voorkeursvariant.

Dit wordt uitgewerkt in 2 fasen:

Fase 1 : het komen tot een voorkeursscenario op basis van een vergelijking van de capex en opex met bijbehorend risicoprofiel en maatschappelijke aspecten (al dan niet kwalitatief) van beide tracés waaronder – het breder perspectief voor een functionerend en toekomstbestendig warmtesysteem voor de regio.

Uitkomst: Richtinggevend voorkeursscenario en definiëren van vervolgstappen voor fase 2

Fase 2 : Uitwerking van het voorkeursscenario ten aanzien van aspecten als realiseerbaarheid, governance, business case en financiering.

Wie nemen dit besluit en waarover:

Fase 1:

Het bestuurlijk overleg.

Over: Richtinggevend voorkeursscenario en definiëren van vervolgstappen

Fase 2:

Er worden van verschillende actoren besluiten verwacht over de te nemen investering:

- WbR (+ aandeelhouders);
- Mogelijke sponsors over een investeringsbijdrage;
- Beleidsverantwoordelijken – advisering ten behoeve van besluitvorming;
- Beoogd Transportbedrijf (Gasunie) en/of andere beoogde initiatiefnemers.

Bestuurlijk overleg met daarin PZH, EZK, Leiden, Rotterdam en Gasunie.

Deze organisaties nemen ook deel in de voorportalen voor het bestuurlijke overleg: een ambtelijke stuurgroep en een ambtelijke kerngroep.

Scope:

- Leiding over Oost vanaf maasstad ziekenhuis tot punt Z (warmtehub te Zoeterwoude)
- Leiding door het Midden+, het deel vanaf punt R te Rijswijk tot punt Z
- Referentiebeeld: 0 – alternatief (geen leiding)

Proces:

WbR en Gasunie zijn gezamenlijk opdrachtgever en verantwoordelijk voor de vergelijking; middels een onafhankelijk adviesburo komt de vergelijking tot stand (Bilfinger Tebodin).

Beoogd Resultaat:

Een kort documenten een oplegger waarbij de key resultaten naast elkaar worden gezet.

Planning:

Week 2: concept PvA gereed, bespreken met EZK

Week 3: bestuurlijk akkoord PvA

Week 3 of 4: overleg ambtelijke kerngroep

Week 7: concept vergelijk gereed ter bespreking in ambtelijke stuurgroep

Week 8: concept presentatie in BO EZK-pzh op 20 feb

Week 9-16: verdere detaillering en zo nodig bespreken van concept resultaten met stakeholders

Uitgangspunten:

1. Uitgangspunt is inventarisatie op basis van informatie die nu beschikbaar en up to date is;
2. Uitgangspunten zijn de volgende voorwaarden:
  - a. Leveren van minimaal 1 PJ warmte op jaarbasis voor de warmtebehoefte van de Leidse regio tbv basislast*;
  - b. Tracé moet voor 2025-2026 gerealiseerd kunnen worden.

*basislast is 75% van de totale warmtevraag

Bijlage 1 aandachtspunten voor de vergelijk fase 1 (nader in te vullen):

Het document wordt als volgt opgebouwd per tracé optie:

Op te leveren door Tebodin:

1. Korte technische beschrijving:
  - Trace leiding, lengte en omvang
  - Maximale hoeveelheid warmte in GJ en MW
  - Beschrijving technisch ontwerp incl boosters en energieverlies
2. Operationeel:
  - Voorwaarden voor uitvoerbaarheid (afspraken afnemers en leveranciers, vergunningen, recht van overpad)
  - Uitvoeringsrisico's voor zover op dit moment in kaart te brengen zijn.
3. Financieel:
  - Investeringskosten ruwe raming obv bestaande gegevens, zoveel mogelijk gelijkwaardige parameters hanteren (bijv. staalprijs gelijke inschatting).
  - Opex

Gezamenlijk en/of door Tebodin?

4. Maatschappelijke impact: toekomstbestendigheid en afweging tussen extra capaciteit en vollooprisico
  - Welke aansluitmogelijkheden/aftakkingen naast Leiden ontstaan er door deze tracé keuze?
  - Inschatting van mogelijke volumeontwikkeling over de jaren (ivm volloop risico)
  - Impact van het nieuwe leiding op de aanvoerende tracés (positief en negatief) in termen van meer of minder afzet opties

"Van: [art 5 1-2e]

Verzonden: 2020-11-24 17:29:09+00:00

"Aan: [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

CC: [art 5 1-2e]

Onderwerp: RE: Bespreekpunten werkgroep 24 nov

"

Dag allemaal,

Voor de volledigheid nog even de afspraken van zojuist op de mail:

* [art 5 1-2e] stuurt het verslag van de stuurgroep rond. Iedereen kan daar vervolgens op reageren.
 * [art 5 1-2e] gaat bij de jurist van EZK na of de intentie dat er niet opgezegd wordt beter in het convenant kan komen.
 * [art 5 1-2e] stelt een notitie op met verschillende varianten voor de non-realiserende afspraak en verdeling van de risico's en daarbij ook een onderbouwing met de rationale achter de verschillende varianten. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt in de verdeling van risico's tot FID WLQ en de risico's tot WLQ+. Iedereen kan hier t/m donderdag schriftelijk op reageren. De varianten die in ieder geval in de notitie komen:

- * De risico's evenredig verdeeld
- * De risico's volledig bij Gasunie
- * De risico's niet bij Gasunie
- * De risico's bij alle partijen behalve regio Leiden.

* Iedereen gaat alvast intern na welke variant op het meeste draagvlak kan rekenen.

* Vrijdag gaan de stukken uit voor de stuurgroep van 2 dec.

Groeten

[art 5 1-2e]

Van: [art 5 1-2e]

Verzonden: dinsdag 24 november 2020 11:10

Aan: [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@deloitte.nl>; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@rotterdam.nl > [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@deloitte.nl>;

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@pzh.nl>; [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@wpfzh.nl>; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@gasunie.nl > [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@leiden.nl>; [art 5 1-2e]

<[art 5 1-2e]@leiden.nl>; [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@gasunie.nl>;

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@fakton.com>; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@pzh.nl > [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@minezk.nl>; [art 5 1-2e]

[art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@minezk.nl>

CC: [art 5 1-2e] <[art 5 1-2e]@pzh.nl>

Onderwerp: Bespreekpunten werkgroep 24 nov

Hallo allemaal,

Vanmiddag om 16.00 uur hebben we weer een werkgroep. We hebben 1 uitwerkpunt meegekregen uit de Stuurgroep zojuist n.a.v. bijgevoegd stuk. Daarom de vraag aan jullie om deze notitie alvast door te lezen.

De vragen van de stuurgroep zijn:

* Gegeven de risico's na februari, is een non-realiserende afspraak daarna nog echt nodig?

- * Zo ja, wat vindt de werkgroep een logische verdeling van de risico's?
- * Zo nee, wat is een ander manier om (proces)afspraken te maken over de genoemde risico's?

Laten we dit vanmiddag even bespreken. Daarnaast kan ik natuurlijk nog een korte terugkoppeling geven van de stuurgroep voor zover jullie die intern nog niet gekregen hebben.

Groeten

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e
 Verzonden: maandag 23 november 2020 10:04
 Aan: art 5 1-2e deloitte.nl <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e rotterd.nl <mailto:art 5 1-2e rotterdam.nl> >; art 5 1-2e
 <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl> >;
 art 5 1-2e fakton.com' art 5 1-2e fakton.com
 <mailto:art 5 1-2e fakton.com> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >
 CC: art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >
 Onderwerp: RE: Bespreekpunten werkgroep donderdag 19 aug

Dag allemaal,

Met grote dank aa art 5 1-2e hierbij het verslag van afgelopen donderdag. Als er opmerkingen zijn graag naar art 5 1-2e (CC) en mij.

Groeten

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e
 Verzonden: woensdag 18 november 2020 20:18
 Aan: art 5 1-2e deloitte.nl <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e rotterdam.nl
 <mailto:art 5 1-2e rotterdam.nl> >; art 5 1-2e deloitte.nl
 <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
 <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl> >;
 art 5 1-2e fakton.com' art 5 1-2e fakton.com
 <mailto:art 5 1-2e fakton.com> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e
 CC: art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >;

art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >
Onderwerp: Bespreekpunten werkgroep donderdag 19 aug

Hallo allemaal,

Hierbij de toegezegde stukken. Laten we morgen even door het convenant heen lopen en de agenda voor de stuurgroep bespreken.

Agendavoorstel:

- * Opening en mededelingen
- * Convenant
- * Stuurgroep 24 nov
- * Planning en deadline feedback ronde
- * Rondvraag

Groeten

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e
Verzonden: woensdag 18 november 2020 16:57
Aan: art 5 1-2e deloitte.nl <art 5 1-2e deloitte.nl> >; 'art 5 1-2e
art 5 1-2e rotterdam.nl
<mailto:art 5 1-2e rotterdam.nl> >; 'art 5 1-2e deloitte.nl
<mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e pzh.nl
<mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; 'art 5 1-2e
art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e leiden.nl <mailto:art 5 1-2e leiden.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e gasunie.nl> >;
'art 5 1-2e fakton.com' art 5 1-2e fakton.com
<mailto:art 5 1-2e fakton.com> >; art 5 1-2e
>
art 5 1-2e
CC: art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> > art 5 1-2e
art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >;
art 5 1-2e minezk.nl <mailto:art 5 1-2e minezk.nl> >
Onderwerp: RE: planning komende dagen

Hallo allemaal,

Het blijkt toch een behoorlijke klus te zijn om al jullie opmerkingen (die ook vanmorgen nog binnen kwamen) te verwerken. Jullie krijgen nog steeds vandaag een nieuwe versie, maar wat later dan gepland. Ik begrijp dat er daardoor geen leestijd meer overblijft voorafgaand aan de werkgroep, maar ik kan jullie terplekke meenemen in de belangrijkste bespreekpunten.

Groeten

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e
Verzonden: maandag 16 november 2020 17:36
Aan: art 5 1-2e deloitte.nl <mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; art 5 1-2e
art 5 1-2e rotterdam.nl
<mailto:art 5 1-2e rotterdam.nl> >; 'art 5 1-2e deloitte.nl
<mailto:art 5 1-2e deloitte.nl> >; 'art 5 1-2e pzh.nl
<mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; art 5 1-2e
<mailto:art 5 1-2e pzh.nl <mailto:art 5 1-2e pzh.nl> >; 'art 5 1-2e
art 5 1-2e wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e wpfzh.nl> >; art 5 1-2e

< art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto: art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto: art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e leiden.nl <mailto: art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @leiden.nl <mailto: art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto: art 5 1-2e @gasunie.nl> >;
 art 5 1-2e fakton.com' < art 5 1-2e @fakton.com
 <mailto: art 5 1-2e @fakton.com> >; ' art 5 1-2e
 art 5 1-2e >
 CC: art 5 1-2e @pzh.nl <mailto: art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @minezk.nl <mailto: art 5 1-2e @minezk.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e art 5 1-2e @minezk.nl <mailto: art 5 1-2e @minezk.nl> >;
 art 5 1-2e minezk.nl <mailto: art 5 1-2e @minezk.nl> >
 Onderwerp: planning komende dagen

Hallo allemaal,

Hierbij een kleine update ten aanzien van de planning.

Ik heb met de meesten van jullie inmiddels een gesprek gehad over het convenant, maar verwacht nog een paar reacties. Daarnaast verwacht ik woensdag een voorstel van onze jurist hoe het voorstel uit het BO voor de non-realisatieafspraken kan worden toegevoegd. Mijn plan is daarom om woensdag met een nieuwe versie te komen, zodat ik deze zaken kan meenemen. Het lijkt me dan ook handig om de werkgroep te verschuiven naar donderdag. Dan kunnen we dan eventuele punten die in groter gezelschap aan bod moeten komen bespreken.

* Mocht donderdagochtend niet uitkomen en er ook geen vervanging zijn, laat het me weten.

De aanvullende informatie (aanvullend op het convenant) die we voorbereiden over de betaalbaarheid heb ik naar een aantal van jullie gestuurd voor feedback.

* Mocht je mee willen denken, laat het even weten. Dan stuur ik je ook een versie toe.

Deze stukken vormen de basis voor de stuurgroep volgende week (24 nov). De stukken gaan donderdagmiddag of vrijdagochtend uit. Het BO is verplaatst van 2 naar 10 december. Het moment van 2 december kunnen we reserve houden voor een extra stuurgroep als dit nodig is. Laten we daar niet van uit gaan, want dan komen we in de knel met het uitwerken van het convenant.

Als er vragen zijn, hoor ik het graag!

Groeten

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e
 Verzonden: vrijdag 6 november 2020 17:00
 Aan: art 5 1-2e deloitte.nl <mailto: art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e rotte r
 <mailto: art 5 1-2e @rotterdam.nl> >; art 5 1-2e deloitte.nl
 <mailto: art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl
 <mailto: art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e pzh.nl <mailto: art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto: art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; ' art 5 1-2e
 art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto: art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e gasunie.nl <mailto: art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e leiden.nl <mailto: art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e
 art 5 1-2e @leiden.nl <mailto: art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e art 5 1-2e
 < art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto: art 5 1-2e @gasunie.nl> >;
 art 5 1-2e fakton.com' <e.v.holthoon@fakton.com
 <mailto: art 5 1-2e @fakton.com> > art 5 1-2e
 art 5 1-2e >

CC: [redacted]@pzh.nl <mailto:[redacted]@pzh.nl> > ; [redacted] art 5 1-2e [redacted]@minezk.nl <mailto:[redacted]@minezk.nl> > ; [redacted] art 5 1-2e [redacted]@minezk.nl <mailto:[redacted]@minezk.nl> >
Onderwerp: Nieuwe versie convenant en voorstel planning

Hallo allemaal,

Hierbij als besproken een nieuwe versie van het convenant. Daarnaast een voorstel voor een document met procesafspraken om de zaken die niet in het convenant komen en plekje te geven.

Verder heb ik een nieuwe planning toegevoegd op basis van jullie inbreng. Daarin zit 1 belangrijk wijzigingsvoorstel: regio Leiden heeft 8 dec het laatste collegebesluit. Daarom is het voorstel om het BO van 2 dec te verplaatsen naar 9 of 10 dec. Is er iemand die daar bezwaren tegen heeft? Graag maandag een reactie.

Ik wil volgende week een reeks bilaterale overleggen met jullie inplannen om jullie reacties op de stukken te bespreken. Als daar punten uit voortkomen voor de gehele werkgroep kunnen we die in de werkgroep van 17 nov bespreken.

Kunnen jullie mij uiterlijk maandag 17.00 uur laten weten wanneer jullie beschikbaar zijn voor een bilateraal overleg?

Bedankt en als er vragen zijn, hoor ik het graag!

Groeten

[redacted] art 5 1-2e

.....
Directie Warmte & Ondergrond
DG Klimaat & Energie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [redacted] art 5 1-2e
E [redacted]@minezk.nl <mailto:[redacted]@minezk.nl>

Van: [redacted]@deloitte.nl <mailto:[redacted]@deloitte.nl> >
Verzonden: dinsdag 3 november 2020 16:57

Aan: [redacted]@minezk.nl <mailto:[redacted]@minezk.nl> >; '[redacted]@rotterdam.nl <mailto:[redacted]@rotterdam.nl> > [redacted]@deloitte.nl <mailto:[redacted]@deloitte.nl> >; [redacted]@pzh.nl <mailto:[redacted]@pzh.nl> >; '[redacted]@pzh.nl <mailto:[redacted]@pzh.nl> >; [redacted]@wpfzh.nl <mailto:[redacted]@wpfzh.nl> >; [redacted]@gasunie.nl <mailto:[redacted]@gasunie.nl> >; [redacted]@leiden.nl <mailto:[redacted]@leiden.nl> >; [redacted]@leiden.nl <mailto:[redacted]@leiden.nl> >; '[redacted]@gasunie.nl <mailto:[redacted]@gasunie.nl> >; [redacted]@fakton.com' [redacted]@fakton.com <mailto:[redacted]@fakton.com> >; '[redacted]@pzh.nl <mailto:[redacted]@pzh.nl> > >

CC: [redacted]@pzh.nl <mailto:[redacted]@pzh.nl> > ; [redacted] art 5 1-2e [redacted]@minezk.nl <mailto:[redacted]@minezk.nl> > ; [redacted] art 5 1-2e [redacted]@minezk.nl <mailto:[redacted]@minezk.nl> >

Onderwerp: RE: Verslag BO 28 okt, werkgroep 3 nov en verzoek delen planning

Allen,

Bijgaand de acties zoals zojuist besproken. Als ik acties gemist heb, laat het dan vooral even weten.

Vriendelijke groet,

--

art 5 1-2e

T: art 5 1-2e

--

From: art 5 1-2e @minezk.nl
 <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >
 Sent: dinsdag 3 november 2020 14:34
 To: art 5 1-2e @deloitte.nl <mailto:art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e @rotterdam.nl <mailto:art 5 1-2e @rotterdam.nl> >; art 5 1-2e @deloitte.nl <mailto:art 5 1-2e @deloitte.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> >; art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; art 5 1-2e @wpfzh.nl <mailto:art 5 1-2e @wpfzh.nl> >; art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e @leiden.nl <mailto:art 5 1-2e @leiden.nl> >; art 5 1-2e @gasunie.nl <mailto:art 5 1-2e @gasunie.nl> >; art 5 1-2e @fakton.com' <mailto:art 5 1-2e @fakton.com> >; art 5 1-2e @fakton.com <mailto:art 5 1-2e @fakton.com> >; art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> > ; art 5 1-2e @pzh.nl <mailto:art 5 1-2e @pzh.nl> > ; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> > ; art 5 1-2e @minezk.nl <mailto:art 5 1-2e @minezk.nl> >
 Subject: [EXT] RE: Verslag BO 28 okt, werkgroep 3 nov en verzoek delen planning

Hallo allemaal,

Hierbij een korte agenda voor vanmiddag en een concept planning o.b.v. de input die ik gekregen heb van jullie. Het was nog niet compleet, dus vandaar een paar onzekerheden in oranje.

Agenda

1. Mededelingen
2. Huiswerk / aanpak
3. Planning
4. Communicatie
5. Rondvraag

Tot vanmiddag!

Groeten

art 5 1-2e

Van: art 5 1-2e

Verzonden: vrijdag 30 oktober 2020 17:09

Aan: [art 5 1-2e]@deloitte.nl <mailto:[art 5 1-2e]@deloitte.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@rotterdam.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@rotterdam.nl> > ; [art 5 1-2e]@deloitte.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@deloitte.nl> >; [art 5 1-2e]@pzh.nl
 <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 <[art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> > ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@wpfzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@wpfzh.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@wpfzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@wpfzh.nl> > ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@leiden.nl <mailto:[art 5 1-2e]@leiden.nl> > ; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@gasunie.nl <mailto:[art 5 1-2e]@gasunie.nl> >;
 [art 5 1-2e]@fakton.com' [art 5 1-2e]@fakton.com
 <mailto:[art 5 1-2e]@fakton.com> >; [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e] <mailto:[art 5 1-2e]> >
 CC: [art 5 1-2e]@pzh.nl <mailto:[art 5 1-2e]@pzh.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> > [art 5 1-2e]
 [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl> >
 Onderwerp: Verslag B0 28 okt, werkgroep 3 nov en verzoek delen planning

Dag allen,

In de bijlage het concept verslag van het B0 van woensdag, zoals zojuist met bestuurders gedeeld. Indien er opmerkingen zijn, hoor ik het graag.

Dinsdag hebben we de laatste werkgroep bijeenkomst staan. We kunnen het huiswerk uit het B0 bespreken in voorbereiding op de volgende stuurgroep.

Vooruitlopend op de werkgroep wil ik jullie alvast vragen om jullie planning richting raden/staten e.d. op de mail te zetten naar mij, zodat wij z.s.m. met een planning kunnen komen. Kunnen jullie mij uiterlijk woensdag een planning sturen? Van de provincie heb ik hem al binnen. Dank voor jullie snelle input.

[art 5 1-2e], kun jij a.s. dinsdag aantekeningen maken bij de werkgroep, zoals we in vorige werkgroep bespraken?

Alvast bedankt en fijn weekend!

Groeten

[art 5 1-2e]

.....
 Directie Warmte & Ondergrond

DG Klimaat & Energie

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M [art 5 1-2e]

E [art 5 1-2e]@minezk.nl <mailto:[art 5 1-2e]@minezk.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This e-mail message and its attachments are subject to the disclaimer published at the following website of Deloitte:

<http://www2.deloitte.com/nl/nl/legal/Disclaimer.html>

<[https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fnl%2Fnl%2Flegal%2FDisclaimer.html&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

[%2Fwww2.deloitte.com%2Fnl%2Fnl%2Flegal%2FDisclaimer.html&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fnl%2Fnl%2Flegal%2FDisclaimer.html&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

[%7Ca6268ef0c0e243fa2bc208d890961485%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637418321558552803%7CUnknown](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fnl%2Fnl%2Flegal%2FDisclaimer.html&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

[%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1hAwWwIiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=rPaqy7sK7jESYcBZ6kQKdjcWW1SnqXeVgFUL4QLR0Y%3D&reserved=0>](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fnl%2Fnl%2Flegal%2FDisclaimer.html&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

Deloitte Financial Advisory B.V. is registered with the trade register in The Netherlands under number 24362849.

Deloitte refers to a Deloitte member firm, one of its related entities, or Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"). Each Deloitte member firm is a separate legal entity and a member of DTTL. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about

<[https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fabout&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

[%2Fwww2.deloitte.com%2Fabout&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fabout&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

[%7Ca6268ef0c0e243fa2bc208d890961485%7C6d99bc288f284a73a50163a8e1eb3040%7C0%7C0%7C637418321558562799%7CUnknown](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fabout&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl)

[%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzIiLCJBTiI6Iik1hAwWwIiLCJXVCI6Mn0%3D%7C1000&sdata=wFVmos13EmdDgu92el%2F2zx9K10ft6GJWbPnf3fV2sKo%3D&reserved=0>](https://eur03.safelinks.protection.outlook.com/?url=http%3A%2F%2Fwww2.deloitte.com%2Fabout&data=04%7C01%7Cjm.behr%40pzh.nl) to learn more.

The information in this e-mail (including any attachments) is strictly confidential and may be legally privileged. If you are not the intended recipient of this message, please delete it including any attachments and immediately notify the sender. Any disclosure, copying, distribution or use either whole or partial of its contents is strictly prohibited except with formal approval. Deloitte cannot guarantee that e-mail communications are secured and error-free and does not accept any liability for damages resulting from the use of e-mail.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. "

Toekomstbestendigheid warmtevraag rondom tracés naar Leiden

Leiding door Midden+ en Leiding over Oost

Leeswijzer

De resultaten zijn indicatief en hebben als doel een inventarisatie van de toekomstige warmtevraag voor de vergelijking Leiding over Oost en Leiding door Midden+ ten behoeve van maatschappelijke aspecten.

Het betreffen interne berekeningen voor de collectieve warmtevraag, gemaakt met de beschikbare kennis van zaken. De uitkomsten en methodiek zijn niet extern gevalideerd. Validatie van het onderzoek kan worden uitgevoerd a.d.h.v. beschikbare Transitievisies Warmte (TVW). Dit zal gedaan worden voor Leiden.

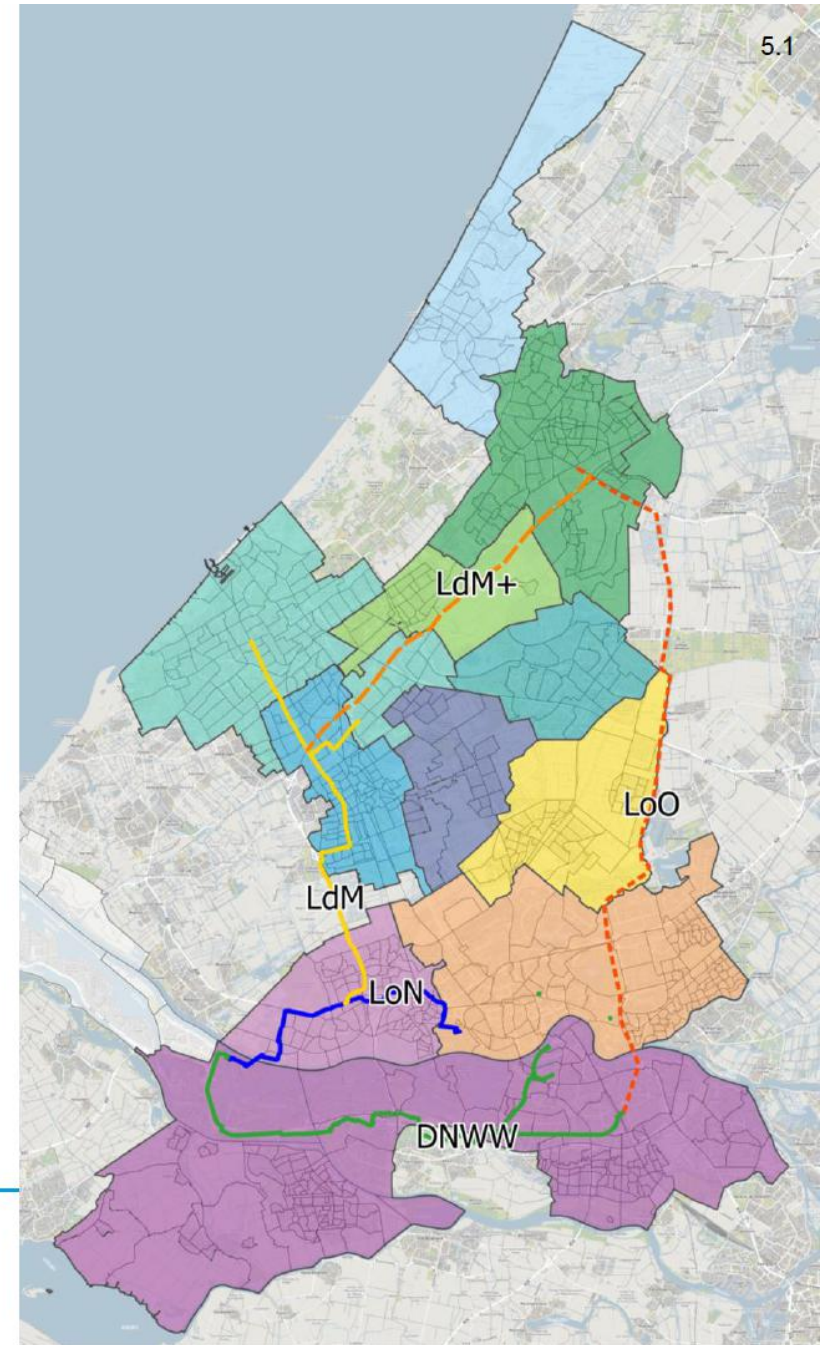
Situatie

Als restwarmte, bijvoorbeeld uit de Haven van Rotterdam, naar de gebouwde omgeving getransporteerd wordt, kan deze daar gebruikt worden om te verwarmen. In de Rotterdamse regio gebeurt dit momenteel met twee transportleidingen, de Leiding over Noord (LoN) en de Nieuwe Warmteweg (DNWW). Er is een leiding naar Den Haag gepland, de Leiding door het Midden (LdM).

Om ook Leiden aan te sluiten op de warmterotonde worden twee mogelijke tracés overwogen:

- De Leiding over Oost (LoO) , die zal worden gevoed door de DNWW.
- De Leiding door het Midden+ (LdM+), die zal worden gevoed door de LdM

Mogelijk kunnen op termijn ook lokale bronnen invoeden op het netwerk, zoals bijvoorbeeld toekomstige aardwarmtebronnen in Den Haag.

Doel

- Doel van dit onderzoek is een inventarisatie van de toekomstige warmtevraag in 2030 en 2050 voor de vergelijking Leiding over Oost en Leiding door Midden+ ten behoeve van de maatschappelijke afweging.
- De potentiële collectieve HT-warmtevraag wordt in beeld gebracht. Middels het CEGOIA-model is berekend voor welke buurten een collectief HT-warmtenet de optie is met de laagste nationale kosten.
- Dit geeft een beeld van de omvang van de warmtevraag ten behoeve van de potentiële volloop. Er wordt gebruik gemaakt van een model aangezien er geldt dat de meeste gemeenten nog geen TVW gereed hebben waarin staat hoe, met welk alternatief en wanneer wijken van het aardgas afgaan.

Uitgangspunten

- De warmtevraag voor de gebouwde omgeving langs de tracés is berekend met het CEGOIA-model voor 2030 en 2050. Hiermee is de warmtevraag bij de laagste nationale kosten bepaald.
- Als verwarmingsopties zijn meegenomen:
  - Warmtenetten HT
  - Warmtenetten LT
  - All-electric
  - Groengas (hybride)
- De warmtevraag is naast de beschikbare lokale rest- en aardwarmtebronnen gezet, om de potentie voor regionaal beschikbare warmte inzichtelijk te maken.
- Voor isolatie en warmtetransportprijs zijn variabelen/gevoeligheidsanalyses gehanteerd.
- Het warmteoverdrachtsstation (WOS) is meegenomen in de kosten voor het distributienet en zit dus niet in de warmtetransportprijs.
- De warmtevraag van glastuinbouw en industrie is niet in beeld gebracht.

Optelling clusters rondom de tracés

Om de totale warmtevraag rondom de tracés in beeld te brengen is de warmtevraag van de clusters langs de tracés als volgt opgeteld:

Leiding	Clusters
Leiding over Noord (LoN)	Rotterdam-Noord en Capelle aan den IJssel
De Nieuwe Warmteweg (DNWW)	Rotterdam-Zuid e.o. ^[1]
Leiding door Midden (LdM)	Den Haag, Delft & Rijswijk en Schiedam & Vlaardingen ^[2]
Leiding door Midden + (LdM+)	Leidschendam-Voorburg, Leiden e.o en westen van Zoetermeer ^[3]
Leiding over Oost (LoO)	Lansingerland, Zoetermeer, oosten van Pijnacker-Nootdorp en Leiden e.o. ^[4]

[1] De benodigde capaciteit om de LoO te voeden is hierin dus niet meegenomen.

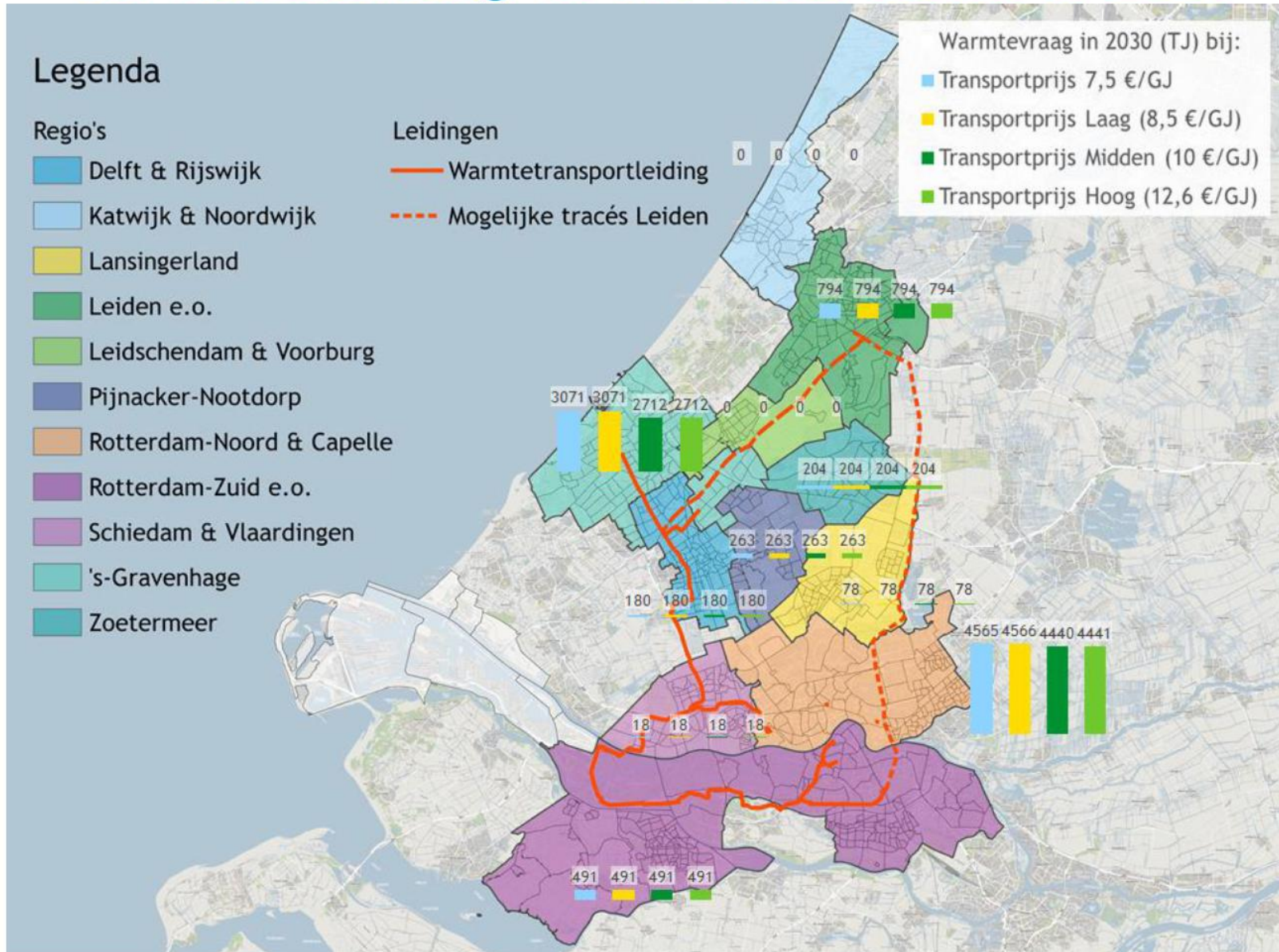
[2] De benodigde capaciteit om de LdM+ te voeden is hierin dus niet meegenomen.

[3] Op basis van de ligging van potentiële warmtebuurten binnen de gemeente, is besloten 2/7 van de totale warmtevraag van Zoetermeer mee te nemen voor de LdM+

[4] De potentiële warmtebuurten in Pijnacker-Nootdorp liggen in het westen van de gemeente. Er is geen warmtepotentie meegenomen voor Pijnacker-Nootdorp.

HT Warmtevraag en warmtebronnen in 2030

Uitgangspunten

Op basis van de doelstelling in het Klimaatakkoord, is aangenomen dat het gasverbruik met 20% daalt t.o.v. het huidige verbruik. Er is verondersteld dat in buurten waar al een warmtenet ligt, dit uitgebreid wordt naar alle panden.

Warmtevraag (TJ)

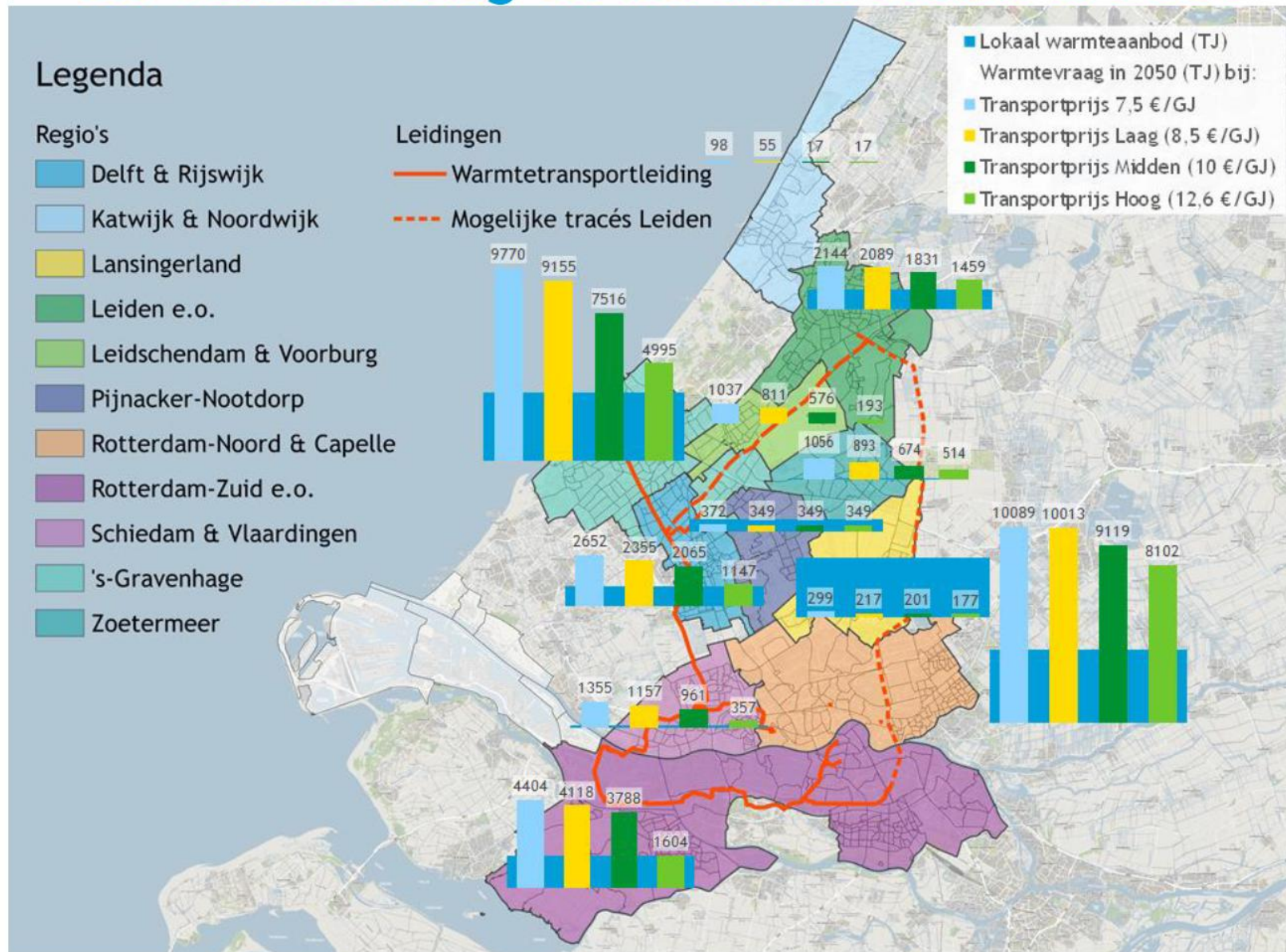
Naast de buurten die reeds een warmtenet hebben, komen er weinig nieuwe warmtebuurten bij. Er is nog voldoende gas om het merendeel van de buurten met (hybride) gasopties te verwarmen.

Warmteaanbod (TJ)

Het lokale warmteaanbod in 2030 wordt niet getoond, omdat het restwarmteaanbod grotendeels gebaseerd is op gasgestookte centrales. Wel wordt er een toename in aardwarmte verwacht.

HT Warmtevraag en warmtebronnen in 2050

Warmtevraag (TJ)

In 2050 is de transportprijs bepalend voor de warmtevraag; bij 7,5 €/GJ hebben 670.000 WEQ als uitkomst, tegen 395.000 bij 12,6 €/GJ. Bij 12,6 €/GJ leidt een all-electric oplossing in een groot aantal buurten tot lagere nationale kosten.

Warmteaanbod (TJ)

Het lokale warmteaanbod is gebaseerd op de huidige restwarmtepotentie en geschatte aardwarmtepotentie.

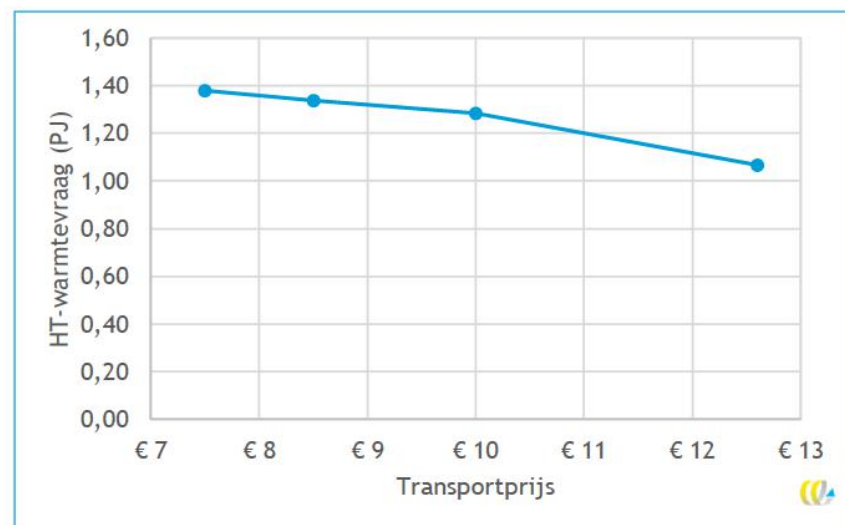
De lokale aardwarmtepotentie is indicatief. Deze potentie reeds is niet overal bekend en zal nader onderzocht moeten worden.

Daarnaast is de warmte niet exclusief voor de gebouwde omgeving, maar deze kan ook ingezet worden in de glastuinbouw.

Validatie Leidse warmtevraag

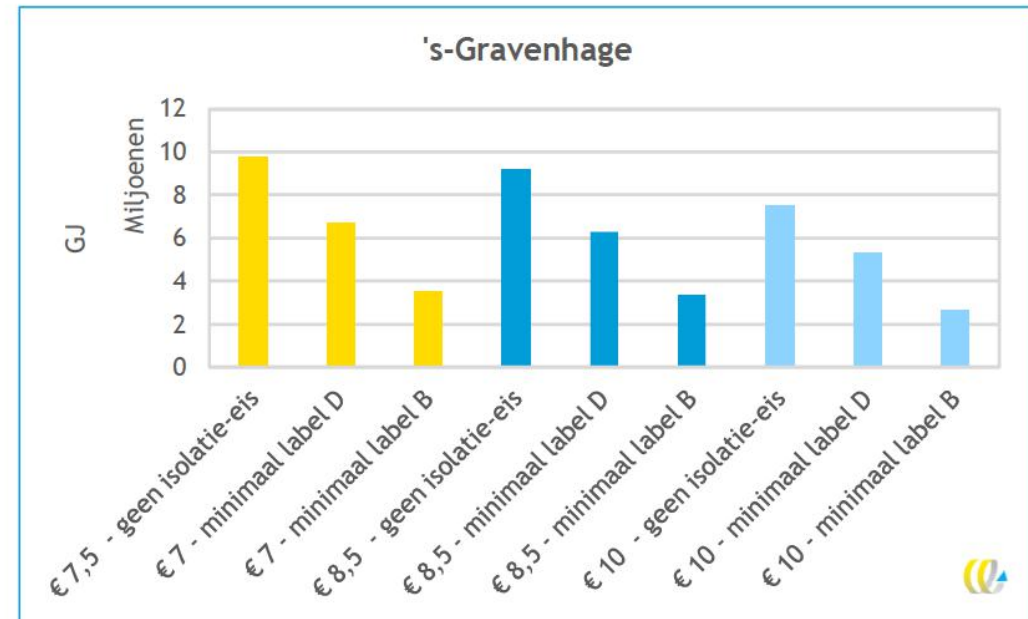
- De werkelijke warmtevraag wordt bepaald door de warmteplannen van gemeenten. Voor gemeente Leiden heeft adviesbureau Berenschot het rapport “Handelingsperspectief gemeente Leiden in de energietransitie” (2019) opgesteld. Dit handelingsperspectief is gebruikt ter validatie van deze studie.
- Het rapport van Berenschot spreekt van een verwachte warmtevraag in 2050 van 1,56 PJ. De HT-warmtevraag in onze studie is afhankelijk van de transportprijs en ligt tussen de 1,1 en 1,4 PJ (grafiek).
- Ondanks de verschillen in methodiek, komen de beide studies tot een vergelijkbare warmtevraag. Berenschot gebruikt een beredenerende methodiek, waar CE Delft een op nationale kosten gebaseerde methodiek hanteert.

Invloed verregaande isolatie op de omvang van de warmtevraag

- Bij een verplicht minimaal label B voor woningen daalt de vraag naar warmte. Dit komt door:
  1. Dalende warmtevraag van de aangesloten woningen
  2. Minder woningen waarvoor warmte een rendabele warmteoptie is

Ter illustratie de warmtevraag in Den Haag voor 2050 hiernaast en de impact van verregaande isolatie.

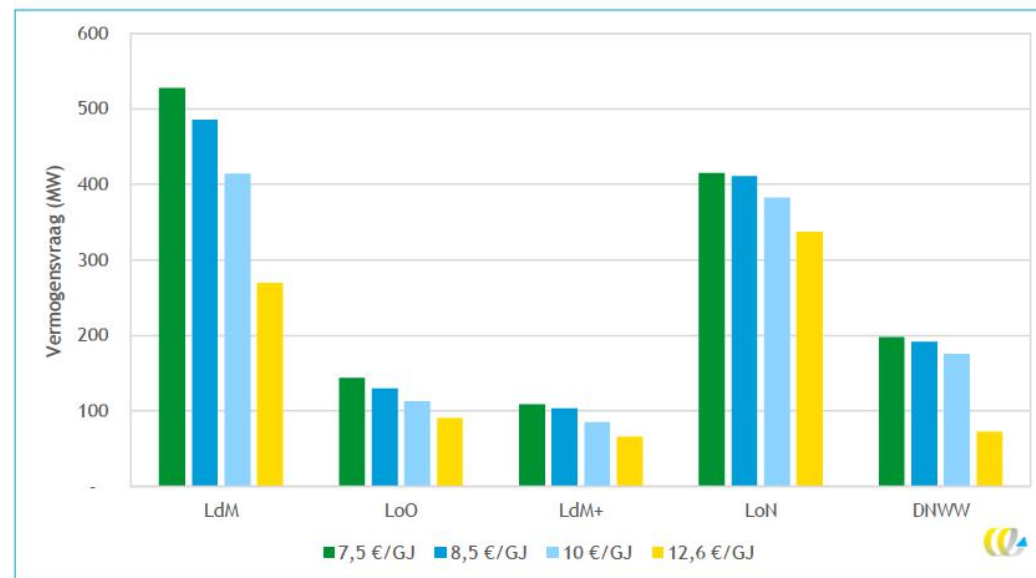
Samenvattend 2030 en 2050

- De toekomstige warmtevraag in de clusters langs de Leiding door Midden en de tracés naar Leiden is onderzocht.
- Er is gekeken naar vier scenario's waarin elk een andere transportprijs werd gehanteerd:
  - Scenario Transportprijs 7,5 €/GJ
  - Scenario Transportprijs 8,5 €/GJ
  - Scenario Transportprijs 10 €/GJ
  - Scenario Transportprijs 12,6 €/GJ
- De warmtevraag langs vijf leidingen is samengevoegd om tot een totale warmtevraag te komen. Deze is hiernaast te zien.
- Omdat de tracés naar Leiden impact hebben op de beschikbare capaciteit in het transportsysteem in Rotterdam zijn ook deze toegevoegd.

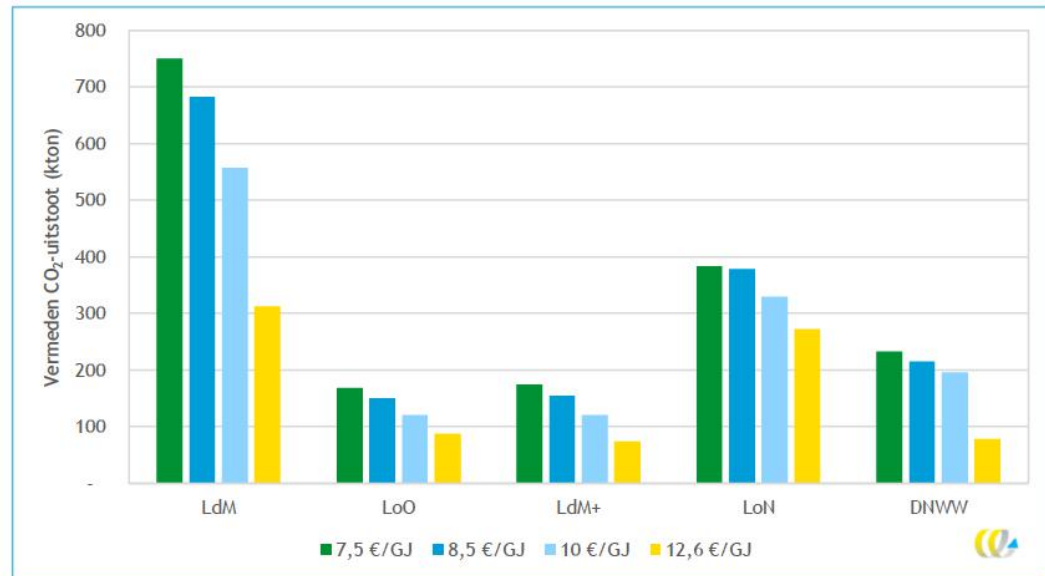
Vermogensvraag in 2050

- De vermogensvraag aan de bron per leiding is weergegeven in de tabel hiernaast.
- Hierbij is uitgegaan van een vermogensvraag van 2 kW basislast per woningequivalent (rekeninghoudend met gelijktijdigheid en bijstook). Hierbij is dus geen rekening gehouden met het lokaal rendement bij de eindgebruikers.
- Er is dus met een gemiddelde waarde per woningequivalent gewerkt. Het verwarmingsrendement van individuele panden is niet meegenomen.
- In de vermogensvraag voor de DNWW is de mogelijke extra vermogensvraag door koppeling van de LoO niet meegenomen. Ditzelfde geldt voor de LdM en LdM+.

Vermeden CO₂-uitstoot

- Door te verwarmen met een warmtenet, kan CO₂-uitstoot als gevolg van aardgasverbranding bij de eindgebruikers voorkomen worden (scope 1 emissies).
- De additionele vermeden CO₂-uitstoot bij voltooiing van bestaande warmtebuurten en aansluiten nieuwe buurten is per leiding weergegeven in de grafiek hiernaast.
- Onderliggende aanname is dat de warmtevraag van buurten ingevuld kan worden vanuit het warmtenet en er geen technische beperkingen zijn, zoals het vermogen van de warmteleiding.

Conclusies

Er is onderzocht wat de toekomstige warmtevraag in 2030 en 2050 voor de vergelijking Leiding over Oost en Leiding door Midden+ ten behoeve van maatschappelijke aspecten. Dit is gedaan door te berekenen voor welke buurten een collectief HT-warmtenet de optie is met de laagste nationale kosten. Hierbij is gekeken naar de invloed van de transportprijs op de totale vraag naar collectieve HT-warmte.

- De potentiële warmtevraag van de gebouwde omgeving langs beide tracés is nagenoeg vergelijkbaar in 2030 en 2050. Er is niet gekeken naar glastuinbouw.
- Variabele transportkosten hebben behoorlijk impact op de warmtevraag. Er is te zien dat in 2050 bij lage transportkosten veel warmtevraag is, terwijl bij hogere kosten meer all-electric oplossingen voorzien worden.
- De werkelijke warmtevraag hangt af van waar gemeenten besluiten een warmtenet aan te leggen. Ter validatie is het Leidse handelingsperspectief naast de studie gehouden. In het handelingsperspectief wordt een vergelijkbare, maar iets hoger warmtevraag voorzien. Het verschil in warmtevraag heeft geen invloed op de conclusie.
- Verregaande isolatiestandaarden zorgen ervoor dat de vraag naar HT-warmte daalt. In een significant aantal buurten ontstaat dan op basis van nationale kosten een voorkeur voor all-electric oplossingen ten koste van warmtenetten.
- Toekomstbestendigheid: De studie biedt ook inzicht in het benodigde vermogen voor elk van de leidingen. Deze is vergelijkbaar voor beide tracés en afhankelijk van de transportprijs.

Bijlagen

Uitgangspunten t.b.v. bepaling warmtevraag

- CEGOIA optimalisatie nationale kosten gebouwde omgeving
- Zichtjaar 2030 en 2050
- Woningen nemen noodzakelijke en/of rendabele isolatie passend bij de verwarmingstechniek
- Geen belastingen en BTW meegenomen
- Vier scenario's met een variabele transportprijs:
  1. Scenario Transportprijs 7,5 €/GJ o.b.v. recente berekening McKinsey
  2. Scenario Transportprijs 8,5 €/GJ o.b.v. rapport InvestNL (22 maart 2019)
  3. Scenario Transportprijs 10 €/GJ o.b.v. rapport InvestNL (22 maart 2019)
  4. Scenario Transportprijs 12,6 €/GJ o.b.v. rapport InvestNL (22 maart 2019)

Uitgangspunten t.b.v. bepaling warmtebronnen 2050

Lokale warmtebronnen in 2050

- Lokale restwarmtebronnen op basis van Warmteatlas, beschikbare warmte geschaald op basis van aannames in RES MRDH
- Aardwarmteaanbod op basis van geologie, bekende plannen en expert judgement, zoals in de tabel. Het gaat om verwachte bronnen. Gezien de levensduur van 15 jaar zijn de huidige bronnen niet meegenomen.

Cluster	Prognose 2050
Delft - Rijswijk	3 doubletten, elk 15 MW
Leiden e.o.	3 doubletten, elk 10 MW
Rotterdam-Noord en Capelle	5 doubletten, elk 15 MW
Rotterdam-Zuid e.o.	5 doubletten, elk 15 MW
's-Gravenhage	10 doubletten, elk 15 MW
Lansingerland	10 doubletten, elk 15 MW
Pijnacker-Nootdorp	3 doubletten, elk 10 MW

Regionale warmte

- Warmteaanvoer met transportleiding

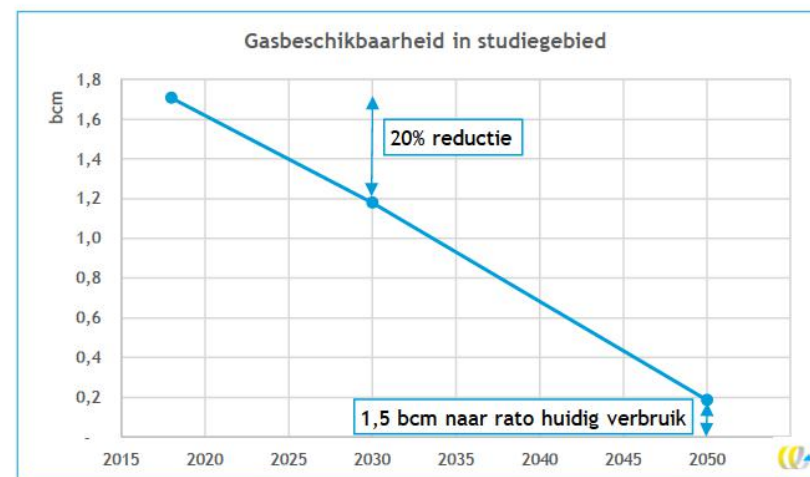

Aannames: Technieken en energiedragers

De beschikbaarheid van energiedragers en de bijbehorende technieken zijn te vinden in de tabel.

Niet meegenomen zijn:

- Waterstof
- Individuele pelletketel

HT-warmte	LT-warmte	All-electric	Groen gas en aardgas
Onbeperkt warmte beschikbaar tegen in te stellen transportkosten. Kosten bron 187,5 EUR/KWth*	Lokale LT-bronnen	Onbeperkt beschikbaar	De beschikbaarheid van groen gas en aardgas is te zien in de grafiek. 2030: Richting 2030 neemt het gasverbruik met 20% af, gebaseerd op de doelstelling 1,5 miljoen WEQ aardgasvrij in 2030 uit het Klimaatakkoord. Dit is een mengsel van aardgas en groengas. 2050: In 2050 wordt er geen aardgas verbruikt. Er is 1,5 bcm groen gas voor heel Nederland (Startanalyse), verdeeld naar rato huidig gebruik. Dit geldt voor zowel 2030 als 2050.
Warmtewisselaar HT	Warmtewisselaar LT	Bodem warmtepomp Buitenlucht warmtepomp	Hybride warmtepomp buitenlucht Hybride warmtepomp ventilatielucht HR-ketel

* Bron uitkoppelkosten: Startanalyse, daarnaast 0,000237 euro/GJ productiekosten, deze is verwaarloosd

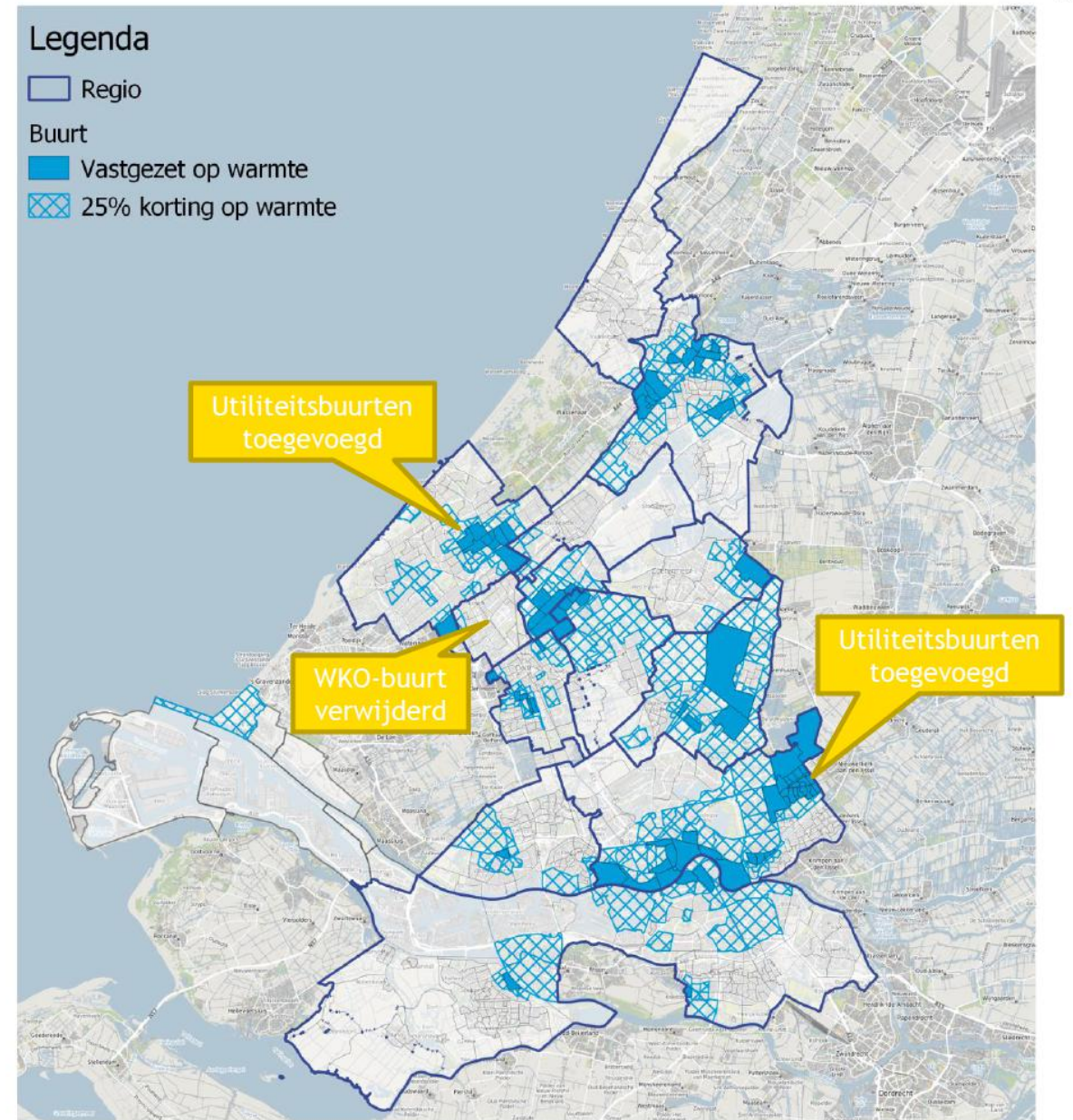
Aannames: Volloop buurten

Voor buurten waar nu >30% van de woningen is aangesloten op een warmtenet wordt verondersteld dat deze buurten 'vollopen', en volledig overgaan op warmte.

Data: CBS P_STADVER

Enkele handmatige correcties:

- Toevoegen buurten rondom Den Haag Centraal
- Toevoegen buurten Rotterdam Alexander
- Verwijderen WKO-net Laakkwartier

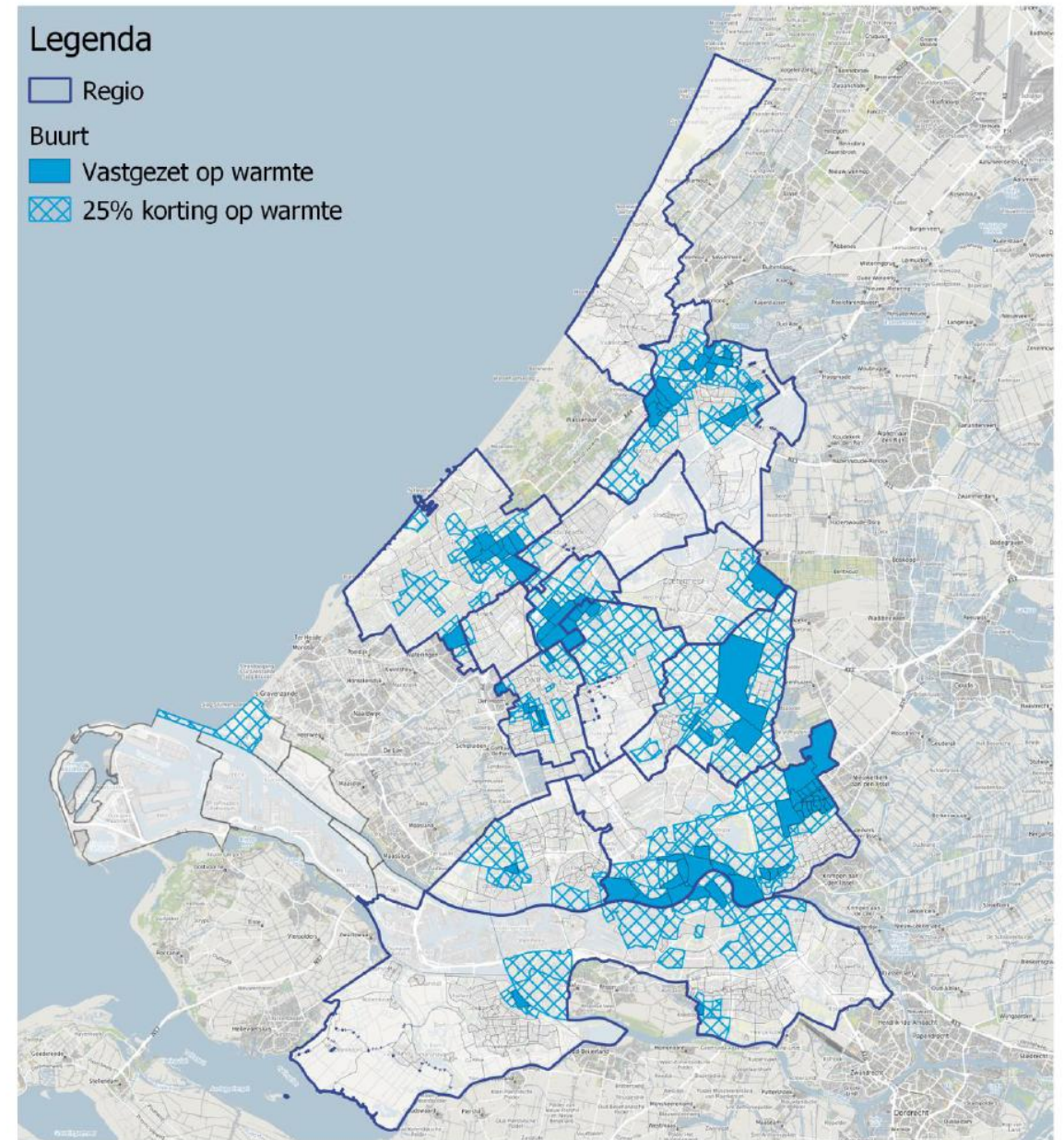

Aannames: 25% reductie distributiekosten

Voor buurten waar nu al een gedeelte van de woningen is aangesloten op een warmtenet óf die grenzen aan een buurt waarvan we veronderstellen dat die volloopt (zie vorige slide), wordt gerekend met lage distributiekosten. Dit is aangenomen omdat de bestaande netten uitgebreid kunnen worden.

Data: CBS P_STADVER

Geen correcties uitgevoerd.

Bepaling vermeden CO₂-uitstoot

- Het betreft scope 1 emissies, dus vermeden CO₂-uitstoot bij de eindgebruikers. CO₂-uitstoot ten behoeve van aanleg, pompenergie of warmteproductie van het warmtenet vallen buiten beschouwing.
- Voor de vermeden uitstoot van CO₂ is uitgegaan van 56,6 kg CO₂ per GJ aardgas.
- Het vermeden gasverbruik is geschat op basis de warmtevraag (in GJ) en het bestaande percentage stadsverwarming (P_STADVER van CBS 2017). Hierbij is de aanname gedaan dat het percentage aangesloten utiliteiten gelijk is aan het percentage aangesloten woningen.

Warmte-aansluiting Leiden Overleg LdM+

11 maart 2020

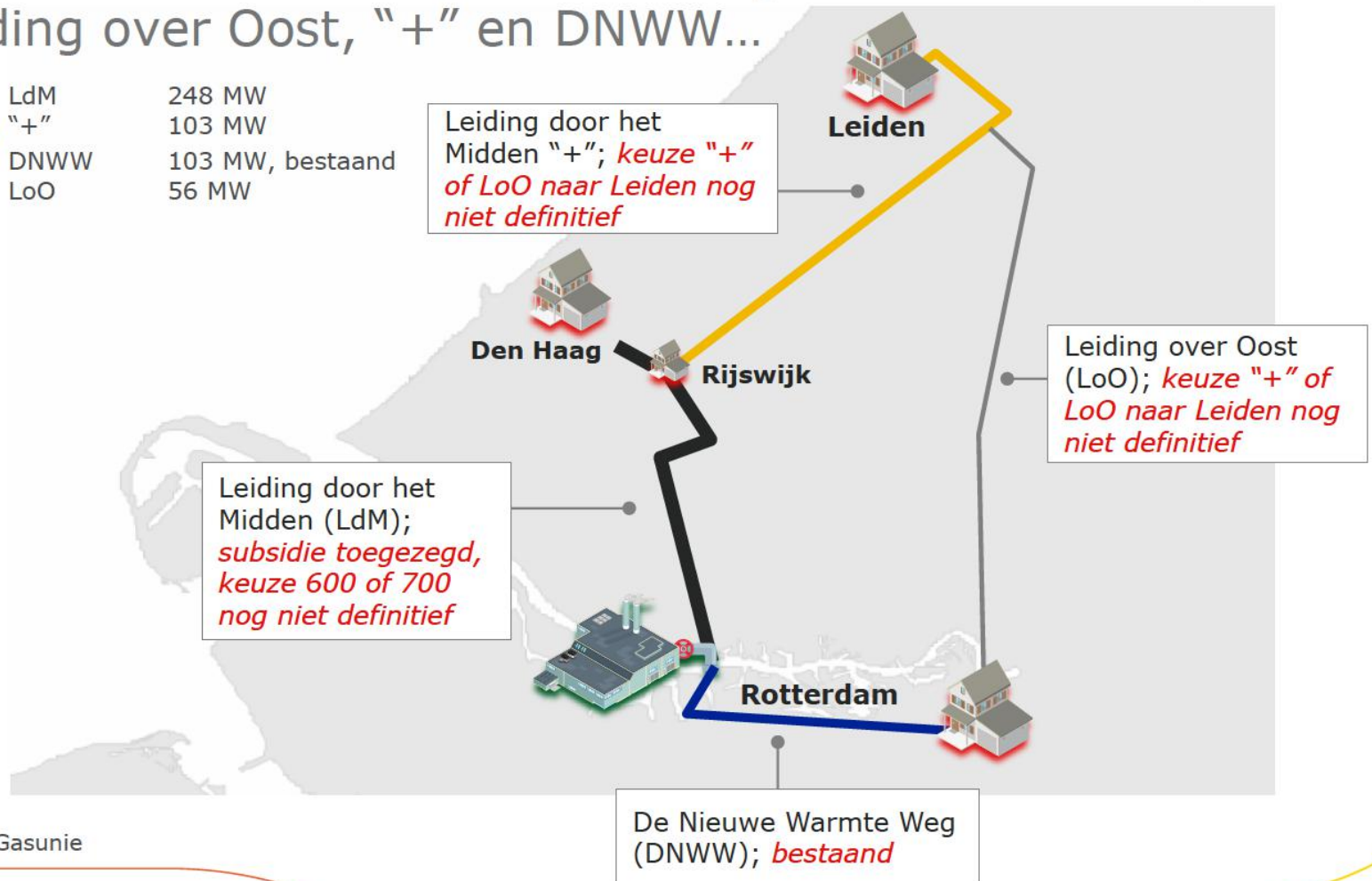
Draft versie t.b.v. kernteam presentatie

Samenvatting

- In de benadering van LdM, '+' en LoO worden de maatschappelijke kosten van het realiseren van de verschillende warmtetransportnetwerken berekend
- De berekeningen in dit document zijn met name gebaseerd op de **kostenramingen uit het Bilfinger rapport** van 18 februari die gezamenlijk tot stand zijn gekomen in overleg met WBR en Gasunie
- In deze berekeningen komt echter duidelijk naar voren dat voor alle leidingen er een **duidelijke economische noodzaak is voor subsidie**, omdat met een acceptabel tarief voor de eindgebruiker (volgens NMDA principe) deze projecten niet economisch rendabel zijn
- De vergelijking tussen LdM+ en LoO kan vanuit verschillende invalshoeken benaderd worden, echter **in elke vergelijking lijkt LdM+ een maatschappelijk aantrekkelijkere optie** die Leiden nagenoeg van haar volledige toekomstige warmtevraag kan voorzien
- De financiële implicaties van LdM+ verschillen echter aanzienlijk per stakeholder
  - Zonder additionele financiële bijdrage vanuit de stakeholders **neemt Gasunie's financiële risico aanzienlijk toe** vanwege de hoge kosten om Leiden aan te sluiten
  - De realisatie van LdM+ zou de **stakeholders** die het projecttekort van **LoO** kunnen besparen echter **een financieel voordeel opleveren** wat nog **groter is dan het extra risico voor Gasunie**
- Er zijn een aantal manieren om het projecttekort te verkleinen, zoals hogere tarieven en aantrekkelijke financiering, maar **extra subsidie zal altijd noodzakelijk zijn**
- Om LdM+ te kunnen realiseren voorziet Gasunie een **beslispad** waarbij de stakeholders een **richtinggevend besluit in maart** en een **principeakkoord in Q2** bereiken

In het speelveld voor warmte naar Den Haag en Leiden komen vier tracés aan bod: Leiding door het Midden, Leiding over Oost, "+" en DNWW...

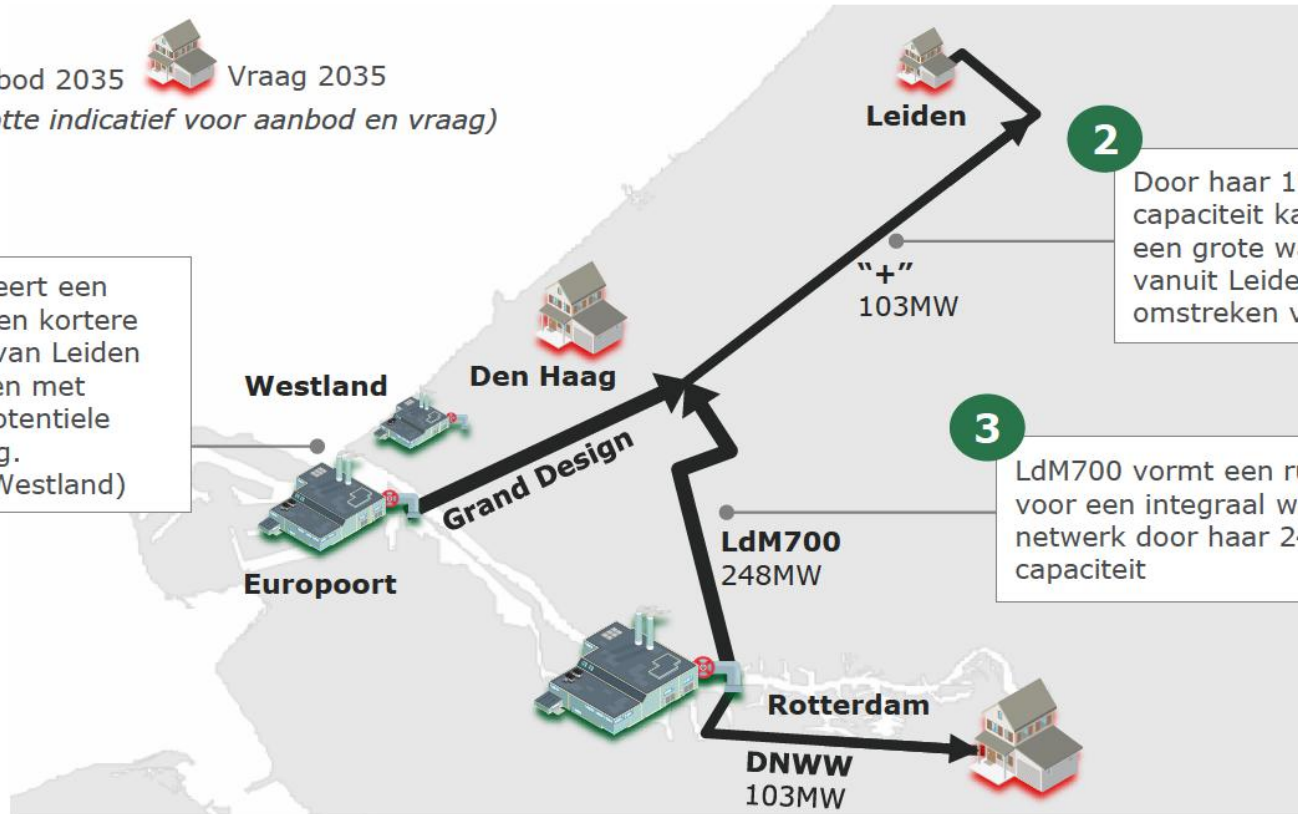
	LdM	248 MW
	"+"	103 MW
	DNWW	103 MW, bestaand
	LoO	56 MW

LdM+ brengt als ruggengraat van een integraal warmte netwerk optimaal vraag en aanbod samen

 Aanbod 2035 Vraag 2035
(grootte indicatief voor aanbod en vraag)

1 LdM+ faciliteert een efficiëntere en kortere aansluiting van Leiden en omstreken met meerdere potentiële bronnen (e.g. Europoort, Westland)

2 Door haar 103MW capaciteit kan LdM+ een grote warmtevraag vanuit Leiden en omstreken voorzien

3 LdM700 vormt een ruggengraat voor een integraal warmte netwerk door haar 248MW capaciteit

1 Leiden: Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude en Heineken
 2 Rotterdam: Rotterdam Noord en Rotterdam Zuid, Schiedam, Vlaardingen, Albrandswaards, Spijkenisse, Capelle en Lansingerland
 3 Den Haag: Den Haag, Rijswijk, Delft, Westland
 BRON: CE Delft, Warmtealliantie, Gasunie

Gasunie ontwerpt in opdracht van het convenant momenteel een integraal ontwerp genaamd het **Grand Design**

Vanuit EZK is ~90-100 mEUR gecommiteerd om Leiding door het Midden mogelijk te maken, keuze voor een LdM600 of LdM700 is nog niet definitief

Historische ontwikkeling LdM en LdM+

Warmtenetten zijn nog niet rendabel en vergen daardoor subsidies en/of tarieven die hoger zijn dan de huidige NMDA tarieven

Om het projecttekort van de diverse tracés in kaart te brengen, wordt rekening gehouden met twee uiterste vraagscenario's ...

art 5 1-1c

Om de opties te vergelijken wordt het transportprojecttekort berekend voor beide opties

art 5 1-1c

art 5 1-1c

De financiële vergelijking tussen LdM+ en LoO heeft meerdere invalshoeken, maar het projecttekort is altijd lager voor LdM+

art 5 1-1c

LdM700+ biedt meer CO₂e besparing dan LoO, zowel absoluut als per EUR transportprojecttekort

art 5 1-1c

In tegenstelling tot LoO kan LdM+ bijna de volledig toekomstige warmtevraag uit Leiden voorzien

art 5 1-1c

Hoewel warmtevraag in Leiden het volloop risico en het tekort van LdM700 kan verlagen, stijgt het totale projecttekort door de hoge kosten om Leiden aan te sluiten

art 5 1-1c

Om het LdM+ projecttekort af te dekken is een vorm van financiële ondersteuning nodig van alle stakeholders

art 5 1-1c

Vervolgstappen besluit LdM+ / LoO

Vervolgstappen

- Op **30 maart** zal een **richtinggevend besluit** worden genomen over LdM+ / LoO. Hierbij zal door PZH en Gemeente Rotterdam besloten worden of LdM+ verder uitgewerkt zal worden als alternatief op LoO
- Indien LdM+ verder uitgewerkt dient te worden zal een **gezamenlijk projectteam** deze uitwerking verder vorm kunnen geven
- Een **vroegtijdig principeakkoord** (Q2 2020) tussen de stakeholders, met op hoofdlijnen een **verdeling van de financiële deelnames en risico's**, zal noodzakelijk zijn om de benodigde keuzes en vervolgstappen tijdig te kunnen maken

**PORTEFEUILLEHOUDER Energietransitie
PORTEFEUILLEHOUDER Ruimtelijke ontwikkeling**

MANAGER : art 5 1-2e

ONDERWERP : Verzoek tot PIP inzake
Warmteleiding R'dam – Den Haag (LdM)

PHO d.d. : 29 oktober 2018

BIJLAGE : 2: Verzoek Eneco en kaartje

afzender: : art 5 1-2e

toestel :

E-mail : art 5 1-2e @pzh.nl

1. Onderwerp: korte inhoud

Eneco is voornemens om een warmtetransportleiding aan te leggen vanaf Vlaardingen naar Den Haag via Delft, de zogenoemde Leiding door het Midden (hierna LdM). Het doel van het project is de verduurzaming van zowel de bestaande als toekomstige warmtelevering in Den Haag maar ook het ontwikkelen van nieuwe warmtenetten in de overige LdM-gemeenten (Vlaardingen, Schiedam, Midden Delfland, Delft, en Rijswijk).

Het project LdM heeft aangegeven te kiezen voor een strategie waarbij sprake is van het opstellen van een provinciaal inpassingsplan (PIP) en het toepassen van de provinciale coördinatie-regeling op de vergunningen en heeft dit verzoek ambtelijk neergelegd bij de provincie. Zie bijlage.

2. Beslispunten voor de portefeuillehouder

Geen. Deze notitie is informierend.

Later zal besluitvorming plaats vinden over het al dan niet uitvoeren van een PIP met coördinatie.

3. Toelichting

Het betreft realisatie van het hoofdtracé van het Warmtenet dat loopt van Rotterdam naar Rijswijk met een diameter van 600 of 700 mm, met een aftakking naar Den Haag (met een iets kleinere buisdiameter). In de warmte alliantie zitten vijf bedrijven. Eneco trekt het project voor dit hoofdtracé en doet dit samen met het Havenbedrijf en de Gasunie. Eneco vraagt aan de provincie om een PIP op te stellen inclusief coördinatie van alle benodigde vergunningen.

Gevraagd wordt om planologische bescherming van de leiding gelet op risico's voor de omgeving (beperking gebruik gronden en gevaar bij beschadiging (water kan 100graden heet zijn)) en risico's voor de warmte transportleiding zelf (beschadiging en leveringszekerheid) .

Er zijn argumenten voor het uitvoeren van een PIP. De leiding gaat door zes gemeenten en raakt 21 bestemmingsplannen. Het opstellen van een PIP met de coördinatie van vergunningen in één procedure kan een aanzienlijke versnelling betekenen in het proces en vermindering van procedures. Er speelt een groot provinciaal belang in de verduurzaming van de gebouwde omgeving gelet op de doelstellingen van CO2 beperking. Vanuit het project Warmterotonde worden partijen zoals de warmtealliantie gestimuleerd tot acties. Tevens laat de provincie zien actief procedures te willen versnellen.

Daartegenover staat dat wij terughoudend zijn met PIP's, zeker als gemeenten het zelf willen doen. Indien de gemeenten het zelf willen doen en daar een prima afstemming wordt geregeld, dan lijkt de noodzaak voor een PIP afwezig. Een PIP en coördinatie vergunningen vraagt een flinke inspanning van de provincie.

Alvorens beslispunten over het al dan niet uitvoeren van een PIP met coördinatie-regeling op de vergunningen worden voorgelegd aan de portefeuillehouders dan wel GS, wordt eerst onderzocht:

- hoe de gemeenten staan ten opzichte van het verzoek aan de provincie om een PIP met coördinatieprocedure op te stellen.
- wat de voordelen en nadelen van een PIP met coördinatie-regeling is tov de een geknippede aanpak (tracé en of vergunningen).
- hoe groot de inspanning van de provincie zal zijn en wat daartegenover staat.

Eind dit jaar zal er besluitvorming plaats vinden over de projecten (scope, onafhankelijk netbeheer, inzet middelen) in relatie tot de warmte rotonde.
Het al dan niet uitvoeren van een PIP voor de leiding door het midden (LdM) kan wellicht in deze besluitvorming meegaan.

Gedeputeerden H. Weber en A. Bom worden als PH's geïnformeerd over de voortgang.